

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Helyi előfizetésre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes újság helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztőhely munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 783. Kiadóhivatal 706.

Vajudás.

Budapest, február 15.

Ahelyett, hogy mi is leszünk egy karót a most zajló eseményekbe és rámutatva, ezt mondanók: „ez a pózna azt a történelmi fordulót jelenti, melynek sodrába belejutottunk” — néhány szét-szört esetet rakunk egymás mellé.

Anglia hadügyminisztere egy Liverpoolban mondott beszédében határozottan az általános hadkötelezettség mellett foglalt állást. Vélekedése szerint, Anglia nem kizárólag tengeri hatalomra van predesztinálva; sőt a vizen csak úgy maradhat meg ur, ha erős szárazföldi hadsereget fog tudni talpra állítani. Erős hadsereg milícia mellett el nem képzelhető; s éppen ezért Angliának föl kell vennie az általános hadkötelezettséget, ha csak rangjáról s ezzel együtt hatalmáról, gazdagságáról nem akar lemondani. Néhány esztendővel ezelőtt az angol közvéleményt az általános hadkötelezettség emlegetésével lázba lehetett ejteni; ma ez a közvélemény nem tartja lehetetlennek, hogy a brit birodalom nagyságáért meg fog kelleni hozni ezt az áldozatot. Persze, ez nem jelenti azt, hogy a hajógyárak pihenni fognak. London utcáin ma az iskolásgyerekek is arról beszélnek, hogy minden új német

hadihajóra két új angol hadihajóval kell válaszolni.

Németországot tekintik ugyanis az egyetlen komoly vetélytársnak. Hogy a germán géniusz mit művel, azt el lehet képzelni abból, hogy ma a német birodalom, mely harmincz esztendővel ezelőtt mint tengeri hatalmasság egyáltalában szót sem érdemelt, Anglia vetélytársaként nyomult föl. Hogy szárazföldi ereje páratlan Európában, mondanunk sem kell. De még ennyivel sem elégszik meg. Tör, terjeszkedik, nyomul minden ujnyi rés felé. Milliós számra növekedő népessége tüzi-hajtja még Afrikába is, hogy megvesse a lábát. Kinában már építik a bagdadi vasutat, Ázsiában arról panaszkodnak, hogy a német-ség mindent elönt.

Franciaország éppen most viaskodik Marokkóban; és a nemzetközi szocializmus minden ágálása daczára, tökéletesíti fegyverzetét, hogy abban a „valamiben”, mely eljövendő lesz, megállhassa helyét. Olaszország királya és minden rendűrangú főembere tele lélekkel tapsol D'Annunzio „El Nave” című szimbólikus darabjának, mely a tiszta latin vér hódító föllobogását glorifikálja. Amint Vilmos császár a Keleti-tengerből zárt német tengert akar csinálni, akképen akar az olasz az Adriai-tengerből olaszt csinálni. A klerikalizmus alatt nyögő Spánia régi

dicsőségekről emlékezik és azon van, hogy az amerikai háboruban elmerült hadihajói helyébe újakat teremtsen. A kis Portugália, hol a lakosság kilenczven százaléka analfabéta, arról ábrándozik, hogy neki még nagy szerepe lesz Európában.

Oroszország utban van, hogy a japán-ütötte sebeket bekötözze. És ezek a sebek még be sem hegedtek s már a Balkánra vetette szurós tekintetét. Itt csak diplomáciaja dolgozik még, de a Kaukázusban katonákat gyűjt, hogy Törökországgal megütközzék. Törökország, a beteg ember, kire senkisésem gondolt, kihuzta kardját Perzsia határán és mig egyik élet Russziának mutatja, a másikkal az alkotmányos zavarokkal küzdő saht és perzsa parlamentet fenyegette meg. Perzsiával szemben győzött is; tartományokat, hol szuverenitását kétségbevonták, szablyacsapás nélkül foglalt el. Magát Perzsiát megdöbentette ez a siker; de egyelőre nem tehet semmit. Különben is léte re sokkal fontosabb az angol-orosz egyezség, mely protektorátus-félt terjeszt Perzsiára. Az új parlament kétségbeesetten tiltakozott a beavatkozás ellen, de mert az ország határain angol és orosz katonákat vontak össze, megmaradt a platonikus tiltakozásnál.

Hogy a Kinában támadt szellemi és anyagi buzogásról fogalmat alkothas-

A leánynézés katekizmusa.

— Farsangi előadás. —

Irta: Sas Ede.

(Utánonomás illos.)

Ne csodálkozzék a tisztelt barátságos olvasó, hogy a leánynézésről, mint komoly tudományról óhajtók szólni. Mert valóban tudományá fejlesztette a leánynézés a mai kor; nehéz, bonyolult, raffinált eszközökkel dolgozó tudomány. Bölesen tudom, hogy például az első házassulandó ifjunak, Ádámnak a paradicsomban, nem sok fejtorést okozott a leánynézés problémája. Neki nem kellett gondoskodnia, hogy Éva kisasszony jó vagy rossz tulajdonságait ki-puhatolja; nem lehetett töprengenie, hogy nőül vegye e tisztelt kisasszonyt a paradicsom szépei között? Tudvalevően Évácska konkurrenzia nélkül állott előtte s neki feleségül kellett öt vennie, különben én aligha irhatnám most ezt az értekezést. Még a közelmúltban sem volt oly nehéz tudomány a leánynézés. Mert hisz tudjuk, hogy nagyapáink egyetlen böles tanácsba foglalták össze az egészet: Nézd meg az anyját, veddel a lányát! Mai napság? Megnézik bizony a leány anyját, apját, nagyanyját, nagyapját, testvéreit, sógorait, nagybácsijait — különösen a kanonok-nagybácsikat, — unokatestvéreit, — különösen a huszárkadét-unokatestvéreket, — megnézik az egész családot; még aránylag legkevésbet nézik magát a leányt. A leánynézés tudománya manapság magában foglalja az összes ismereteket, amiket a középiskolában, sőt az egyetemen is tanítanak. Szükséges hozzá első sorban a mennyiség, hogy kiszámíthassuk, elég lesz-e a jövődöbelink hozománya a legénykori ostobaságaink emlékeinek rendezésére és a

fészekrakás költségeire; szükséges a geografia is, hogy imádottunk esetleges földbirtokának kedvező vagy kedvezőtlen fekvését megítélhessük; szükséges hozzá a kémia, hogy megtudhassuk, jártas-e ő a konyhavegytanban; szükségesek a nyelvismeretek, hogy ideálunkkal esetleg Ohnet nyelvén konverzálhassunk; szükséges továbbá a zeneértés, hogy a zongora mellett a kótát forghassunk; szükséges a poétika; szükséges az ékes-szólás; nélkülözhetetlen a politika, mert hisz ezen a téren sokszor csak a legravaszabb politikával boldogulunk; és nélkülözhetetlen a stratégia, mert gyakran ugyancsak makacszkodó várat kell megostromolnunk! Ezért valom én ünnepiesen, hogy a leánynézés a tudományok tudománya; ezért csodálkozom, hogy e nehéz és dicső tudomány-nak mindeddig nem állítottak katedrát a budapesti, sőt még a cambridgei egyetemen sem. A közoktatási kormányok e súlyos mulasztását akarom pótolni most, amikor mindkét nembeli fiatalságnak néhány üdvös tanácsal óhajtók szolgálni ebben a tudományban, amire legnagyobb szükségük van az életben. Kérem, fogadják jó tanácsaimat szeretettel és kívánom, hogy e tudományos értekezés minél több szerencsés leánynézőnek és boldog házasságnak legyen az alapja.

I. A leánynézőről általában.

Mi a leánynéző?

A leánynéző egy velünk ellentétes nemű emberi lénynek pontos, figyelmes, lelkiismeretes megvizsgálása Árgus-szemekkel és azzal a bizonyos komoly szándékkal.

Mi végre szükséges a leánynéző?

Avégre szükséges a leánynéző, hogy öt megismerjük, megszeressük; neki szolgáljunk és eképp üdvözüljünk.

Föltétlenül szükséges a leány-

néző az üdvösségre, azaz a házasságra?

Modern fogalmak szerint nem föltétlenül szükséges. A legújabb korban, mely a házasság-közvetítés áldásos intézményét kitalálta, elég, ha pontos információkat kapunk a hozományról, amire az eljegyzés akár levél útján is megtörténhetik.

Mikor menjünk leánynézőbe?

A modern iskola tanítása szerint akkor, ha az adósságaink hullámai már összecsapnak a fejünk fölött; ösdi felfogás szerint akkor, ha valakit úgy megnéztünk, hogy nem tudunk nélküle élni, amire még mai napság is vannak néha esetek.

Házassodjunk-e barátaink unszolására?

Barátaink unszolására soha ne házassodjunk; hitelezőink unszolására azonban igen.

Mindjárt leánynézőbe menjünk, ha öt megszerettük?

Viláért sem! Ez végzetes hebe-hurgyaság volna! Sőt attól is óvakodjunk, hogy öt megszeressük, mielőtt az édespapa vagyoni viszonyairól alapos tájékozást szerzettünk volna. Ha azonban megtudtuk, hogy a papa irodája vagy üzlete fényesen jövedelmez, vagy hogy az öreg befolyásos ember: akkor szeressünk bele a bájos hajtadonba, még pedig nagyon!

Melyik bölesész lebegjen a leánynéző ifju előtt?

Schoppenhauer, a nagy pesszimista.

És miért éppen a zordon Schoppenhauer?

Mert a leánynézőben olyan dolgokat fog tapasztalni, amikkel szemben jó a pesszimizmus sötét szemüvegét föltenni. Valóságos angyalnak fejiák mondani a kisasszonyt; jószágos, szelid matrónának az édesmamát, tiszteletreméltó derék polgárnak a papát, példás rendben találja az egész

sunk magunknak, csak két tényre kell néznünk. Vallási reformátorok megtámadták Konfuciusz ősi vallását és egyik papnövendék brosrát irt a kínai vallási babonák ellen. Két alkirály kinyomatta ezt a röpiratot és tartományaiban ingyen szétosztatta a lakosság között. Ez az egyik tény. A másik tény az, hogy a pekingi hivatalos lap legutóbbi számában császári rendelet jelent meg, mely szerint 1910-től kezdve Kína területén csak kínai nyerhet vasuti és csatornázási koncessziókat. A nemzeti élet fölragyogásának oly példája, mely gondolkodóba ejtheti Európát. Hogy Japánország renaissance-ának zenitjén van, mindenki tudja. Okuma márki kereskedők gyűlésén azt mondotta, hogy az ázsiai kereskedelmet ki kell venni az európaiak kezéből. Szégyen, gyalázat, szerinte, hogy Japánország és India között nem japánok bonyolítják le a hajójáratokat. Ázsia az ázsiaiaké; ki az európaiakkal. S végül az osztrák-magyar monarchia váratlanul Kelet felé akar csuszni egy darabot, megépíti a mitroviczai vasutat s ezzel rezgésbe hozza az európai diplomácia idegeit.

Mindezeket a jelenségeket egyenként is bajos kommentálni, hát még összevéve; — szabatos konkluziót pedig belőlük levonni épenséggel lehetetlen. De e tüneteket nézve, nem vakmerőség azt állítani, hogy végig a földtekén, fő-forrzig minden; s nem lehet tudni, hogy ebből az óriás katlanból mikor csap ki a láng. Az újságok háborus híreket publikálnak, de nyomban utána fűzik, hogy a diplomácia az ellentétek elsimitásán fáradozik. Mi csak a tényeket szemléljük és azokat az ormótlan gazdasági érdekeket, melyek e tények alatt marakodnak-kavarognak. Lehetséges lesz-e ezeket diplomáciai ügyeskedéssel elsimitani? Mikor ilyen kérdés tolakodik elénk,

szükségesnek gondolnók, hogy a magyar politikai tényezők emeljék föl pillanatra tekintetüket a mindennapi munkáról és röpítsék végig az országokon.

Budapest, február 15.

A képviselőház február 18-án, kedden délután 11 órakor ülést tart, amelyen a Ház a legközelebbi ülés idejét és napirendjét állapítja meg.

Báró Bánffy Dezső a helyzetről. Báró Bánffy Dezsőről ma az a hír terjedt el, hogy vissza akar vonulni a politikai élettől. A hírt báró Bánffy a nála járt újságírók előtt a leghatározottabban megegyeztetve és azután hosszasan nyilatkozott a politikai helyzetről.

— A politikai helyzetet — kezdte beszédét báró Bánffy — a legnagyobb mértékben kritikusként látom. Amint a nemzetnek a bécsi és a linzi békében kikötött jogai nem respektáltattak, úgy az 1867-ki, mondjuk budapesti béke határozatai is papíron maradtak. Sőt most már a visszafejlődés is megkezdődött. Pedig, ha a hazaáruló Tisza Kálmán és Bánffy Dezső-féle csöndes, de annál eredményesebb munka tovább folyt volna, ma másképp állnánk. Akkor a külügyminiszter nem merészt volna beszélni, mint most Aehrenthal, mert mi erőteljesen küzdöttünk a közös miniszterekkel a magyar állam elismerése érdekében. Most azonban büntetlenül mondhatta Aehrenthal azt, ami az uralkodónak is álláspontra: magyar államiság befelé, egységes monarchia kifelé. És ennek nyílt hangoztatásában látom a legnagyobb veszedelmet. A függetlenségi párt Apponyi Albert csábító szaván indul és ennek eredménye, hogy Bécsben ma már belátják, hogy a függetlenségi párttal jobban boldogulnak, mint a hatvanhetes kormányokkal. Érzik, hogy a nemzet gyöngé és eszerint rendezkednek be. A rövidlátók ujjonganak, hogy a 67 meghalt és él a 48, pedig — bár a 67 meghalt — nem a 48 következett, hanem a 48 előtti idők ismétlődnek. Mindezt látom és belátom, hogy nem lehetek semmit. Az idők folyamán virágzó gazdasági terület lehetünk, de államiságunk határozottan visszafejlődik. Hogy mi segíthet rajtunk? Talán csak egy új 48, új Világos, új Königrätz, új Deák Ferencz és aztán egy új 1867. Francia, olasz és orosz forrásokból iuresa dolgokat hallottam, hogy mi fog történni, ha bekövetke-

zik a trónváltás. Európai konflagrációról beszélnek és ki tudja, mi lesz ennek az eredménye. Van még egy ismeretlen faktor: Ferencz Ferdinánd trónörökös. Kitűnően beszél magyarul, érdeklődik a magyar ügyek iránt, de kérdés, hogy ez az érdeklődés hasznunkra lesz-e? Klerikalizmusától nem tartok, a klerikalizmus, amelyet Német-, Francia- és Olaszország kiűldözött, nálunk sem fog taláira találni. Arra gondolok, hogy mi fog történni, ha a trónra lép. Az eskü? Ha a népek föllázadnak, megsértik esküjüket. De ha fölülről akarnak forradalmat csinálni... Szomorú a látvány tehát, de azért nem mondtam senkinek, hogy vissza akarok vonulni. Gróf Teleki, aki egy nagy párt élén állott és a felelősséget érezte, agyonlőhette magát, de én, minden felelősség nélkül, neveltségessé tenném magam, ha visszavonulásról beszélnék.

A nemzetiségiek szervezkedése. Holnap avatják fel Aradon a román nemzeti párt központi szervezési irodájának helyiségeit. Ebből az alkalomból a „Tribuna“ azt írja, hogy azt a merényletet, mely az új választási törvénnyel a nem magyar ajku lakosság ellen készül, a nemzetiségi pártok minden eszközzel meg kell akadályoznia. Nemesak a parlamentben kell erőves harcot vívni, hanem a parlamenten kívül is. Népgyűléseket kell összehívni, informálni kell a külföldi sajtót, appellálni kell az emberi jogok és szabadságok apostolaihoz, mint például Björnsonhoz, végül pedig az összes nemzetiségek impozáns kongresszusát kell egybehívni és appellálni kell a koronára is. Mindehhez azonban szükséges, hogy a párt szervezve legyen. Azért is örömmel üdvözlö a felavatását annak a klubnak, mely a román nép politikai életében történelmi szerepet van hivatva játszani.

A temesi főispánváltás. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Herteleny Ferencz volt főispánt, főrendiházi tagot Temesvármegye és Temesvár szabad királyi város főispánjává nevezte ki. Ugyancsak ma közli a hivatalos lap, hogy a volt temesi főispán, Kábelbó Gergelynek hosszúságú közszolgálatáért szerzett érdemei elismerésül a király a Lipót-rend lovagkeresztjéért adományozta.

házat és esodás meséket hall a család előkelő összeköttetéseiről.

Mit tegyen ezzel szemben a leánynéző ifju?

Jusson eszébe a kömondás: „Nem mind arany, ami fénylik.“

II. A leánynéző ifju magaviseletéről.

Hogy öltözködjék a leánynéző ifju?

A végzetes lépésre eltökélt ifju iparkodik olyanolyan kifogástalanul öltözködni, mint hajdan a walesi herceg. Mert gondolja meg, hogy ruha dolgában minden nő a legkitünőbb szakértő. Ez az asszonyok velük született adománya. Nincs az a parányi pecsét, amit egy nő szemé a ruhádon azonnal föl ne fedezne és ez a fölt olyan veszedelem, mintha becsületeden esett volna. Különös gondot fordíts, ó ifju, a nyakkendődre, a cipődre, mert a cipő az, amin az elegancia és a műveltség legjobban meglátszik. Gondold meg azt is, hogy a szívárvány gyönyörű égi tüntemény, de azért nem muszáj, hogy a ruházaton minden színárnyalata képviselve legyen.

Mit csináljon a völegény-jelölt a kalapjával?

Ez nagy probléma. A legtöbb ifju, mikor Ő hozzá belép, nem tudja, mit csináljon a kalapjával? Künn hagyja az előszobában, vagy bevigye a szalónba? Ott letegye a karszékre és később üljön bele? A spanyol etikett fejesztés terhe alatt rendeli, hogy a kalapot vigyük be magunkkal a szobába, de ne forgassuk a kezünkben és ha ideánk előtt zavarba jövünk, ne kaparjunk a czilinder tetején lyukat.

Általában hogy viselkedjék a völegény-jelölt?

A völegény-jelölt olyan legyen, mint az előhárta: vegye észre a legkisebb légáramlatot és adjon megfelelő hangot. Ha jövendőbelije jukker-

lány, dicsérje az isteni sportot; ha a költészetért rajong, forgassa ég felé a szemét; ha a háztartás és konyha szelid örömei töltik be a bájos kicsike lelkét, érdeklődjék a lekvárfőzés titkai iránt. Főleg pedig óvakodjék az ellentmondástól. Ha úgy kívánják, esküdjék meg, hogy Shakespeare silány drámairól és hogy a pisai torony Kopenhágában van.

Kivel joglalkozzék főleg a leánynéző: imádottjával vagy az édesmamájával?

E tekintetben bölcsen el kell találnia a helyes mértéket. Merüljön el az Ő szép szemébe, de vigyázzunk, mert a mama elhanyagolása végzetes veszedelem. A leánynak udvarolni kell teljes odaadással, de a mamát is meg kell győzni, hogy figyelmes, gyöngéd vőre akad bennünk.

S mit csináljunk a papával?

Neveltséges kérdés! Törődjünk mi csak a mamával s bizzuk a többit Ő rá. A papa egészen mellékes. Mindazonáltal nem mondjuk szemébe az öreg urnak: Hát maga mit látatlankodik itt? Azt hiszi, hogy magának beleszólása van ebbe a dologba? Ellenkezőleg, legyünk hozzá udvariasak és vessünk neki is oda néhány lizelkedő szócskát.

III. Az eladó leány magaviseletéről.

Hogyan öltözködjék a leánynézőre a kisasszony?

Tanácsot adni egy nőnek az öltözködésben annyira, mintha gyertyával akarnánk világosabbá tenni a fényes angasztusi napot. Minden hölgy úgy fog felöltözködni ez ünnepies alkalomra, ahogy neki legjobban illik és ahogy a kiszemelt völegény guszta magával hozza. Ha az elegáns dáma akar: elegáns dáma lesz, mint akár Beniczkyne valamelyik hősnője s ha a jövendőbelije szerény, házas leánykát óhajt: olyan kis gazdaszasszonynak fog előtte bemutatkozni, akár Werther Lottija.

Milyen legyen hát a leányka?

A leányka iparkodik első sorban szépnek, esmosnak, bájosnak tűnni fel; legyen kedves, megnyerő, elragadó, magaviselete szerény, tapintatos, szemérmes; legyen naiv, szende, szelid, ártatlan, szűzies; de azért eleven, derűs, vidám; áruljon el olvasottságot, izlést, műveltséget; legyen okos, jószágos, nemes, fekölt, költői; de azért gyakorlati, praktikus; keresetlen, természetes, egyszerű, de azért változatos, mulattató; ne legyen nagyon kíváncsi s ne legyen közönyös; ne szeles, ne tunya, ne rátarti, de azért önzertes; azon kívül szellemes, öletes, kedvre derítő, jó társalgó, szóval édes, aranyos, cukros, gyémántos, tündéri, angyali, isteni. Ha egyéb jó tulajdonságai vannak, azokat nem szükséges elárulnia, lepie meg írijét velük az esküvő után.

Elzongorázza-e a menyasszony-jelölt Bach fugáit?

Bach fugáit a házi kisasszony semmi szín alatt se játsza el a szerencsétlen áldozatnak. Ha már muszáj zongorázni, játszék néhány dalt Schuberttől vagy egy pár magyar nótát. Gondolja meg, hogy a zongora olyan hangszer, amelyben a házasságát már igen sok leány elhegedülte.

IV. Az üdvös és hasznos diszkrézióra.

Mit tartson leginkább szem előtt mind a kétfél a leánynézőben?

A leánynézőben mind a két fél bizonyos üdvös, diszkréziót tartson szem előtt.

Miért van szükség a diszkrézióra?

Mert vannak dolgok égen és földön, a miiket jótékony fátyollal eltakarni, mélységes titokban tartani nem bűnös dolog, de föltétlenül hasznos, sőt szükséges.

Ne féltsd a magyart.

Irta Herczegh Mihály.

Ha egykor, ezer év előtt, mikor számunk még csak ezrekre ment, elég erősek, elég hatalmasak voltunk meghódítani e hazát, most hiányoznék bennünk az erő, most, ezer év után, mikor számunk már azóta milliókra fejszorodott. Most hiányoznék bennünk az erő — a honfoglalásnál sokkal kisebb munkára: hazánk és nemzetünk védelmére és fentartására?!

Nem szabad kishitűeknek lenni. Nem szabad kétségbeesni. Mert van okunk, elég okunk van a nemes önbizalomra, az önérzetes bátorságra. A magyar mindig erősebb volt a viharban, mint a nyugalomban. Mint a sas, hozzá van szokva az örökös harcához és küzdelemhez.

Távol legyen tőlünk a reménytelenség, a kesergő hazafiság. Bajaink kétségtelenül nagyok, de nem csüggesztők. Az idő halad és változik. A mutatkozó veszélyeket elháríthatja. Ami ma lehetetlen, holnap lehetővé válik. Kitartó munka, kedvező fordulat helyrehozza a hibát és mulasztásokat.

A nemzeti élet kulturái, közgazdasági fejlődése új politikai szellemet, eszméket és államférfiakat teremt.

Csak egyet nem adhat meg sem idő, sem a kedvező fordulat: az elveszett önérzetet, önbizalmat és tetterőt, melyet a lemondás és reménytelenség elpuhított, vagy megbénított.

Nyakunkra nőttek ugyan a viszontagságok. Mindamellett nincs okunk bajaink bubánatába temetkezni.

Mert a magyar faj, ez a komoly faj, ez a nyílt homloku és merészszívű nép, kit a szolgaság nem tönk félénkké, a szenvedés erkölcssteleenné, a boszu óvakodóvá s a szerencsétlenség aljassá — mint vitézi jelleméhez és bátor lelkéhez illik: felülhelyezi magát a tépő sorscsapásokon és veszélyeken.

Kétségbeesni nem tud, mert nincs is oka

rá. Sokkal több oka van az önbizalomra és nemzetünk fényes jövődjére.

II. Nem kell félnünk sem Ausztria nagy hatalmától, sem a mi hazánkbeli nemzetiségektől.

Mert ha összehasonlítjuk Magyarországot Ausztriával, azt tapasztaljuk, hogy Ausztria területe 300.908 négyszögkilométer, népessége pedig 26.632.805. Magyarország területe 324.851 négyszögkilométer, népessége pedig 19.254.559.

Ausztriában van nemzetiségre nézve 9.170.939 német, 5.955.397 cseh, 4.259.152 lengyel, 3.375.576 ruthén, 711.380 horvát-szerb. Ausztriában tehát a németiség számbeli erő tekintetében éppen nem biztató. Mert ott a lakosságnak csak 35 százaléka német, ellenben 23 százaléka cseh, 16 százaléka lengyel, 13 százaléka pedig ruthén. Sőt a valószínűségben még kedvezőtlenebb az arány a németiségre nézve. Mert Ausztriában a népszámlálás nem anyanyelv szerint történt, hanem a társalgási nyelv szerint. Ennek következménye lett azután az a képtelenség, hogy Ausztriában az ott élő nagyszámú magyar lakosság is a német nemzetiségűek közé számított.

De a jövő fejlődés sem valami kecsesítő Ausztriában a német fajra nézve. A németiség szaporodása ott az átlag alatt marad; folyton kevesedik a szlávok javára, akik 1900-ban már 60.5 százalékat tettek Ausztria népességének s akik közül különösen a lengyelek roppant mértékben szaporodnak. Ezt a számbeli visszaesést nem kárpótolja még a németiség magasabb kulturája sem, főleg a cseh-morvakkal szemben, akik gazdasági és iparfejlődés szempontjából egyenlő magas színvonalon állanak a németekkel.

III. A magyar birodalomban van 8.742.301 magyar, 2.799.479 román (oláh), 2.135.181 német, 2.019.641 tót, 1.678.569 horvát, 1.052.180 szerb. A mi hazánkban tehát a lakosság számbeli aránya semmi okot nem ad

a kétségbeesésre. Mert nálunk a lakosságnak 45.4 százaléka magyar, 14.5 százaléka oláh, 11.1 százaléka német, 10.5 százaléka tót, 8.7 százaléka horvát, 5.5 százaléka szerb.

A nemzeti visszahatás (XIX. század) kora óta a magyarság szaporodása jóval kedvezőbb, mint a más ajkuké. A magyar faj kiváló tulajdonsága: az idegenek beolvasztásának hatalmas képessége újra érezteti hódító hatását. Nyelvben, érzésben, gondolkodásban mindinkább magyarosodnak az idegenajkuk is. A magyar faj többsége az idegenajkuk fölött mindig nagyobbodik. Ezen lassan, de biztosan és erőszak nélkül működő beolvadásnak tulajdonítható, hogy 1900-ban, a századfordulón a magyarság mindenféle mesterséges akadályok dacára is az anyaországban abszolút többséget, vagyis 51.4 százaléket ért el, az egész magyar birodalom területén pedig megközelítette azt (45.4 százalék). Emellett törpe kisebbségnek mutatkozik az oláhság számaránya 14.5 százalék, vagy pláne a horvátok számaránya 8.7 százalék.

A magyarság ezen fölénye, szupremáciája nem csupán számbeli tulsúlyában, hanem kulturális és gazdasági preponderanciában is gyökeredzik. Az értelmiségi foglalkozásokban, de a kézmű, gyártás és kereskedelmi téren is alig jöhetnek számításba a nemzetiségek a magyarsággal szemben. Az írás és olvasás tudásában pedig a magyarok, az egy német elemet kivéve, messze tulszárnyalják az idegenajkukat.

A magyar fajnak a magasabb kultúra tekintetében birt fölényét s hatalmas kulturális tulsúlyát az összes nemzetiségekkel szemben tiszta világitásba helyezi már az az egy körülmény is, hogy magában az anyaországban az 1902—1903. tanévben a tanítóintézetek növendékei közt volt magyar 74.6 százalék, a községi iskolákban 77.9 százalék, a felső tanintézetekben pedig 83.7 százalék.

Mindezen tények jelentőségét növeli még az is, hogy a magyarság zöme az ország

Mit titkoljon el a férfi?

A férfi elsősorban titkolja el, hogy legénykorában sok pajkos kalandja volt; titkolja el, hogy sok szerelmes levelet kell elégetnie, ha leggyűrűje az ujjára kerül. Azt se kell föltétlenül bevallania az ideáljának, ha történetesen parókat visel; minden adósságát se találja ki azonnal, elég, ha apránként bevallja a papának.

Mit áruljon el a férfi?

Hogy legfőbb vágya a csöndes családi élet; hogy kávéházba, korezmába nem igen szeret járni; hogy az ételben nem válogatós és a gurmandériája olyan sajátos, hogy a legnagyobb élvezetét találja a kozmós levesben.

S mit titkoljon el a leány?

Első sorban titkolja el, hogy ki nem állhatja a főzőkanalat és a varróút; titkolja el, hogy a néje is kevesebb hozományt kapott, mint a menyit vele igérték; de kiváltképp titkolja el, hogy az édes mamája az év nagy részét majd náluk akarja tölteni...

Mit áruljon el a leány?

Mosolygás közben árulja el, hogy ragyogó fehér fogsora van, árulja el, hogy már sokan megkérték a kezét és hogy tömördek párbaft vívtak érte; főleg pedig árulja el, hogy Erdélyben egy durgazdag nagynénik lakik, akinek ő a kedvence és aki már nagyon öreg...

Mivel foghatja meg legjobban a leány a férfit?

Ha elhítheti vele, hogy kitűnően ért a főzéshez. Mert már a nagy Seneca megmondotta: A boldog házasságnak egy titka van: Tartsd jól a bestiót!

V. A mama szerepléséről.

Fontos a mama szerepe a leánynézőnél?

A leánynézőnél a mama szerepe a lehető leg-

fontosabb. Úgyes mama a legkevesebb reménytelenség leánynézőből is házasságot teremt; a tapintatlan mama pedig mindent elronthat.

Mikor ügyes a mama?

Ha az egész ház vagyoni helyzetét, családi életüket és leánykaja tulajdonságait a legelőnyösebb színben tudja feltüntetni.

Mit tesz e végből az ügyes mama?

Az ügyes mama a leánynéző előtt háromnapos nagytakarítást végez, amikor minden porszemre hájtóvadászatot tartanak s a kilincseket dühösen smirglizik; ebédre ezüsttel terítnek, még ha kölesön kéri is s egyáltalán iparkodnak, hogy az egész lakás az otthonosság és a jólét mámorával ejtse káprázatba a belépőt.

Milyennek tünteti fel a saját családi életét a mama?

A legnagyobb mértékben mintaszereinek. A férjével a leendő veje előtt a legnagyobb gyengédséggel bánik, dicséri, beczeni és édes öregének szólítja, hadd lássa az ifju, hogy a leány jó iskolában nőtt föl, ahol a családiot megbecsülik.

Dicséri-e leánykáját az édes mama?

Az édes mama himnuszokat zeng a kis leányról. Elárulja az ebédnél, hogy a tüneményes törtét a Gizácska sajátkezüleg keverte; meg-sugja a leendő vőlegénynek, hogy az összes ruhát mind maga varrta; legendákat zeng földöntúli érenyeiről és könnyes szemekkel jelenti ki, hogy az lesz életének legszomorúbb napja, amikor házuk díszét, a kedves gyermeket anyai szívtől elszakítják.

Szeret a mama beszélni?

Igenis szenvedélyesen szeret beszélni, de még jobban szereti, ha ő vele beszélnek.

Miben éri el tetőpontját a mama ügyessége?

Abban, hogy alkalmas pillanatban mindenkét eltávolít a fiatal pár közeléből, hogy azok egyedül maradhassanak és az ifju elrebegje a vallomást, sőt esetleg meg is csokolja a piruló hajadont.

Mit csinál ilyenkor a mama?

A mama a kellő pillanatban megjelenik, mintha a földből bujt volna elő és hangosan kiált: Gyermekeim, kedves gyermekeim! fogadjatok áldásomat!

VI. Egyéb mondanivalók.

Van még egyéb mondanivalónk a leánynézőről?

Igenis volna még tömördek mondanivalónk; de ha mindent el akarnánk mondani, akkor ez az értekezés olyan terjedelmű lenne, mint a Klopstok Messiása.

Egyebekben tehát kitől kérjenek tanácsot a tapasztalatlan leányok?

A mamától! Minden mama született mestere a tudománynak. Azután meg a házasságkötés dolgában egyetlen leány sem egészen tapasztalatlan. Amint hogy a kis cziczát sem professzor tanítja az egérfogásra.

És van eset, amikor nincs szükség a leánynézőnél egyetlen jó tanácsra sem?

Igenis, van.

És melyik az az eset?

Mikor a bájos hajadon és a derék ifju szerelmesek egymásba. Akkor a leánynézőnél minden jó tanács felesleges. Mert akkor nem a tudomány és a művészet ad tanácsot, hanem a szív.

4

legtermékenyebb sikságain él. Mig az idegenajkuak legnagyobb része a zord és terméketlen hegyvidékek lakója. Pedig az enyhébb éghajlat és a kedvezőbb fekvéstől nagy mértékben függ a nép sűrűsége is, a civilizációban való előhaladás, vagy visszamaradás is.

A magyarság kulturális képességének fényes bizonyosságát szolgál még azon jelenség is, hogy a városokban a magyarság messze túlszámolja az idegenajkuakat. A városok népességében ugyanis 70.6 százalék a magyar, 29.4 százalék a nemmagyar. A magyarság számarányának ezen előnyomulását a városokban azért kell örvendetes jelenségnek tartanunk, mert a városok alkotják gazdasági és szellemi életünk középpontjait. S nemzeti életünkben s politikai törekvéseinkben a városok lakói nemcsak intelligenciájuk, de számbeli erejükkel fogva is jóval nagyobb súlytal bírnak. S emellett rohamos gyarapodásuk révén számbeli erejük is mindinkább fokozódik.

IV. Mindezek megczáfíthatlan tények. Elégge biztatók arra, hogy erélyesen és önértzetesen tiltakozzunk a lemondás és kétségbeesés veszedelmes gondolata ellen. Mert nincs nemzet, mely multjának szenvedéseiből, csapásaiból a legszomorubb viszonyok közt is több erőt és reményt meríthetne egy jobb, szebb és boldogabb jövőre, mint a magyar. Ha elég erősek voltunk egykor ezen országnak, Magyarországnak lételt adni s mindezeideig maradandóságot biztosítani: elég erősek leszünk jövőben is szembe szállani a fenyegető komoly veszélyek és a végfeloszlás eszméinek hadjárataival.

Nem szabad tehát megengednünk, hogy erőt vegyen rajtunk a reménytelenség hazánk jövője iránt. Ezen érzet hatalomra vergődése nagyobb veszedelem volna minden politikai balsorsnál, minden háborunál.

De azért önhitteknak, elbizakodottaknak sem szabad lennünk. A körülöttünk fennforgó eseményeket sem szabad tétlen közönnyel, összedugott kézel néznünk. Mert vannak szemlélhető tények, melyek sürgős és szorgalmas munkásságot kívánnak — a magyar faj uralmának megőrzése és terjesztése érdekében. Ilyenek a nemzetiségi izgatások, a nemzetiségi pénzügyi törekvései a földbirtoknak a magyar kézből való elhódítása tekintetében. Némely vidékeken a magyarság szaporodásának stagnálása. A magyarok között is egyre terjedő kivándorlás stb.

Mindezek komoly kötelességünké teszik, hogy nemzeti jövőnk érdekében, illetve a nemzeti egység és nemzeti állam megvalósítása végett minden törvényes és alkalmas eszközt felhasználjunk. Célutadatós földbirtok-politikával, kereseti források teremtésével, a nyelvszigeteken szétszórva élő magyarság egyesítésével, ezeknek és a másajkuaknak telepítés útján való összeforrasztásával kell orvosolni, egyengetni a háborítlan és szakadatlan fejlődés útját.

Mert Magyarországnak nagyok, erősnek, hatalmasnak kell lenni. Mert csak így tisztulnak meg közérkölcsei; mert csak így nemulnak el önként ellenségei.

A magyar nemzetnek itt e haza földjén hivatása van, szenvedésekben gazdag, mint a vértanuké; de magas is, mint az örökélet és örökdicőség!

A katonai kérdések előtérben.

— Schönaich nyilatkozni fog az osztrákok előtt. —

Budapest, február 15.

A hadügyi költségvetés tárgyalása során természetesen szóba kerültek a katonai kérdések, illetőleg a hadügyminiszter hangsúlyozta, hogy a hadsereget fejleszteni kell, a magyar delegátusok pedig kijelentették, hogy Magyarország szívesen hoz áldozatot a hadsereg harc-képességének fejlesztésére, hanem megkívánja, hogy az a hadsereg magyar legyen, vagyis teljesítsenek azok a követelmények, amelyek nemzeti követelmények néven ismeretesek. Ezt a kérdést tovább fejtve, egyes delegátusok megpendítették azt az eszmét, hogy, bár a katonai kérdéseket az átmeneti időre kikapcsolják, nem volna-e célszerű ezeket a kérdéseket már most véglegesen megoldani? Gróf Zichy Tivadar, a delegáció alelnöke és Hoitsy Pál, a függetlenségi párt ügyvezető alelnöke — mint megírtuk — egy bécsi lapban már nyilatkoztak is ilyen értelemben, azonban ez csak az ő magánvéleményük volt, mert a kormány környezetéből eredő hírek szerint a katonai kérdések megoldása a paktum értelmében a következő országgyűlésre marad.

A politikusokat mégis erősen foglalkoztatja ez a kérdés, amely most különös érdekességet nyert. A bécsi Neue Freie Presse ugyanis autentikus részről vett értesülés alapján közli mai estilapjában, hogy Schönaich hadügyminiszter az osztrák delegáció legközelebbi ülésén fel fog szólni, hogy részletesen körvonalazza a hadügyi vezetőség felfogását a katonai kérdésekről. Nagy Emil, Bakonyi és Hoitsy beszédei, amelyek a magyar delegáció utolsó ülésén elhangzottak, — mondja az egyik említett lap — azt mutatták, hogy a függetlenségi párt táborában erős a vágy a katonai kérdések mielőbbi megoldására s magától értetődik, hogy a hadügyi vezetőség is szeretne véget vetni a provizóriumnak, amely a hadsereg harc-képessége és szervezése szempontjából káros. Itt azt emléltik, hogy a függetlenségi párt több előkelő tagjának engedékeny hajlamából következett, sikerülni fog elfogadható katonai kiegyezést kötni, amely az Ausztria és Magyarország között létrejött gazdasági kiegyezést megszilárdítaná és kiegészítené.

Ez a hír méltó feltűnést fog kelteni, mert valóban furcsa dolog, hogy a közös hadügyminiszter olyan nagyfontosságú dologról, amely Magyarországot éveken keresztül lázban tartotta és amely oly súlyos válságot idézett elő, az osztrákok előtt nyilatkozzék, még pedig akkor, amikor a magyar delegáció már befejezte munkáját és nem foglalkozhatik az esetleges kijelentésekkel. A Bécsből ma este visszaérkezett delegátusok megerősítik azt a hírt, hogy Schönaich nyilatkozni fog és hozzáteszik, hogy ő is hangsúlyozni fogja a katonai kérdések megoldásának sürgősségét. A hadvezetőség ugyanis a mostani háborus hírekre való tekintettel nagyon szeretné a tervbe vett katonai reformokat lehető gyorsan megvalósítani és ezért bizonyos nemzeti engedményekre is hajlandó.

Ma több függetlenségi képviselő nyilatkozott arról, hogy időszerű-e most a katonai kérdések megoldásának fölvetése.

Bakonyi Samu szerint igaz, hogy az utolsó általános választások a katonai kérdések ugynevezett kikapcsolásának tudatában folytak le, ez azonban nem jelenti azt, hogy ha a jelen országgyűlésen alkalmunk nyi-

lik a függőben maradt dolgok kedvező elintézésére, ezt az alkalmat meg ne ragadjuk. Meggyőződése szerint ez olyan végzetes megfontolatlanág volna, amelyért a felelősséget senki el nem vállalhatja. Ha bizonyos jelenségek nem esznek, a mai hangulat olyannak látszik, amely erre a kedvező megoldásra alkalmas lehet. Kedvező megoldás alatt természetesen csak a nemzeti álláspont elfogadását érthetjük. Ebben mindnyájan egyetértünk és ez az egyetértés minden elfogulatlan hazafit megnyugtathat.

Gál Sándor azt mondja, hogy elsőrangú politikai szükséglete a napi élet teendőinek, a katonai kérdések rendezésének komoly tényekben nyilvánuló megkezdése és pedig oly határok között, ahol a kivihetőség legyőzhetetlen akadályokba nem ütközik. Egyetlen mód és út, mely a kérdést nyugvópontba vezetheti. A továbbmunkálkodás a jövő feladatai közé ezen föltétel alatt sorakozhatik, anélkül, hogy a kitolás veszélyei oly mérvben fenforognának, amint fenforog az elodázás politikáiban ma.

Leszkay Gyula, a képviselők párt egyik vezérének és a képviselőház háznagya a következő feleletet adta:

— Erre a kérdésre így, rövidesen nehéz megfelelni. Annyi bizonyos, hogy a királyi kötétt egyezségben a katonai kérdések kikapcsolattak. Ez tény. Ellenben, ha most esetleg újra felvetnék e kérdéseket, megoldásuk csak egyképpen lehetséges: az összes nemzeti követelmények teljesítésével. A nemzet kívánságait pedig a koalíció a királyhoz intézett feliratában precizizozta.

Nagyon érdekes Földes Béla véleménye, aki a katonai kérdést a legközelebbi jövő kialakulása szempontjából kevésbé aktuálisnak tartja. Az eddigi tapasztalatok után indulva, őszintén mondva, azért is, mert attól tart, hogy a kormány nem bír elég erőt kifejteni a nemzeti követelmények biztosítása körül. Csak egy tényező van, melynek jól felfogott érdeke a kérdés aktualitását fokozza, tekintve a mostani kormányt és többségnek a közönségi és közös érdekű intézmények egész vonalán tanúsított rendkívüli, sok oldalról eléggé kifogásolt, konziliáns viselkedését — ez a tényező a hadügyi kormányzat. Részéről nem ellenezné, de nem is sürgetné.

A kormány tagjai közül Tóth János államtitkár felelt a kérdésre:

— Ismeretesek ez ügyben a megállapodások. Arra a kérdésre tehát, hogy időszerű-e a katonai kérdések fölvetése, nem felelhetek másal, mint hogy nem. Annyira nem, hogy még a kérdést sem tartom időszerűnek. Egyébként nem nyilatkozhatom továbbmenőleg, mert ilyen fontos kérdésben tíz-husz politikus nem veheti magának azt a bátorságot, hogy konkrétan feleljen. Ezt csak négy-száz ember teheti, a nemzet egész képviselőtestülete. Nem tudok semmit arról, hogy illetékes körök részéről a katonai kérdések fölvetésének szándéka meg volna bizonyosnak tartom, hogy a pártok megkezdése nélkül nem is vetnék fel e kérdéseket. Elébe vágni pedig olyan fontos politikai tényeknek, mint pártok állásfoglalása, nem tartom megengedhetőnek.

Az ellenzéki képviselők közül Barta Ödön nyilatkozott:

— A magam részéről semmi egyebet nem látok bennük, mint azt a törekvést, hogy elodázzák obligációikat, hogy megtartsák a mai kormányzatot és a mai rendszert a házfelosztás után is. Azt hiszem, jól tippelnek azok, akik szerint a mai parlament megmaradása érdekében hajlandók lesznek a létszámemelésre is. Telekürtölik majd az országot azzal, hogy nagy a veszedelem, itt a világ vége, azután bizonyos légiés, képzelt nemzeti engedmények ellenében bele fognak menni a létszámemelésbe. Az is bizonyos, hogy Nagy Emil és társai nem a maguk ideáit adták elő. Tessék emlékezni arra, midőn Kossuth Ferencz bejelentette a házszabályrevíziót. Ugyanugy történt most a létszámemelés bejelentése. A dologhoz természetesen lesz még szavam. A delegáció jelentése a képviselőház elé kerül és részletesen kell foglalkozni vele már csak a külügyi bonyodalnak miatt is, amelyeket Aehrenthal expozéja előidézett. Nagyon valószínű, hogy ez alkalommal felszólalok és elmondom véleményemet a „mérésélt” politikai törekvésekről.

Az ellenzéki képviselők különben erőteljes parlamenti akcióra készülnek.

Bécsi tudósítónk táviratozza: A magyar delegációk hadügyi albizottságában elhangzott beszédek és azoknak békülékeny hangja közvetve megerősítik azokat a híreket, hogy a katonai kérdéseknek 67-es alapon való megoldása a lehetőség körébe jutott. Egy tekintélyes osztrák politikus a tárgyalásokról a bécsi „Zeit“ mai esti lapjában olyan közléseket ad, amelyek a hírek helyességét megerősítik, de a tárgyalásokról fontos részleteket is tartalmaznak. Az illető osztrák politikus a következőket mondotta:

— Megerősíthetem azt a hírt, hogy a kilenczes bizottság programja többé nem áll fenn. A magyar szabadelvű-pártnak erről a tárgyalási alapról már csak azért sem lehet szó, mert a korona már régebben feladta azt. Az uralkodónak erre az elhatározására az volt a mértékadó körülmény, hogy a jelenleg kormányon lévő magyar politikai pártokat az a program nem elégitette ki, tehát nem volt remény ahhoz, hogy azon az alapon a katonai kérdések olyan megoldásra jussanak, mely jövőben kizárta volna újabb követelések fölvetését. A korona és a koalíció között létrejött paktumban a kilenczes bizottság programja nem szerepelt. Kétségtelen, hogy az uralkodónak legsajátosabb elhatározásából a kilenczes bizottság programjában foglalt magyar kívánások egy része fokozatosan megvalósult, a többieknek megoldása függőben van; ez utóbbiak közé tartozik a zászló-, cím- és jelvény-kérdés. A többi nemzeti követelés fölött több hónap óta tárgyal a közös hadügyi kormány a magyar kormánnyal, de nem a kilenczes bizottság programja alapján. E részben csak annyit mondhatok, hogy többször úgy állították oda a dolgot, mintha a hadügyi vezetőség és a magyar kormány között nézeteltérések támadtak volna. Ez nem áll. A hadügyi kormánynak az az álláspontja ebben a tekintetben, hogy ezeket az ügyeket a két kormánynak kell egymás között tisztázniok. Az igaz, hogy a hadügyi vezetőség tőle telhetően iparkodik a megoldást siettetni, mert ő felelős a hadsereg harcalképességéért és ez a felelősség a rugója ennek. A hadügyi kormány át van hatva attól a meggyőződéstől, hogy nem lehet a hadsereget kellőképpen kifejleszteni a Magyarországgal való katonai megegyezés nélkül. A nehézségeknek elsősorban az az oka, hogy a magyar és az osztrák 67-iki kiegyezési törvények között eltérések vannak. A kérdések egy részét sikerült oly módon megoldani, hogy Magyarország elvileg hozzájárul. Ilyen megoldott kérdés példának okáért a katonai igazságszolgáltatás tárgyalási nyelve. E részben a magyar nyelv megszerezte menő érvényesülést fog találni, amennyiben a többi nemzetiségekre való tekintet engedi. A csapatoknál is lényegesen nagyobb tere lesz a magyar nyelv használatának, amennyiben az alosztályokban a belső szolgálati nyelv a magyar csapatoknál a magyar nyelv lesz. De hangsúlyozni kell, hogy magának a hadseregnek szolgálati nyelve és vezényszavai, mint eddig is, ugyezentul is német nyelvűek lesznek. A tárgyalások a katonai kérdések körül még távolról sem értek véget, ami érthető, ha tekintetbe vesszük, hogy milyen subtilis anyagról van szó. Hiszen pl. a címer kérdésében meg kell oldani azt a vitát, hogy melyik címer teendő jobbra, melyik balra, mert tudvalevőleg a heraldikailag fontosabbknak a jobboldalon van a helye. És a katonai kérdések között nem ez az egyetlen ilyen fogas kérdés.

Politikai hangulatok.

I. Bekapcsolni, kikapcsolni.

Enyhe időben parlamenti szünet közben megélenkül a déli korzó a Kossuth Lajos-utcában. Delegációntalan politikusok mutatkoznak és várják haza a bécsieket, akiknek munkájuk ma bevégeződik és már csak parádék maradnak hátra. De a korzót még sem ők dominálják. Ami valamikor lényeg és jellegzetesség volt, az most csak staffázs. A korzó színét a politika nélküli publikum adja, bálozó vidéki kisasszonyok és a mamák, akik vásárolni mennek. A zsur-fiuok. A művészeti világ nagyjai. Az elmaradhatlan hatlan Ujházi Ede. Egy udvari tanácsos, Surányi József, nagy zsurnalisztikai és irodalmi udvarral, amihez mint laptulajdonos jut. De jön az örökké éber, folyton kutató és szenzációt kereső báró Kaas Ivor és mikéntha mágnes lenne, magához vonzza az eddig szerte-szét bolyongó politikusokat.

— Mit tudnak az urak a merényletről?

— Minő merénylet?

— A sah ellen. Hát nem olvasták a lapokban? Én olvastam. Állítólagos merénylet...

Bizonyára mindenki olvasta, de senkisé megjegyezte meg annyira, mint a báró.

— Igenis merénylet a sah ellen — folytatja — de nincs tudósítás. Talán titkolják, talán nem is igaz. Avagy nagyon is igaz.

— Oh, az még sem lehet. Minden héten egy császár, sok lenne.

— Annyi nincs is. Nincs ötvennégy császár.

— De van. Mert mihielyt egynek vége, ott keletkezik helyébe a másik.

— Az igaz — folytatja báró Kaas Ivor — aki ismeri a rómaiak történetét, az tudja, hogy ott a császárok elmulása milyen gyors volt és mégis mindig akadt rá vállalkozó. De pardon...

Szmrecsányi György lépett a csoporthoz, a báró nem akarta folytatni az iróniát. Nevezetes ember lett Szmrecsányi. A delegációban olyanforma szerep jutott neki, mint valamikor a Fejérváry-kabinetben Gegusnak, aki egy napig volt miniszter. Tegnap lemondott egy delegátus és behívták helyébe a póttagok közül Szmrecsányit. Este kapta a táviratot Barabástól és ma már vége van a delegációnak. De az udvari ebédekre még elérkezhetik.

A báró Kaas Ivor merénylet-témája elmerült. És mégis azt lehetett hallani, hogy:

— Merénylet készül.

De most már ez politikai ügyre vonatkozik. Hogy a bécsi delegációban negyvennyolcasok a katonai kérdések bekapcsolására csinálnak propagandát. Hogy ami ki volt kapcsolva, bekapcsolják, a szétkapcsoltat visszkapcsolják. A hölgyek ijedten simulnak egymáshoz:

— Nézd meg csak édesem, tán ki van kapcsolva valami.

Ennyire távol esik már a politika a publikumtól, hogy csak a ruhakapcsokra gondolnak.

Pedig a katonai kapcsolás csakugyan aktuális kérdés gyanánt jelentkezik. Interwievoló újságírók szaladnak, hogy nagy politikusok és államférfiak nézeteit megtudják és aztán kihirdessék, hogy miképpen vélekednek a kikapcsolt katonai kérdések bekapcsolásához.

Egy félóra mulva a miniszteriumok felől meg a kaszinói tájékról jön a hír, hogy nem kell tulságosan komolyan venni a kérdést. Hogy a kormány nem fog belemenni a katonai kérdések bekapcsolásába, vagyis nem fogja megengedni, hogy a kérdést a parlament munkarendjébe foglalják. Más szóval a kormány nem vállalja feladatai sorába a katonai kérdéseknek ez országgyűlésen való megoldását.

— A függetlenségi a választók előtt eredményeket akarnak felmutatni — mondják a hatvanhetesek.

— De talán inkább csak azt akariák elérni, hogy a mandátum tovább maradjon érvényben és a tárgyalásokkal kihuzzák az öt éves ciklus hátralévő idejét — vetette közbe egy pártönkivüli.

Erre azonban igen gyorsan a következő válasz érkezett és pedig egészen jól informált helyről:

— Erre nincs szükség. Időtöltés miatt abszolúte nincs szükség semmi rendkívüli kérdés felvetésére. Mert egészen bizonyos, hogy a meglevő anyaggal is el lehet tölteni azt az időt, ami még hátra van. Csak nem kell türelmetlenkedni. Majd alkalomadtán a kormány is fel fog világosítani mindenkit, hogy nem kell félni, lesz még elég idő választási agitációkra és nem kell sietni sem, mert ebből az a kár eshetik, hogy nagyon korán elfogy a puszkapor.

A nyilatkozat nagyszerű változást idézett elő. A nyugtalanok megbékültek, a kíváncsiak elszéledtek. És a korzó napirendjéről egy perc alatt letűnt a bekapcsolás és kikapcsolás és ennélfogva a hölgyeknek sem volt okuk rémüldözni. Annál kevésbé, mert a csunya politikusok végképpen átengedték a korzót az elegáns galléroknak.

De persze a téma csak a korzóról került le. A politikai lapok hasábjain még folyton életben tartják.

II. Hazajönnek.

Hazajönnek a delegátusok. Wekerle Sándor miniszterelnök talán már meg is érkezett. A képviselőházban mozgás van. Itt járt Justh Gyula és átrevideálta az aktákat. Választási mozgalom van három kerületben is. Főispánváltozás Temes megyében. A miniszterelnökségnél a horvátországi helyzetről halomra gyűlnek a jelentések. Már megállapították a horvátországi választási napok dátumait is.

Mindenütt készülődés, várakozás. És már keddre összehívják a magyar képviselőházat...

Összehívják a képviselőházat és találkoznak a képviselők úgy, a miként elmentek, semmivel sem gazdagabban, sem okosabban. A házszabályrevíziós bizottság még nem ült össze, de ez a legkevésbé. Még lesz idő vitatkozniok a házszabályrevízióról, amely úgy látszik, megint nem nagyon sürgős.

Hanem inkább arra kíváncsiak most az érdeklenség-kutatók, hogy lesz-e valami visszahatása a delegacionális tanácskozásoknak a parlamenti ülésekre. Hogy vajon ama nagyfontosságú külpolitikai, diplomáciai és gazdasági kérdések közül, amelyek ott felmerültek, szóba kerül-e egyik-másik a képviselőházban. Mert az bizonyos, hogy külügyekkel, hadügyekkel és közös ügyekkel kapcsolatos belső kérdéseket rég tárgyaltak annyira delegációkban, mint most Bécsben. Sőt még pártárgyalatok összeütközései is megtörténhettek és a koalíció belsejében egy-egy kis civódás is akadt, akárcsak itthon lettek volna. Valami viszhangféle már is mutatkozik és pedig a hatvanhetes sajtóban, amelyik igen rossz néven veszi Kmety Károlytól, hogy a hatvanhetes intézmények kezelésében rámutatott a feltűnő visszasszágokra. És másfelől mások el akarnak számolni arról, hogy tulajdonképpen a delegáció szerez-e valami reális eredményt, avagy csak elmegyakorlatot és eszmecséplést végez.

De hogy miképpen lehet ezekről a képviselőházban beszélni, az már nehezebben állapítható

meg. Hisz tulajdonképpen botrány nem történt. És ha Lengyel Zoltánék azt is hirdetik, hogy botrány várják haza a delegátusokat, ezt nem muszáj nagyon komolyan venni.

Talán lesz három interpelláció. Vagy kettő. Vagy csak egy. Avagy tán egy sem lesz.

A delegáció.

Budapest, február 15.

A magyar delegáció befejezte munkáját. Ma tartotta utolsó érdemleges ülését, amelyen a megszállott tartományok költségvetését tárgyalta. Hoitsy Pál előadó ismertette a költségvetést, majd utána Vinkovics horvát képviselő beszélt, aki horvát panaszokat adott elő Bosznia közigazgatására vonatkozólag. Zboray Miklós a balkán-vasút kérdéséről beszélt és a bosnyák gyáripar fejlesztését ajánlja a kormányzat figyelmébe. Molnár János iskolaügyi kérdésekről beszélt és azt ajánlotta a miniszternek, hogy több ösztöndíjat adjon a Budapesten tanuló bosnyák hallgatóknak. Babics horvát képviselő a bosnyák hivatalnok karról beszélt. Bárány Burián közös pénzügyminiszter mondott azután nagy beszédet, amelyben a bosnyák hivatalnoki kart vette védelmébe. Elmondotta, hogy a közigazgatás fejlesztését fokozatosan akarja keresztülvinni, oly módon, hogy előbb a községi közigazgatást és önkormányzatot szervezi, azután rátér a kerületi képviselőkre, hogy ezen az alapon építse meg a tartományi képviselőket, ami Boszniának és neki is régi óhajtása. Arra, hogy a felekezeteket egymás ellen uszítja, csak azt felelheti, hogy a felekezeteknek egymáshoz való viszonyának alapján igyekeznek a felekezeti kérdést megoldani. A gyáripar fejlődésének barátja, de mesterséges gyáripar nem akar csinálni. Molnár apátnak azt válaszolja, hogy a bosnyák hallgatók szívesebben mennek Bécsbe és Zágrábba, mint Budapestre.

Ezzel a költségvetés általános tárgyalása véget ért, majd csaknem minden felszólalás nélkül részleteiben is elfogadták a megszállott tartományok költségvetését. Az ülés egy óra után ért véget. A delegáció tagjai délután visszatértek Budapestre s csak azok maradtak Bécsben, akik részt vettek báró Aehrenthal külügyminiszter vacsoráján. Minthogy az osztrák delegáció tanácskozásai még folynak, az elnökség fogja átvenni az esetleges nunciumokat és az egyeztető bizottságok ülései után tartja a delegáció záróülését.

Mai híreink a következők:

A miniszterelnök hazaérkezése.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt hosszabb tanácskozást folytatott báró Aehrenthal külügyminiszterrel. A miniszterelnök ma délután Ábrányi Kornél miniszteri tanácsos és Bárczy miniszteri titkár kíséretében visszautazott Budapestre, ahova esti hét órakor érkezett meg.

A mai delegációs tanácskozáson résztvevő delegátusok szintén délután 3 órakor utaztak vissza Barabás Béla elnökkel együtt Budapestre. A delegátusok közül csak azok maradtak Bécsben, akik hivatalosak voltak báró Aehrenthal külügyminiszternek ma esti vacsorájára.

A delegátusok most már csak az egyeztető és záróülésekre fognak Bécsbe utazni. Ezek az ülések, hír szerint, a jövő hét vége felé lesznek.

Ebéd a külügyminiszternél.

Báró Aehrenthal-Lexa Alajos külügyminiszter és neje a delegátusok tiszteletére ma este nyolcz órakor ebédet adtak. Ezen az ebéden a magyar delegátusok közül résztvettek: Bakonyi Samu, Bernáth Béla, Buzáth Ferencz, gróf Edelsheim-

Gyulay Lipót, báró Harkányi István, Hosszu Vazul, Kmety Károly, Miklós Ödön, ögróf Pallavicini Ede, Szabó István, Szemere Miklós, Tomisics György, Zboray Miklós, gróf Zichy Ágost és gróf Zichy Miklós.

magyar delegáció.

A megszállott tartományok költségvetése.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtt fél 11 órakor Barabás Béla elnöklésével az egyesült négyes albizottság jelentését tárgyalta. Az ülésen jelen voltak a közös kormány részéről: báró Burián közös pénzügyminiszter, Schönaich közös hadügyminiszter, Hoffmann Hugó altábornagy, gróf Esterházy Pál és Thallóczy Lajos osztályfőnök, a magyar kormány részéről pedig Wekerle Sándor miniszterelnök.

Hoitsy Pál előadó behatóan ismerteti az egyesült négyes albizottság jelentését a megszállott tartományok költségvetésére vonatkozólag és azt elfogadásra ajánlja.

Vinkovics Bozsó horvát beszédben tiltakozik Bosznia germanizálása ellen. A költségvetést nem fogadja el.

Zboray Miklós örömmel konstatálja, hogy a legutóbb Bécsben tartott delegációk óta, amidőn azon óhaját fejezte ki, hogy a külügyminiszter a Balkánra helyezze a fősúlyt, másrészt közgazdasági szempontokat mérlegeljen első sorban, ez a kívánsága megvalósult. Ennek egyik kiemelkedő mozzanata az a vasút, amely a kereskedelmi forgalmat lesz hivatva a Keleten szolgálni. Behatóan foglalkozik ezután a boszniai sájtóviszonyokkal és teljesen helyesnek találja a sájtószabadság megvalósítását. Ami Boszniának hozzánk való viszonyát illeti, jobb szereti a status quo fentartását, mintha Bosznia közjogi helyzetén akarnánk bármely irányban változást előidézni. Részletesen foglalkozik ezután a miniszter közgazdasági politikájával.

Molnár János kérdi, hogy az ösztöndíjak dolgában milyen intézkedések történtek a budapesti egyetemen, hogy itt is részesüljenek a bosnyák hallgatók ösztöndíjakban.

Babics-Gjalszky Ljuba horvátul beszél és kijelenti, hogy Bosznia részére a törvényhozás és a közigazgatás terén autonómiát kér.

Elnök: Minthogy több szónok feliratkozva nincs, a vitát bezárja.

Báró Burián István közös pénzügyminiszter: Vinkovics bizottsági tag ur hangoztatta azt a szemrehányást, mintha az osztrák kormányzat germanizálna és ellenségesen állna szemben az ottani népek nemzetiségi követelményeivel és szükségleteivel. Ismételtlen ki kell jelentenem, hogy ez nincs így. Ami azt a szemrehányást illeti, hogy bosnyák hivatalnoki karunk elzülött, megromlott elemekből áll, ez a 25 év előtti időre vonatkozólag talán megállítható. Ma azonban a viszonyok alaposan megváltoztak. A mi bosnyák hivatalnoki karunk elite hivatalnoki kar, válogatott elemekből áll és most rendszeresen kitűnő elemekkel egészítjük ki. Vinkovics bizottsági tag ur áttért ezután politikai programunkra és politikai tevékenységünkre és szemünkre vetette az abszolutizmust, szemünkre vetette azt, hogy mi ottan a divide et impera elvével kormányozunk. Mi Boszniában a teljes, abszolút állami központosított hatalmat vettük át; a feladatunk tehát csak az lehetett, hogy e hatalom teljes felhasználásával ott rendezett viszonyokat teremtsünk, olyan viszonyokat, amelyek megengedték, hogy mi ezen szigorú és rideg abszolutizmusról letérjünk és át-mehessünk egy modernebb kormányzási alapra. Teljesen visszautasítom azt a vádat, mintha kormányzati bölcseségünk Boszniában abban állana, hogy az egyik felekezetet kiűtszük a másik ellen. Ellenkezőleg állandóan és következetesen ellenállok minden olyan tendenciának, amely pedig bőven mutatkozik mind a három felekezet kebelében, hogy t. i. feleje akar kerülni a másik két felekezetnek.

Zboray bizottsági tag ur némi politikai refleksiókkal kezdte észrevételeit és elment azon határig, ahol Bosznia és Hercegovina autonómizálása utján előtérbe jön az a követelés is, amelyben Bosznia és Hercegovina jelenleg a monarchiával áll. Nem szeretnék ezen témába mélyebben belemenni, de azt most már talán minden ellenmondás nélkül konstatálhatom, hogy ennek a követelésnek feloldhatatlannak kell lennie. Bosznia és Hercegovina autonómizálását magam is szükségesnek tartom. Ebből titkot nem csináltam, sőt maguknak a bosnyákoknak is tudomására hoztam, úgy, hogy ma köztem és a bosnyák politikai törekvések között egészben véve csak az a különbség, hogy ők — ami érthető és amit tőlük zokon nem veszek — hamarosabb és hirtelenebb tempót szeretnének, mint azt, amelyet követni én kötelességemnek tartom.

Megemlítették az ezen napokban Szerajevóban történt tüntetést is, amelyet a sajtó meglehetősen nagyvívta állított oda. A dologban nincs egyéb, mint az, hogy mi, amint már méltóztatott konstatálni, a városi autonómiát tetemesen kibővítettük és a városokat két

kategóriába osztottuk. Meg kellett különböztetnünk a hat kerület fővárosait a kisebb városi községektől. Mi a kerületi fővárosoknak, első sorban Szerajevónak és Mostarnak külön és bővebb jogkörrel ellátott statutumot akartunk adni. De nem akartuk ezt kizárólag a bíróban megszerkeszteni, hanem hallani akartuk az illető község tanácsnak véleményét. Így jött létre már tavaly Mostar város statutuma, azért előbb, mert ott előbb végezte el a község tanács munkáját és így készült most Szerajevó új szabályzata is. Ez az egész tüntetés nem volt egyéb, mint Szerajevó előzetes véleménye a statutum ügyében, amelyben igenis kifejezésre jutott azon óhaj, hogy választói joggal csakis a főváros polgárai birjanak, nem pedig az ott lakó honosai a monarchiának. Azonban azt gondolom, hogy e nézet fölött napirendre fogjuk térni és a statutumot olyan keretben fogjuk megteremteni, mint Mostarban történt és amint az ott érvényben van.

A közgazdasági kérdésekkel nagyon bőven, sőt mondhatnám bővebben foglalkozom, mint a politikai kérdésekkel, mert aktuálisabbaknak és hasznosabbaknak tartom ezeket. Zboray t. képviselő ur felszólalásában némi visszhangját találtam olyan panaszoknak is, amelyek egyes ipari vállalkozók részéről merültek fel a szén árának, vagy a vasúti tarifának emelése miatt, hogy ezáltal károsodásban részesültek. Mi szerződés szerű köteleességeinket minden egyes vállalkozóval szemben a legpontosabban és a legszigorúbban megtartjuk.

A stipendiumok felosztását illetőleg azt felelem, hogy az ösztöndíjakat Budapestre is adjuk, adományozásukat nem kötik olyan feltételhez, amely szerint ezt csakis Bécsben, vagy csakis Zágrábban lehet élvezni. A dolog természetéből folyik, hogy eddig csak kevesen jelentkeztek Budapestre; tudtommal kettő jelentkezett. Új intézkedés, hogy aki a középiskola első osztályába lép be, köteles választani a német és a magyar nyelv közt és ezen választásánál megmaradni a középiskola egész tartama alatt és csakis kivételes és fontos okok miatt lehet ezen változtatni. Ezek alapján kérem az országos bizottságot, hogy az előterjesztést elfogadni méltóztatssék.

Az országos bizottság ezután a költségvetést egy általánosságban, mint részleteiben, valamint végszerkezetében is minden további vita nélkül elfogadja.

Az elnök ezután felhatalmazást kér, hogy a legközelebbi egyeztető albizottsági ülés határnapját megállapíthassa és az országos bizottság ülését annak idején egybehívthassa.

A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az ülés véget ért.

Az osztrák delegáció.

A hadsereg-szállítások.

Az osztrák delegáció hadügyi bizottságának a hadsereg részére szükséges szállítások ügyében kiküldött albizottsága ma befejezte ülésezéseit és több határozati javaslatot fogadott el.

A mezőgazdasági szállításokra vonatkozólag elfogadott határozati javaslatok közül Kozłowski lovag határozati javaslata felszólítja a közös hadügyminisztériumot, hogy a hadsereg részére szükséges szállítások tekintetében a mindenkor fennálló kvótaarányt szigorúan tartsa be, vagyis a szállításokat ausztriai, avagy magyarországi vállalkozóknak oly arányban adja ki, amint ezen államok a közös kiadásokban részt vesznek. Erre vonatkozólag számadások készítenők, amelyek kitüntetik, vajjon a kvótaszerű részesedés összege el lett-e érve. Ha rossz termés következtében, vagy más rendkívüli esetek miatt a kvótaszerű beszerzés nem vihető keresztül, úgy erről jelentést teendő. Az összes szállításoknál az osztrák vagy magyar eredet, valamint a termék hamisíthatlanságára vonatkozó bizonyíték árjegyző és ármegállapító bizottságokat. Ezt megelőzőleg az intendatúrák utasítandók, hogy a szállítási időpontok és az árak tekintetében a mezőgazdasági egyesületek, kereskedelmi kamarák és szövetségek szakvéleményét megszerezzék. A mezőgazdasági szövetkezetek lehetőség szerint előnyben részesítendők. A hadsereg részére szükséges szállításokra vonatkozó összes okiratok illetékes és helyegmentesek. A hadügyi kormány külön ellenőrzésbe a földmívelési kormányval külön ellenőrző és nyilvántartási osztály létesítése iránt. A földmívelésügyi kormány részére ugyanolyan ellenőrzési jog adassék, amint az ipari és gyári szállításokat illetőleg a magy. kir. kereskedelmi kormányt illeti meg. A hadügyi kormány, tekintettel arra, hogy az árak megállapításánál helyi körülmények is tekintetbe veendőek, maradjon állandó érintkezésben a földmívelésügyi kormánnyal. Végül a remonda anyag beszerzésénél, tekintettel a lötenyészítés visszafeloldására, az árak átlag 800 koronában állapítandók meg és a anyag lehetőség szerint kizárólag tenyésztőtől szerzessek be.

Stancik delegátus határozata felszólítja a kormányt, hogy ott, ahol mezőgazdasági szövetkezetek vannak, a szállításokat ezekre bizza. A szövetkezetek mindenkor idejekorán értesítendők a szállítás szükség-

gességéről és minden más szállítóval szemben előnyben részesítendő.

Clam-Martinic javaslata szerint a földművelésügyi miniszteriumban külön osztály állítandó fel, amelynek az lesz a feladata, hogy az osztrák mezőgazdaságnak a szállításokban kvótaszertü részeseését megállapítsa és azt biztosítsa.

A gyári és ipari szállításokra vonatkozó határozatok közül Schumayer határozata azt kívánja, hogy a jelenleg aktuális szállítások terminusa megfelelőleg meghosszabbítandó.

Egy másik javaslata felszólítja a hadügyi kormányt, hogy az illetékes tényezőkkel egyetemben a szállítások kiírásánál a munkások díjteleire vonatkozó jogos igényeit tekintetbe vegye.

Exner delegátus a magyar delegációban elhatározott eljárásra utalva, amely a szállításoknak kvótaszertü arányban való kiadását ellenőrizni és bizonyítani célozza, az ausztriai szállításokra vonatkozólag is kiterjeszteni kívánja.

Exner másik határozati javaslata a szállított cikkek minőségének megállapítására vonatkozólag kimondja, hogy a felülvizsgálat mindenkor az általánosan használt tudományos módszerek igénybevétele mellett történjék.

Stanek delegátus határozati javaslata végül felszólítja a hadügyi kormányt, hogy a hadsereg részére szükséges fehérnemű szállításánál a szállításra csak oly cizéket bizzon meg, amelyek bizonyítani tudják, hogy hazai kender megfelelő mértékben szerezhetnek be.

Budapest, február 15.

Uj törvények. A hivatalos lap mai száma közli a nagy kikinda—aradi helyi érdekű gőzüzemi vasutról szóló 1908. évi III. s a szabadka—gombos—pálánkai helyi érdekű gőzüzemi vasutról szóló 1908. évi IV. törvények szövegét.

A horvátországi helyzet. Bécsben a delegáció mai ülése után Wekerle Sándor miniszterelnök hosszabb tanácskozást folytatott Medakovic Bogdán, Tuskán, Vinkovic és Babics horvát delegátusokkal. A tanácskozás, amely kétségtelenül a horvát politika kérdései körül forgott, a delegátusok körében nagy feltűnést keltett. A horvát képviselők meggyőződtek, hogy a miniszterelnök teljesen tájékozva van a horvát viszonyok felől. Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy a horvát képviselőkkel szemben nem vezet elfogultság.

Báró Rauch Pál horvát bán ma délelőtt visszérkezett Zágrábra. A bán egy újsáiró előtt kijelentette, hogy kihallgatása minden tekintetben kielégítő eredménnyel járt és bizonyossággal állithatja, hogy az ellenzék ama kívánsága, amelylyel a választópolgárságot megfélemlíteni és megtevésztetni igyekszik, hogy t. i. báró Rauch bán három hónapon belül lemondani lesz kénytelen, semmi körülmények között nem fog teljedésbe menni. A király a horvát viszonyokat a legkisebb részletekig igen pontosan ismeri és a bán eddigi működése felett legmagasabb megelégedését nyilvánította.

Az a híresztelés, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök és a horvát bán között konfliktus támadt, teljesen alaptalan. Josipovich horvát miniszternek báró Rauch Pál ellen irányuló állítólagos nyilatkozatai dolgában Josipovich miniszter részéről kijelentik, hogy Josipovich a kérdéses nyilatkozatot nem tette meg s ebben a dologban egyáltalán nem is fogadott újsáirót.

Hódsa Milán orsz. képviselő ma nyit levelet intézett a horvátországi horvát és szerb koalíciós-párti lakozhoz, melyben felszólítja a Horvátországban lakó tótokat, hogy mindenütt a koalíció jelöltjeire adják szavazatukat.

A hivatalos lap holnap megjelenő külön kiadása közli az új választások kiírását.

Alkotmány Boszniában. A mostari „Narod” jelentése szerint báró Burián közös pénzügyminiszter a bosnyák tartománygyűlést még ebben az évben életbe fogja léptetni. A tervezet szerint a bosnyák tartománygyűlés 140 tagot számlál, melyből 46 virilista és 94 választott képviselő lenne. A kormány úgy tervezi, hogy mérsékelt szerbekből és mohamedánokból álló többséget alakít. A kormány ezen az uton kétharmad többségre számít.

Az új előléptési szabályzat. A közös hadsereg rendeleti lapja ma közölte az új előléptési rendet. E szerint a katonatisztek kinevezése felségjog, a király a tiszteket a rangsor szerint nevezi ki, de háboruban vagy békében kiváló szolgálat jutalmául a rangsoron kívül is kinevezhet. A katonatiszteket

tizenegy csoportba osztják, ezek: a vezérkar, a tüzérségi tőrzsakar, a hadmérnöki tőrzsakar, a gyalogság-vadász-utász csapat s a vasut- és táviróezred, a lovasság, a tábortüzerég, a vartüzérség, a vonatcsapat, az egészségügyi csapat, a ruhakezelő tisztek s végül a helyi alkalmazású tisztek csoportja. A rangsoron kívül csak őrnagyot és alezredest neveznek ki, de ennél a rangfokozatnál is öt kinevezett közül négyet a rangsorban neveznek ki és csak az ötödiket léptethetik elő soron kívül. Hadnagyot, főhadnagyot, századost nem neveznek ki soron kívül, kivétel csak a tőrzsakar képez, mivel a hadiskolát végzett hadnagyot azonnal, soron kívül főhadnaggyá nevezik ki, néhány évre beosztják vezérkari szolgálatra s ha ott is megfelel, kinevezik vezérkari századossá. Ily módon a hadiskolát végzett tisztnem számít a csapat létszámára, nem veszi el a csapatot helyét. Az átmeneti idő alatt, ha a vezérkarhoz beosztott főhadnagyot nem nevezik ki vezérkari századossá és a csapathoz küldik vissza, rangját két évről előbből datálják. A már levizsgázott vezérkari századost csak abban az esetben nevezik ki vezérkari őrnaggyá, ha a vizsgát kitűnő eredménnyel tette le. Az új rend megszünteti a századosok törzstiszti vizsgáit, a századost őrnaggyá való kinevezése előtt a hadtest-, hadosztály- és dandárparancsnokból álló bizottság gyakorlatilag vizsgálja, az elméleti vizsgálatot megszüntetik.

Küldöttségek Kossuth Ferencnél. Nagytorák község küldöttsége tiszteltet ma délelőtt a kereskedelmi miniszternél. A küldöttséget Vlad Aurél országgyűlési képviselő vezette s tagjai érdekes román nemzeti viseletben jelentek meg. A küldöttség nevében Popescu János plébános arra kérte a minisztert, hogy teljesítse a vármegye által is támogatott ama kívánságukat, hogy Nagytorák község rendes hetivásárokat tarthasson. A miniszter a küldöttséget szívesen fogadta és megígérte, hogy kérelmüket jóindulatul fogja elbírálni.

A czeplédi építőiparosok szövetsége tiszteltet ezután a miniszternél, kérve sérelmeik orvoslását. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a küldöttséget igen barátságosan fogadta és kijelentette, hogy bár a készülő új ipartörvény lehetetlenné fogja tenni a törvény házainak a megkerülését, mindazonáltal rajta lesz, hogy addig is sérelmeik a lehetőség szerint orvosoltassanak.

Választási küzdelmek. A dősi függetlenségi párt vasárnap tartja nagygyűlését. A románság vezetőifiai is megjelennek a nagygyűlésen és ott fogják bejelenteni, hogy a román választópolgárok szintén a függetlenségi jelölt, Gaál István zászlaja alá sorakoznak. A választás hétfőn megy végbe. A hatóságok már megtették minden intézkedést, hogy a választás teljes rendben folyjon le. Irsay József és Kecskeméthy István orsz. képviselőket, akik a függetlenségi párt holnapi nagygyűlésére ma este Désre érkeztek, a választópolgárság nagy lelkesedéssel fogadta. A holnapi nap folyamán még több függetlenségi képviselő érkezik a választásra.

A trencsényi kerületben március hó második felében lesz a választás. A pártok erősen szervezkednek.

Marosvásárhelyről táviratozzák: Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt elnöke ma táviratot intézett a geryeszegi választókhoz, amelyben kijelenti, hogy Farkas Albert volt főispán a geryeszegi választókerület függetlenségi és 48-as pártjának hivatalos jelöltje és hogy az országos függetlenségi párt központja őt a legerélyesebben, minden erkölcsi támogatásban részesíti.

Uj pártalakulás Temes megyében. Temesvárról jelentik, hogy „Temesvármegyei egyesült párt” ezim alatt Temesvármegye függetlenségi és alkotmány-párti megyebizottsági tagjai pártszervezetet alakítottak, amely céljával tüzte ki a mai nemzeti kormányt és nemzeti iránynak támogatását, a megyei autonómia megvédését és a közigazgatás tisztaságának ellenőrzését. Az új párt elnökévé gróf Gyürky Viktort, helyettes elnökévé pedig dr. Sztura Árpádot választották meg. Az egyesült párt járásokként való szervezkedése is közeledik a befejezéshez.

Az EGYETÉRTÉS szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van
 A szerkesztőség telefonja 788. szám
 A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.
 A nyomda telefonja: 23—45. szám.

A Szandzsák-vasut ügye.

Budapest, február 15.

Ma már tisztázódni kezd a helyzet, a szandzsák-vasut körüli vitában.

Kitűnt ugyanis, hogy a külügyi hivatal már hetek előtt értesítette a nagyhatalmak kormányait a szandzsáki vasut kiépítésének tervéről, és így szó sem lehet arról, hogy Aehrenthal ex-pozíció meglepetésszerűleg hatott az illető hatalmakra.

Mint már jelentettük, Oroszország a szandzsáki vasut ellensúlyozására szintén vasutat akar építeni, amely összekötné a Dunát az Adriával. Evégből már lépéseket is tett a portánál, úgy írják ezt a francia lapok. Bécsből ugyan kétségbevonják ezt, azzal az indokolással, hogy sem hivatalos, sem bizalmas értesítés nem érkezett eddig a külügyi hivatalhoz. E körülményt a hivatalos körök arra magyarázzák, hogy Pétervárott egyáltalán nem jutottak még valamelyes elhatározáshoz.

Sokkal fontosabb a szandzsáki vasutkérdésnél most az, hogy mi lesz a macedon reformtervezettel. A szőnyegre vetett vasuti kérdés, bármint is igyekeznek szépitgetni az ügyet a hivatalos körök, bizonyos szakítást idézett elő a hatalmak egyetértésében. A múrstegi egyezmény, már nem áll valami nagyon szilárd alapon, pedig ez nagy veszélyt jelent, mert nagyon találóan jegyezte meg Edward Grey, az angol ügyek államtitkára, hogy a macedon-kérdés mögött a török kérdés áll, mely pedig annyira tiltatva van robbanó anyagokkal, hogy könnyen lángba borítja egész Európát.

Mai hireink a következők:

A félhivatalos „Petit Parisien” szerint az orosz kormány még szerdán jegyzéket intézett a portához a duna—adriai vasut dolgában, de azóta az eredeti tervet, amely szerint a vasutvonal valamely montenegrói kikötőig vezetett volna, a pétervári kormány megváltoztatta, tekintettel a berlini szerződés 29. pontjára, amely Ausztriának bizonyos jogokat ítél meg Montenegróban. A mostani terv az, hogy az Adriát a Dunával összekapcsoló vasut nem Radujevácztól Dulciznoig, hanem San Giovanni irányában az albán Medunáig vezetne.

A „Neue Fr. Pr.” megczáfolja a „Temps”-nek azt a tegnapi közlését, amely szerint báró Aehrenthal Pétervárott megértette, hogy a Balkán-vasutnak szükséges kompenzációja a Dunát az Adriával összekötő vasutvonal. Bécsi illetékes körökben az orosz vasuti tervről hivatalosan semmit sem tudnak. Arról a benyomásról, amelyet báró Aehrenthalnak a szandzsák-vasut tárgyában tett közlése Pétervárott keltett, pétervári hivatalos helyről nem jött jelentés, de azt hiszik, hogy nem fog sokáig késni.

A „Daily News” ma a szandzsák-vasut ügyével foglalkozva, többek közt ezt írja: Ma vált ismeretessé, hogy azokat a reformterveket, amelyeket sir Edward Grey Macedóniára vonatkozólag tett, visszavonták. Ez nem lep meg bennünket. Mióta báró Aehrenthal kijelentette, hogy a macedóniai reformok fejében beéri a vasuti koncesszióval, Ausztria az eddigi alapon lehetetlenné tette a hatalmak konzertjének további munkáját. Viszont azonban Orosz-, Francia- és Olaszország felháborodása arra enged következtetni, hogy a hatalmak tétlensége nem fog sokáig tartani. Senkinek sem lehet elvi kifogása az osztrák vagy a német vasuti tervek ellen, de azt nem szabad tűrni, hogy a reformok árán csikarijanak ki vasuti koncessziókat.

Illetékes török körökben csodálkoznak a szandzsák-vasutról szóló különböző kedvezőtlen újsághírek fölött. Nem osztják a vasutra vonatkozó téves nézeteket, minthogy a törökök már hosszabb idő óta várják, hogy Ausztria-Magyarország az öt szerződésileg megillető vasuti csatlakozást követelni fogja. Azt hitték, hogy e vasuti csatlakozást nem lehet hosszú ideig megtagadni. Ez különben örgróf Pallavicini nagykövet lépésének gyors sikere is bizonyítja. Aehrenthal miniszternek az Oroszországgal való teljes egyetértésre vonatkozó kijelentése mély benyomást tett.

Késő éjjel a következő táviratot kaptuk:

A török kormány szándékaiba beavatott körökben a „Neue Freie Presse” tudósítója úgy értesült, hogy Konstantinápolyból illetékes helyre még nem jött semmiféle hivatalos jelen-

tés Törökországnak fegyverkezéséről. Nyilván csak csapatáthelyezések történtek a Kaukázus vidékén, mert az örmények az utóbbi időben nemcsak török, hanem orosz területen is nyugtalanul viselkedtek. Nyilván ezért a török kormány néhány zászlóaljot küldött a veszedelem helyére a rend fentartása céljából. Azt a hírt, hogy török katonák perzsa területre törtek be, megczáfolják. Ferman herceget nem török csapatok, hanem kurdok szorongatták és nyilván azért indították el a török katonaságot, hogy Ferman herceg helyzetén könnyítsen. Szó sem lehet háborúról Törökország és Perzsia között, annál kevésbé lehet gondolni török-orosz háborúra. Ha Törökország meg akarta volna támadni Oroszországot, bizonyára a kelet-ázsiai hadjárat idején kezdett volna háborút. Kétségtelen, hogy a Pétervárról terjesztett riasztó híreknek nincs egyéb céljuk, mint a szultánt övni és megijeszteni, nehogy újabb koncessziókat tegyen Ausztria-Magyarországnak.

KÜLFÖLD.

Az orosz-török határról. Pétervári táviratok szerint az orosz fővárosban a helyzetet az orosz-török-kaukázusi határnál veszedelmesnek tartják. Az orosz kormány eddig nem sokat törődött Törökország hadi előkészületeivel és azzal, hogy egyre újabb csapatokat küldött az orosz határhoz. A legutóbbi törökországi mozgósításokban azonban az orosz kormány most már komolyan elleneséges szándékot lát. Ezért a kormány elhatározta, hogy a Kaukázusba vivő összes vasúti vonalakat a csapatszállításra készítik elő. Valamennyi vasútnak február 17-ikéig meg kell tennie az összes előkészületeket, hogy azután azonnal csapatokat szállíthassanak a határra. A csapatszállításra a kormány egyelőre tízennyeg millió rubelt utalványozott. A Kaukázusban ki fogják hirdetni az ostromállapotot, mihelyt elegendő katonaság lesz az ottani népek fékentartására. Általános az elkeseredés az örmény forradalmi elemek ellen, mert bennük látják a portával való komplikáció legfőbb okozóit. Újabb pétervári táviratok szerint Tiflisből az a hír érkezett, hogy Tiflisbe érkezett jelentések szerint a szaloniki helyőrséget szintén mozgósították és állítólag e helyőrséget a napokban szintén az orosz határra rendelik. Voronov gróf helytartó részletes jelentést küldött Pétervárra. Eziról jelentik, hogy az ottani tiszték és tisztviselők családjukat részben Oroszországba, részben Tiflisbe küldték. A perzsa határról érkezett magánjelentések szerint Törökország újabb betörésre készül Perzsiába, a mely teljesen védtelen, minthogy a lakosságból minden hazafias érzés hiányzik és az ezredékből a katonák nagy csapatokban szökdösnek. E riasztó hírekkel szemben beavatott helyről azt az értesítést kaptuk, hogy az orosz készülődéseknek egyetlen célja, a perzsa határ megvédeése esetleges újabb Török támadás ellen. Sinovjev orosz követ már hetek előtt javasolta kormányának ezt az erélyes lépést, melyről különben a pétervári török követ már napok előtt értesítette kormányát, Pétervárról jelenté a Vossische Zeitung tudósítója: Ma itt azt híresztelték, hogy a kormány négy hadtestet mozgósított és a Kaukázus vidékére indított. A külügyminiszteriumban megczáfolják ezeket a híreket.

A portugál válság. A hivatalos lap ma reggeli száma királyi dekrétumot tesz közzé, amely az adminisztratív bizottságokkal helyettesített volt megyei és községi tanácsosokat visszahelyezi állásaikba. A lapok konstatálják, hogy a politikai helyzet megnyugtatóan alakult és kiemelik, hogy Franco több barátja is elhatározta, hogy visszavonul a politikai élettől. Villena, a regenerátorok vezére ma a királyi palotában volt. A legkülönbözőbb pártok egyértelműen támogatják a kormányt békés működésében. A lázadó matrózok megkegyelmezése az egész országban igen jó hatást tett. Franco miniszterelnököt most, a magánéletbe való visszavonulása után, még egyre támadják. Így a Mundo című lap azt állítja, hogy Franco titokban azon dolgozik, hogy mint a kiskeru király régense kerülhessen vissza Lisszabonba.

Az új kormány a király elnöklésével ma este tartotta első tanácskozását folyó ügyekről. A király előzőleg több küldöttséget fogadott.

Anglia védelme. A londoni kereskedelmi bank banketjén Haldene hadügyminiszter beszédet mondott, amelyben kifejtette, hogy valamennyi gyarmatos ország hozzájárulásával a flotta mindig képes lesz

Anglia partjait kielégítően megvédeni. Angolország azonban már nem tekinthető csupán szigetországnak, miután középpontja az egész nagy birodalomnak. Nem kételkedik abban, hogy a most követett politika alkalmas arra, hogy állandó maradjon.

A marokkói zavar. Arra a hírre, hogy Honet francia újságíró Damade tábornoknak közölte Muley Hafid békeajánlatát, Pichou külügyminiszter egy újságíró előtt kijelentette, hogy a kormány sem Damade tábornoktól, sem a kazablankai francia konzultól nem kapta e hír megerősítését. A francia kormány, mely a béke helyreállítására törekszik, minden javaslatot, amely e célú szolgálja, elfogad. Ha Muley Hafid igazán érvényesíteni akarja befolyását a saaja-törzsszel szemben, adjon ennek kifejezést. Az azonban, hogy a francia kormány követelt fogadja, még nem jelenti azt, hogy marokkói szultánnak ismerik el.

A Marnia tábornok vezérlete alatt álló spanyol csapatok ma Makica felé vonultak, amelyet rövid harc után elfoglaltak. A spanyol külügyminiszter hivatalos jegyzékben kijelenti, hogy Makicának tegnap délelőtti történt megszállása csak ideiglenes jellegű és hogy terve azóta merült föl, amióta a magzen által cserben hagyott seriffi hadsereg Melillába menekült. A külügyminiszter egyébiránt már a múlt hónap 29-iki kamarai ülésén hangoztatta ez intézkedés szükségességét.

A spanyol sajtó nincs elragadtatva Marchika megszállásától, de hangoztatja, hogy arra mégis szükség volt, mert különben a francziák foglalták volna el ezt a stratégiai szempontból fontos helyet olyan ürügy alatt, hogy meg kellett akadályozni a fegyvercsempészt. A megszállás váratlanul jött és nagy izgatottságot keltett. A liberális párt óva inti a kormányt kalandos vállalkozásoktól.

Az alkotmány ára.

Budapest, február 15.

Nem új dolog, hogy az alkotmány nérei hajlamokkal ijesztgető bestia: vérrel táplálkozik.

Arra felesleges hivatkozni, hogy a történelem lapjaiból hányat festett be vérrel a népek alkotmányharcza. Ezek és ezek véreztek el egy-egy rossz király ellen vívott harcban a legkülönbözőbb csatamezőkön s azzal, hogy a kiömlő hősi vér gyarapítja a szabadságot, már régen tisztában vannak a népek. A nyájas uralkodók közül igen kevés a meggyőződésből való alkotmányos fejedelem, a legtöbb, hogyha alkotmányos, azért az, mert öröklött tapasztalattól tudja, hogy gyakran kárral jár az ellenkező. Több európai dinasztia mutathat fel olyan őst, akit trónjáról elüldözött, sőt néha vérpadra is hurezolt a fellázadt népharag és nincs egyetlen egy uralkodócsalád sem, amelyiknek történetében ne szerepelt volna egy-két jól szervezett s trónt megingató forradalom. Mondhatjuk tehát, hogy a sok szabadságharc alatt kiömlött tömegtelen vér a leghatásosabb alkotmánybiztosíték, mert mint egy állandó „menetekel”, önmérsékletre inti a nagy polczra került önző, hatalomvágyó és így zsarnoki hajlamu koronás embert.

Portugáliában azonban ezuttal egyik hétről a másikra a zsarnokságból szabadságharc nélkül is kivirult az alkotmányosság, s ez új motívumot visz be a véren szerzett alkotmánybiztosítékok közé. Ma két hete, hogy megölték Carlos portugál királyt fiával, a trónörökösrel egyetemben. Ma két hete még a legsötétebb abszolutizmus nehezedett az ibériai félsziget nyugati szögletére. Nem volt parlament, nem volt sajtószabadság, kormányrendeletre deportálták az embereket és a börtönök tele voltak olyan elbukott hősekkel, akik a zsarnokság ellen lázadva kerültek a zord falak közé. Carlos és a fiókirály vére azonban — mint a rossz álmodta ki a portugál királyság történetéből ezt a tömérdek szennyfoltot. Az ifjú király azzal kezdte, hogy megbékült mindenkiével, a börtön-

Amerikai hajóraj Valparaizóban. Az amerikai hajóraj tegnap Valparaizóba érkezett és a csilei hadihajók által vezetve, elvonult a Baguedano tábornok nevű iskolahajó előtt, amelyen Mont köztársasági elnök és a diplomáciai kar tagjai voltak.

nökből kiengedte a sinylódó forradalmárokat, helyreállította az alkotmányt az összes közsabbadságokkal egyetemben, amiből világos, hogy Carlos vére nem ömlött hiában.

Tanulság: hogy az életekkel táplálkozó modern Moloch, a modern kulturvilág bálványja, az alkotmányosság, ezek vére helyett kevés vérrel is beéri, hogyha ez a vér fejedelmi vér. Rossz napok jönnek a zsarnok-dinasztiákra, ha ezt megértik a népek. Jó szerencse, hogy a népek nem ily gyorsan tanulékonyak.

A halaványuló isten.

Budapest, február 14.

Shakespeare nem volt mindig Shakespeare. Koráról nem beszélve, volt idő, mikor a brit istent igen unalmas fráternek találták. Néhány német betűragó érdeme, hogy lekaparták róla a közömbösséget. Ugyancsak ők tették meg istennek, mi ellen az angoloknak semmi kifogásuk nem volt. Sőt, mikor látták, hogy az istenség komoly, egymáshoz raktak minden brit energiát, hogy Shakespeare legyen legalább is nagy, mint az angol flotta, vagy az angol gyapot-kereskedelem. Céljüket teljesen elérték, mert az irodalomtörténet legragyogóbb alakja ő és a söngeajstok előtt elég nevet kieitenni, hogy ájulásba essenek.

Kétségtelen azonban, hogy amint az új gazdasági alakulatok megváltoztatták az erkölcsről, tisztességről, családról, társadalomról való fogalmainkat, aképpen megváltoztatták belletrisztikai és történelmi fölfogásunkat és izlésünket is. Ez a revolúció még a dráma ugynevezett szabályait sem hagyta érintetlenül. Ha izes komikumot olvasni akarnak, olvassák el megvéhédtt bírálatok kritikáit, kik egy az élet házából kitépett darabot a hármias egység, a tragikai csomópont és a bün-bünhödés szempontjából néznek. Ez nagyon mulatságos. Majdnem olyan mulatságos, mint annak az orosz tábornoknak fölháborodása, ki a stratégia szigorú szabályai szerint védekezett és mégis hihetetlen szabálytalansággal verte meg az ellenség.

Természetesen ez nincsen a szabályok között fölnövekedett emberek inyére. Azt képzelik, hogy a szabály szent, örökkévaló, megváltoztathatatlan. És ez plauzibilisnek is kell, hogy föltűnjék, ha elgondoljuk, hogy ezeket a szabályokat bizonyos élethelyzetek drámáiból fejtették ki; s igen nehéz elképzelni, hogy ha ezek az élethelyzetek megváltoznak (ezt csak nem tagadják?), megváltoznak a drámák és ezek nyomában a szabályok is.

Millió és millió gyermek nyeri iskolákban ajándéku azt a dogmát, hogy Hamlet a világ legnagyobb remekműve. Ami emberi kincs volt, van, lessz: benne van a dán királyfi humoros és humortalan monológjaiban. Ebben a gondolatban növekednek föl és őszülnek meg. Hogy van az mégis, hogy ezeket az irtózatoss bölcsegeket csak mint ifjusági előadásokat lehet eltrálatlálni a szinpadon?! Bizonyos, hogy valamely szindarab sikerének szélessége nem egyszerűsmind fokmérője értékének. De azért gondolkodóba ejt, hogy az istenek legfényesebb szikráját csak gimnázisták tudják élvezni.

E soroknak nem az a célja, hogy a Shakespeare-fetiszizmushoz hozzányuljon. (És ha az is lenne — egy nagyon triviális szólásmóddal élve — Shakespeare wird sich kratzen!) Hanem csak annyi a célja, hogy följegyezzen egy ténnyt. Azt, hogy Shakespeare-ről és a többi istenről, kinek trónja részint deklamáló, részint gyilkoló, részint vérfertőző királyok és királynék hulláira van fölemelve — kezdenek őszintebben beszélni. Már hangosan is ki merik mondani, hogy a jó drámához nem elég annyi, hogy vagy

huszonötösör elbőgjük: oh, becsület... oh, erény... oh, hálátlanság... oh, boszuálló egék... oh, bűn undok kigyói: hanem egyéb is kell hozzá. Kell hozzá az az élet, melyet mi élünk s még a régi életnek is a mi lelki prizmánkon keresztül való szemlélése; az a társadalmi koncepczió, mely a miénk; a gazdasági harcoknak olyan értelmezése, mint a mostani; s az az ideológia, mely a mi véres küzdelmeinkből párolgott ki.

A nagy istenek munkái, mint kortörténelmi adatok, esetleg érdekesek lehetnek; de ne kívánják tőlünk, hogy bálványokként imádjuk őket; s különösen azt ne, hogy elolvassuk és miután elolvastuk, azt mondjuk róluk, hogy lelkünket fogva tartották és gyönyörű nagy emberi eszmékkel megtermékenyítették.

Arra, arra nyugat felé, már vannak írók, kik így mernek beszélni; sőt pedagógusok is akadnak, kik úgy vélekednek, hogy a Richardok meg a Learok szavataiból nem a legkristálytisztább örök emberi morál árad ki. S mint irodalmi munkák nem olyanok, melyek az elme és szív gyönyörködtetésére alkalmasak lennének. Budapesten pedig most éledt föl a Shakespeare-kultusz.

Építőiparosok a munkások ellen.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, február 15.

Ma délelőtt az új városháza nagytermében az építőiparosok országos nagygyűlést tartottak, hogy megbeszéljék a munkásság szervezkedésének módjait. A nagygyűlés délelőtt kilenc óra kezdődött K a u s e r Gyula elnök elnöklése alatt. Az elnök üdvözölte a nagygyűlésen megjelenteket és rövid szavakkal vázolta a nagygyűlés programját, kérte az iparosokat, hogy az őket érdeklő kérdéseknél szólaljanak föl és tegyék meg észrevételeiket.

Következett a magyar építőiparosok országos szövetségének elnöki beszámolója, a melyet B a t h o r y István építész adott elő. Hangoztatta az országos szövetség programjának jogosultságát és szükségességét. Szólt az ipartörvény készülő revíziójáról is és állást foglalt a tervezetnek a munkásközvetítésre vonatkozó intézkedései ellen. Élénk helyesléssel fogadták azt a kijelentését is, hogy az iparosoknak föltétlenül szüksége van arra, hogy a törvényhozásban érdekképviseletet nyerjenek. Végül részletesen beszámolt a szövetségnek a múlt évben kifejtett működése főbb mozzanatairól.

Ezután F a r k a s Elek, a magyar építőiparosok országos szövetségének főtitkára az ipartörvény revíziójának tervezetét ismertette és bírálta abból a szempontból, hogy mennyiben nyerne abban kielégítést az építőiparosok kívánalmai. Előadásának különösen az a része találkozott élénk helyesléssel, a melyben a törvénytervezetnek a hatóságai munkásközvetítők életbeléptetésére vonatkozó részével foglalkozott. A következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Mondja ki az építőiparosok 1908. évi budapesti nagygyűlése, hogy az 1884. évi ipartörvény revideálását szükségesnek tartva s a magyar királyi kereskedelemügyi minisztériumnak erre irányuló munkásságát örömmel üdvözli. Szükségesnek tartja azonban, hogy a sztrájkolók kezelése tekintetében az iparosok részére a legfőbb autonómia biztosítsák. Nemzeti és ipari szempontból a munkások kötelező szervezkedésének kimondását veszedelmesnek, munkaadóknak csupán helyi szervezetekbe való szorításának ki nem elégítőnek tartja, kéri ezért a kollektív szerződések, a kötelező hatósági munkásközvetítők és az ipari bíróságok tervezett intézményeinek elejtését.

A nagygyűlés élénk helyesléssel és tapsal fogadta az előadó beszédét és a határozati javaslatot egyhangulag hozzájárult.

Ij. C s i s z á r Lajos (Marosvásárhelyről) népgyűléseken kívánja ismertetni az iparossággal az ipartörvény tervezett revízióját. C z i p p a u e r

János fölszólalása után a tanácskozást öt percre felfüggesztették.

Szünet után B o g d á n Sándor élénk helyesléssel fogadott beszédében mutatott rá a szövetség megalakulásának előzményeire. Az építőiparosok fölismerék az egyesülésben rejlő erőt és belátták, hogy csak az egyesülés révén biztosíthatják jövőjüket és szállhatnak szembe sikerrel minden jogosulatlan támadással. Mégis a szövetséget csak hosszas fáradozás és rábeszélés után tudták létrehozni. Hálás elismerését fejezi ki a vezetőség iránt és kéri, hogy továbbra is hasonló ügyszeretettel és buzgalommal dolgozzanak az építőiparosok érdekeinek szolgálatában.

Ezután K u n z József építész, az építészek ipartestületének főjegyzője tartott előadást az inas-kérdésről.

A következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra:

„A nagygyűlés kimondja, hogy az ipar emelésére első szükséglet a munkáshiány megszüntetése, s ennek elérésére szükségesnek tartja a tanoncoképzés feltétlen előmozdítását. Ezért az ipartörvényben foglalt minden megszorítását a tanoncztartásnak károsnak tartja és a kötelező gyakorlati vizsgától távolítandónak óhajtja a munkások minden befolyását, miután a szociális-ták harcot vivnak a haza, a vallás, a család, a fegyelem és a szorgalom ellen s ezek a tanok megmételtyezik a tanonczok zsenge lelkületét.“

A nagygyűlés Singer Samu (Miskolcz) hozzászólalása után a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

A napirend hatodik pontjaként Sziklay Zsigmond építész tartott előadást a munkás betegsegélyző és a balesetbiztosító törvény alkalmazásáról. Következett a napirend utolsó pontja: Z i m a Tibor aradi kamarai titkár előadása az adóreformról. Zima az iparosok szempontjából ismertette azt a két törvényjavaslatot, amely a Ház asztalán fekszik, s megállapította, hogy azok sok tekintetben károsak lehetnek az iparosokra. Végül elfogadásra ajánlja a következő határozati javaslatot.

„Az Építőiparosok Szövetsége minden erejét és minden rendelkezésére álló eszközt használjon föl arra, hogy az adóreform visszassága és igazságtalanságai megszüntetessenek, illetve méltányosan módosíttassanak.“

A határozati javaslatot G l e i c h m a n n Miksa és D i e t r i c h József hozzászólása után elfogadták.

Ezután K a u s e r Gyula elnök berekesztette a nagygyűlést. Az építőiparosok ma este társasvacsorára gyűltek össze a Royal-szállóban.

A banketen számos felköszöntő hangzott el. Az első fogásnál K a u s e r Gyula K o s s u t h Ferenc miniszterre és a kormányra emelte poharát. K o c h Károly alelnök összetartásra és további folytonos kitaró munkára hívta fel az iparosokat. Kiemelte, hogy jogos érdekeik érvényesülését csak az összetartás és a fáradhatatlan munka révén érhetik el. F a r k a s Elek főtitkár a szövetség jövő működését körvonalozta. Beszéltek még dr. B o s s á n y i Iván, R e n d e s Vilmos, C s i s z é r Lajos, Z i m a Tibor, B l o c h Leó, K u z s e r Jákab és még számosan. A társaság a késő esti órákig maradt együtt emelkedett hangulatban.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Makó rendőrkapitánya. N á v a y Tamás főispán ma R á k o s i Gyula, leibitzi rendőrkapitányt Makó város rendőrkapitányává nevezte ki.

Udvarhelyvármegye utféntartási alapja nem tud a közuti szükségletekről aképpen gondoskodni, amint azt vízforgalmi és gazdasági érdekei megkívánják. Ez oknál fogva U g r o n Ákos főispán kezdeményezésére deputáció tisztelettel K o s s u t h Ferenc kereskedelmi miniszternél és memorandumot nyújtott át, mely a fonák helyzetet teljesen feltárja és gyors orvoslást kér. K o s s u t h Ferenc kereskedelmi miniszter a küldöttségnek kijelentette, hogy a legiobb akaratlansággal van eltelve a megye közönsége iránt és a baj megvizsgálására egy szakközeg leküldését helyezte kilátásba. A kiküldött szakközeg Damokos Andor alispán és Szobotka Rezső főmérnökkel egyetemben az utakat beutazta és megállapították az építendő és javítendő törvényhatósági utvonalakot.

Borsodvármegye ma K u b i k Béla főispán elnöklésével évnegyedest közgyűlést tartott a bizottsági tagok élénk részvétele mellett. A megejtett választások után napirendre került gróf Andrássy Gyula belügyminiszter körrendelete, amely a vármegyei tisztviselői állásoknak részvénytársasági igazgatósági tagsággal és hasonló állásokkal való összeférhetlensége ügyében intézkedéseket foglal magában. Erre vonatkozólag az állandó választmány azt a javaslatot terjesztette elő, hogy írjon fel a köztörvényhatóság a belügyminiszterhez, hogy e kérdés eldöntése a megyei tisztújítás utánra halasztassék, amihez a közgyűlés hozzájárult. Azután több apró ügyeket intéztek el.

Zimonyban az ujonnan választott városi tanács mai alakuló ülésén tulnyomó többséggel dr. M a r k o v i c s Péter zimonyi ügyvédet polgármesterré választotta.

Hilány a pénztárban. Kaposvár város pénztárában a megejtett váratlan vizsgálat alkalmával hatszáz korona hiányt találtak. Németh István polgármester Sörös Lajos pénztáros ellen elrendelte a fegyelmit megelőző vizsgálatot. Kiderült, hogy a hiány fél esztendővel ezelőtt számadási hibából keletkezett; azóta a hibát a pénztárban keresték s a dolog most ki-pattant.

Mozgó képek.

Rokonlelkek.

A kávéházi törzsasztalnál két újságíró az estilapokat olvassa.

— Végre!
— He?
— A főváros megrendszabályozza a borbélyokat.
— És miért ez a káröröm? Hiszen kollégáink.
— Kicsodák?
— A borbélyok.
— Nem értem!
— Látszik, hogy nem tanulmányoztad a rokonvonásokat.

— Rokonvonásokat?
— Különbön tudnád, mennyi hasonlatosság van a borbélyok és az újságírók közt.

— Haha! Tréfás bácsi vagy!
— Bebizonyítom.
— Tessék.
— Nem igaz, hogy a borbély is, az újságíró is ollóval dolgozik?

— Hát...
— Ne tagadd. Ő is nyír, te is nyírsz.
— No de mi irunk is ám!
— Ugy van; különösen, a te stílusod olyan éles, mint a — borotva.

— Ez talált... touche!
— Mit csinálunk mi?
— Újságot.
— Miért?
— Hogy... hogy az olvasókat szórakoztassuk és...

— És az eseményekről tájékoztassuk. Nem ugyanezt teszi a borbély is borotválás közben? A jó borbély valóságos beszélő újság. Nem igaz?

— Nem tagadom. De...
— Vári csak. Sohse mondtad neked a szerkesztő: „Barátom, itt van ez a beküldött cikk. Elég jó; de fésülje meg.“ Mi?

— Igaz.
— Vagyis ugyanezt tesszük, mint a borbélyok.
— Nem szoktuk mi is az emberek fejét megmosni?

— Mindennap.
— Alapjában véve, micsoda a szépen fésült fej?
— Nos?
— Hát — kefelevonat.
— Hülye vagy.

— Nem szoktuk a kedvenceinket szép szeliden megsimogatni? Megczirogatni?

Jó jó, de...
— A borbély czégére a réztányér...
— Csak nem akarod ezt is...?

— Hogyne akarnám velünk vonatkozásba hozni. Azzal a különbséggel, hogy mi a réztányért nem akasztjuk a boltunk elé, hanem kettőt összeacsapkodva nagy csinadrattát csapunk, amit reklámnak nevezünk.

— Ezek mind csupa erőltetett okoskodások. A mi hivatásunk mégis sokkal magasabb...

— Mennyiben?
 — Annyiban, hogy mi oktadjuk, miveljük is olvasóinkat, fejlesztjük az ítélőképességüket...
 — Elég! Erre is felelek. Mert ebben is rokonok vagyunk.
 — Ugyan no!
 — Nem ismered a régi bölcs közmondást: „Hosszu haj, rövid ész?” A borbély lenyírja az embernek a haját, hogy megnöjjön az eszé.
 — Eh!
 — Kánikulában, az uborkaszezonban, nem teszünk mi is azt, amit a borbély?
 — Mi az?
 — Ha nincs szenczáczió, a hajuknál fogva rángatjuk elő az eseményeket és úgy kiszinezük, hogy az olvasónak a haja is ég felé áll.
 — Jaj!
 — Nem kerül a tollad alá olyan eset megírása, aminek megírása előtt sokáig azt teszed, amit a borbély szokott?
 — Mit szokott?
 — Habozni.
 — Te gazember!
 — Ha aztán mégis megírod és afér lesz belőle. Nem kell ismét azt tenned, amit a borbély szokott?
 — Ki vele?!
 — Vagdalkozni.
 — Hja, ha már cnyire vagyunk, inkább megadom magamat és beismerem, hogy az újságíró és borbély egyformán keletkezik.
 — Ezt meg én nem értem.
 — Ugy-e nincs újságíró iskola?
 — Még csak az kéne!
 — Ugy-e a legtöbben csak véletlenül tévedtünk erre a pályára?
 — Hova akarsz kilyukadni?
 — Hogy senki se születik újságírónak, hanem annak — terem.
 — És...?
 — Viszont minden borbélybolt ajtaján is olvasható, hogy borbélyterem.
 — Régi viccz! De talált... touche!
 Most pedig megyek a borbélyomhoz, hogy azt tegye velem, amit az osztrák tesz a magyarral.
 — Mit tegyen?
 — Koppaszson meg.
 — Szent Figaro légy velem!

Rosta.

TÁVIRATOK.

A belga kamatláb.

Brüsszel, február 15. A nemzeti bank a lezárt kamatlábat $\frac{1}{4}$ -al lejjebbállította.

A porosz urakházából.

Berlin, február 15. Az urakházának a keleti tartományokra vonatkozó javaslat ügyében kiküldött bizottsága második olvasásában 14 szavazattal 11 ellenében végleg elfogadta a javaslatot, még pedig az első olvasás határozmányai értelmében.

A szentszék tiltakozása.

Róma, február 15. (Saját tudósítónktól.) Hír szerint a szentszék tiltakozni fog a monakói fejedelem római látogatása ellen és a tiltakozó jegyzék legközelebb nyilvánosságra fog kerülni. A Vatikán közölte ezt a monakói követvel.

Közgazdasági táviratok.

New-York, febr. 15. Terménytőzsde. Gyapoi. New-Yorkban 11.35, márcz.-ra 11.58, máj.-ra 11.69. New-Orleansban 11.75, Petroleum stand withe New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.—. Zsir. Vestern Steam 7.80. Rohe testvérek 7.80. On 28.75—28.87, Réz 13.12—13.37.

Csikagó, febr. 15. Gabonatőzsde. Zárlat. Buza irányzata állandó, márcziusra —, —, —, K., májusra 93.63—93.50 K. Tengeri szilárd, máj.-ra 60.36—60.50

Csikagó, febr. 15. Terménytőzsde. Zsir februárra 7.—, tegnap 6.97, májusra 7.25, tegnap 7.17. Szalonna short clear, 6.37 tegnap 6.37. Sertéshus májusra 11.27, tegnap 11.25.

UJDONSÁGOK.

Cabinet noir.

* * *

A sunyi pillantásu, lágy ujjú emberek, akik lepecsételt levelekről hivatalosan olvasztottak le pecsétüket, ők már belemerültek abba a multba, amelyet feledni jó. Az egyén szabadságának tökéletes kiszélesítésével megszünt a cabinet noir intézménye s ma törvény védi a levéltitok szentségét.

A katonaság azonban nem azért dohos levegőjü, maradi törvényü különállam az államban, hogy ne tartson meg, vagy ne keltsen életre intézményeket, amelyek fölött elrohant az idő. A cabinet noir intézményét is azonnal életre keltik habozás nélkül újra szervezik, mihelyt szükségesnek gondolják. Tekintet nélkül az erkölcsi defektusra, csak az eredményt tartva szem előtt.

Katonák egy idő óta szükségesnek vélelményezik a levelek megfigyelését. „Veszedelemes” nyomtatványok, a maradi szellem ellen törő irások surrannak be a kaszárnyákba és ott okosítják az embereket. Ártatlan külsejü levélborítékokban lázító nyomtatványok lopóznak be és a rideg szobákban keverik a katonák véré. Ujabban más szörnyűségek is történtek: az altisztek közt kitört valami nagyon óvatos és lefojtott — bérmozgalom. Akármennyire furcsán hangzik is ez: bérmozgalom a kaszárnyában, mégis így van. A tisztí fizetések javításának apropójából az önként szolgáló osztrák altisztek megmozdultak, hogy ők is javítsanak helyzetükön. Hihetetlen, de úgy van, hogy megtanácskozták a bajaikat és memorandumot intéztek az osztrák delegációhoz.

Megdermedt ettől a rémséges tétől az osztrák generális és megindult a szigorú inkvizíció. Halálra keresték a bünösöket, azoknak persze volt jó dolguk, hogy elbujjanak a tömegben. A generálisok most lesbe állottak. A hadügyminiszter rendeletileg utasította a parancsnokságokat, hogy figyeljék meg a legénység, kivált az önként szolgáló altisztek leveleit és minden gyanus írásról tegyenek jelentést.

Nem az egyetlen pont, ahol a katonaság, a maga külön törvényeivel szembehelyezkedik az állam törvényeivel: a levéltitok megsértése. A fegyver használata körül sokkal súlyosabb sértések vannak s a katonaság is, polgárság is tulteszi magát a dolgon, kiki a maga módja szerint. A katona megsérti az ország törvényét; a polgár meg nem bánja. Ebből azután véres koponyák és összezuzott kávéházi berendezések kerülnek ki, meg egy csomó vezérczikk, de olyan komoly tiltakozásra, amely érvényt szerezne az ország törvényeinek, gondolni sem lehet.

Legyen csak cabinet noir a hadseregben, ha ezt a kémkedést össze tudják egyeztetni azzal a külön becsülettel, amelyre olyan büszkén hivatkoznak a tiszt urak. Pedig nem lesz nehéz, mert például a nagy lovagiasságban azt is elfelejtik, hogy fegyvertelen embert nem lehet megtámadni, mégis leütik karddal, ha módjukban van.

A civíl ember buta etikája már régen gyalázatosnak bélyegzi az ilyen kémkedést. Csak hogy a civíl ember „blöd”, mert intézményei lehetővé teszik, hogy a civíl egyénisége szabadon fejlődjék és szabadon nyilvánítsa véleményét. Ez pedig azért „blöd”, mert a felsőbbség elveszti „die Herrschaft über die Bagage” és „die Bande” azt tesz, amit akar. Még jogokat is követel.

Ur.—

NAPIREND. Naptár. Vasárnap, február 16. — Róm. kat. E. Kétked. V. — Prof. E. Julianna. — Görög-orosz: Február 3. F. Priodium v. — Zsidó: Adar 14. — A nap két reggel 7 óra 7 perczkor, nyugszik délután 5 óra 21 perczkor. — A hold két délután 4 óra 25 perczkor, nyugszik reggel 7 óra 32 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — Az építőiparosok orsz. gyűlése délelőtt 8 órakor az Újvárosban. — A tisztviselők országos kongresszusa. — A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének hangversenye. — A Budapesti Újságírók Egyesületének rendkívüli közgyűlése délelőtt 12 órakor. — A Budapesti Egyesült Jótékony Magyar Asztaltársaságok központjának közgyűlése est 7 órakor Vesselenyi-utca 17. — A VII. ker. fűg. és 48-as kör közgyűlése délután 3 órakor Andrássy-ut 67. — A Grünfeld-egyes hangversenye. — A Kistaludytársaság Shakespeare-előadása délelőtt 11 órakor a Nemzeti Muzumban. — A MIENK kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—8-ig. Belépődíj 1 korona. — Zempléni Tivadar gyűlt. kiállítása a Könyves Kálmán műintézetben (Nagymező-utca 37—39.) nyitva 9—2-ig. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Kiváló. 9—2-ig. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Kiváló. 9—2-ig. Belépődíj 20 fillér. — Axel Galléri szalonjában nyitva 9—1-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Belen kiállítása a Szépművészeti Muzumban nyitva 10—2-ig. Belen kiállítása a Nemzeti Muzem nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági — A Szépművészeti Muzem nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Muzem nyitva 10—1-ig. — Az Iparművészeti Muzem nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Kénesarnok nyitva 10—2-ig. — A földtani int. muzeuma nyitva 10—1-ig. — A Techn. Iparmuzem nyitva 9—1-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig. — Az Erzsébet királyné emlékmúzeum nyitva 9—1-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—12-ig. — A többi muzeum és könyvtár zárva.

Naptár. Hétfő, február 17. — Róm. kat.: Donát. — Prof.: Donát. — Görög-orosz: Február 4. Izidor. — Zsidó: Adar 15. — A nap két reggel 7 óra 6 perczkor, nyugszik délután 5 óra 22 perczkor. — A hold két délután 5 óra 28 perczkor, nyugszik reggel 7 óra 54 perczkor. — Holdtölte délelőtt 10 óra 5 perczkor.

— **Augusztia főhercegnő az angolkisasszonyoknál.** Augusztia főhercegnő ma délután négy órakor udvarhölgye kíséretében megjelent a Szent Erzsébet-Egyet diszgyűlésén, mely alkalommal gróf Vay Péter pápai protonotárius mely vallásos meggyőződéstől áthatott értekezést tartott a „Társadalmi jótékonyosság” czim alatt.

— **A császár-jubileum.** A Wiener Abendpost ma hosszabban foglalkozván a királynak azzal az óhajával hogy császárságának 60-ik évfordulója alkalmából a jubileumot kizárólag közhasznú és jótékony intézmények létesítésével ünnepeleik meg, kifejté, hogy Ausztria lakosságának bő alkalom kínálkozik hazafias áldozatkészségének bizonyítására. A szociális gondosság teremtette intézmények a jelen és jövő nemzedék hsnára válnak. Szükséges azért, hogy az erők ne forgácsolódjanak szét, az adományoknak nem szabad kicsiny patakokban szétágazniok, hanem hatalmas nagy folyamatban kell irányulniok. Szükséges, hogy az ausztriai társadalom bizonyos célt tartson szem előtt és áldozatkészségét arra irányítsa. A minisztertanács is foglalkozott e kérdéssel és arra az elhatározásra jutott, hogy a jubileumi évben a hazafias törekvés, a gyermek testi és lelki jólétének, és azok megtartásának biztosítására irányuljon. Az összes nemzeti és társadalmi erők együttműködése Ferencz József uralkodásának idejét méltó emlékekkel fogja megörökíteni. Természetes, hogy a lakosság messzemenő támogatására és részvételére van szükség. Kiváló szakférfiakból alakult bizottság áll ez akcióban a kormány mellett.

— **Kitüntetés.** A király személye körüli magyar minisztere előterjesztésére dr. Podhorányi Gyula kuriai bírónak, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából hü és buzgó szolgálata elismeréséül a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta.

— **Udvari táncestély.** A február 22-én tartandó udvari táncestélyen Izabella főhercegeasszony és leányai, Gabriella és Izabella főhercegnők is rész vesznek.

— **Szterényi József államtitkár szabadsága.** Szterényi József államtitkár, aki megrongált egészségének helyreállítása céljából pár nap előtt dévidékre utazott, tíz-tizenkét nap mulva szándékozik visszatérni Budapestre, amikor újból átvesszi hivatalának vezetését. Az államtitkár távolléte alatt is foglalkozik minisztériumának hivatalos aktáival, amelyeket utána küldenek Cigaleba, ahol jelenleg tartózkodik.

— **Az erdélyi református püspökség.** Marosvásárhelyről táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: A marosi református egyházmege közgyűlési választói az erdélyi református püspöki állásra Kernessey Béla egyházkerületi főjegyzőt, az így megválasztott főjegyzőségre pedig Nagy Károly kolozsvári teológiai tanárt jelölték. A közgyűlés e hó 18-án Kolozsvárt lesz.

— **A spanyol király ellen elkövetett merénylet.** Csak most tudótak ki a spanyol király ellen elkövetett, de meghiusult merénylet részletei. Mikor a madridi székesegyházban Karlosz király és Lajos Fülöp trónörökös lelkiüdvéért misét tartottak, amelyen Alfonso király is megjelent, két gyanus ember férfközött Alfonso király közelébe. A merénylők papi áruháiban voltak. Mind a kettőt letartóztatták. Az egyik el akarta hitetni a rendőrséggel, hogy a madridi papnevelő intézetnek tanára, a másik is állhataosan megmaradt amellett, hogy ő tényleg pap. Bebizonyosodott, hogy a két letartóztatott merénylő

egy nagy összeesküvő bandának tagja, de a cziukosokat még nem sikerült kézrekeríteni.

— **Visontai Soma kitüntetése.** Visontai Soma országgyűlési képviselőt udvari tanácsosi méltósággal tüntetik ki. Visontai Soma kitüntetésének ösztönén fog örülni a függetlenségi párt és általában a függetlenségi közönség, mert politikai pályafutását a pártból való hűsége jellemzi s jelentős szolgálatai a párt egyik legérdemesebb és legnépszerűbb tagjává tették.

— **Zola a Pantheonban.** A francia kormány Zola Emil özvegyével egyetértően elrendelte, hogy április első csütörtökén, Zola születésnapján szállítsák át a nagy költő koporsóját a Pantheonba. A temetés nagy gyászpompával fog végbemenni és az Opera ének-kara is közre fog működni. Az ünnepi beszédet Briand közoktatási miniszter fogja tartani. A kormány 40.000 frankot szánt a gyászünnep költségeire.

— **Eitel Frigyes herceg gépkocsija.** Berlinben csak oly rettenetes veszedelmet jelent a gépkocsi-őrület, mint Budapesten. Mindennap elgázolnak egy-két-három embert; a szerencsétlenek szépen meghalnak, de a gépkocsik száguldanak tovább. Most már a császári ház tagjainak autómobiljai rakoncátlanok. Eitel Frigyes herceg autómobilja tegnap délután Charlottenburgban elgázolta Schröder Károly munkást és súlyosan megsebesítette. A munkás kerékpáron éppen át akart menni az uton, amikor egy század testőr jött arra. A munkás csak a katonákra ügyelt és nem vette észre az autómobil, mely elütötte. A kerékpár az autómobil kerekei alá került, mely darabokra zujt. A munkás a kövezetre esett és fején, kezén és lábán megsebesült, ezenkívül pedig a gyászoktól szenvedett. A herceg azonnal megállította a kocsit és gondoskodott róla, hogy a munkást kellő ápolásban részesítsék.

— **Gróf Hadik-Barkóczy Endre betegsége.** A gróf Hadik-Barkóczy-család megbízásából, a sok alaptalanul keringő hírekkel szemben, melyek az utóbbi napokban gróf Hadik-Barkóczy Endre állapotára vonatkozólag nyilvánosságra kerültek: a gróf háziorvosa az őt kezelő kartársai nevében is kijelenti, hogy a grófnak influenzája volt és e betegség közben a hátsó alatti egy vértályog (haematoma epigastrale) képződött, mely tályogot fel is nyitották. A gróf láztalan, gyors felépülése jogosan várható.

— **Az angol kormány új léghajója.** Az angol kormány új léghajója, amelyet a szerencsétlenül járt Nulli Secundus helyett építettek, a nyár elején fogja megtenni próbautját. Az új léghajó szerkezete sokkal egyszerűbb, gépjének löreje hasonlíthatatlanul nagyobb, semmint volt a Nulli Secundusé. Ellenálló képessége is lényegesen nagyobb amezénál, képes 100 láb és kosarában több ember fér majd el, mint a régiében. A számítások szerint az új léghajó óránként 40 mérföldet lesz képes megtenni; figyelemre méltó az új léghajón colonel Cappernek és Codynak egy új találmánya, amely megakadályozza a gömb szövetének átnedvesedését és ezzel a léghajó súlyának megnövekedését.

— **Sztrájk a belényesi gimnáziumban.** A belényesi oláh főgimnázium hetedik osztályu tanulói sztrájkot kezdtek a minap, mert Farkas Traján tanár egy társukat arcüzlötötte. A tanulók elégtételt követeltek a tanártól s mivel nem kaptak, három napig nem mentek el az előadásra. Az igazgató erre magához hivatott három sztrájkoló ifjút. Kijelentette, hogy aki nyomban meg nem kezd a tanulás folytatását, azt kizárják az intézetből. A diákok a fenyegetésre abbahagyták a sztrájkot. Az igazgató jelentést tett az esetről a közoktatási miniszternek.

— **Kitiltott oláh térkép.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a „Mapa Europei pentru usulu scoleloru Iurata dupa L. Hollé Editoriu Julius Spreer in Sibiu” című térképet, mivel elavult és tudományos tekintetben meg nem felelő adatok mellett a magyar közjog szempontjából is hamis és törvénybe ütköző kitételeket tartalmaz, ezenkívül pedig még a helységnevek írásában is ellenkezik az 1898. évi IV. t.-cz. 5. szakaszában foglalt rendelkezésekkel, a hazai összes minden foku iskolákból kitiltott.

— **Kossuth Lajos szarkofágja.** A kerepesi-úti temetőben emelkedő Kossuth-mauzóleumnak közép-pontja és legszebb ékessége lesz az a hatalmas szarkofág, amelybe Kossuth Lajos hamvait fogják örök nyugalomra helyezni. A hét méter hosszú és két méter magas szarkofág tiszta bizánczi stílusban készül az állami iparművészeti iskolában ifj. Herpka Károly szobrászati műtermében. Széles lépcsőzeten áll a koporsót magába fogadó urna, melyet nemes zöld onix-köböl faragnak ki és aranyozott bronzpántokkal és színes kövekkel ékesítenek. A pazar fényű, de komoly, nemes művészi ízlésű szarkofág a mauzóleum közepére jön és négy sarkán áldozati lángok számára stílizált urnák fognak állni, az Attila-kincsek közt talált urnák utánzatai. Az oldalfalak üregeibe jövő márcziusban átadható lesz kegyeletes rendeleum művészi díszítései gyors egymásutánban készülnek és az egész emlékmű még ez évben, legkésőbb a jövő márcziusban átadható lesz kegyeletes rendeletésének.

— **A bűnös Budapest.** Akik a legjobban ismerik a nagyváros bűnös mélységeit, a rendőrtiszt és az újságíró összefogtak ketten, hogy egy komoly és érdekes könyvben megírják a bűnös Budapestet. A könyv, vagyis inkább a könyvek, — mert két könyvre is fellett a tanulmányukból, — tehát a Székelyy Vladimír rendőrfogalmazó és Tábori Kornél hírlapíró kollégánk könyvei itt fekszenek előttünk fölívágyva és meggyűrve az olvasás után, hogy véleményét mondjunk róluk. Voltaképpen az lenne a legizgalmas kritiká, ha elmondanók, hogy ezt a két füres táblájú könyvet nem lehet addig letenni a kézről, amíg az ember a legutolsó mondatát is el nem olvasta, ami különben nem is lehet másként, amikor ilyen avatott tollú és éles szemű emberek írnak olyan színes és olyan titokzatosan érdekes témáról, mint amint a bűnös Budapest. Szórakoztató olvasmányok is rendkívül lebilincselő a Székely Vladimír és a Tábori Kornél közös munkája, komoly tanulmányok pedig egyenesen kultúrtörténeti értékkel bírnak, mert enciklopédikus áttekinthetőséggel egész halmazát öleli fel az adatkincsnek. Nemesak a laikus nagyközönséget, amely előtt a nagyváros éjszakájának és mélységeinek pathologikus jelenségei és krimináltípusai végre is ismeretlenek, de magát a rendőrt, az újságíró, mindezeknek a tudóját és ismerőjét is meglepik azok a jellemző megfigyelések, azok az éles beállítási típusok, azok a tollhegyre szedett társadalmi dokumentumok, amelyek a szerzők írását, kortörténeti forrásmunkáivá avatják. Amit összehordtak, azt kevés szóval mondják el, fölösleges elmélkedések nélkül, hogy mennél többet mondhasanak el, föltételezve az olvasó intellektuális megértését, amely szárazon elmondott adatból is konzekvenziákhoz jut. Pedig ebben a két könyvben az sem száraz, az sem színtelen, ami adtnak van felsorolva. Rendkívül érdekes és komoly értékű tanulmány a Tábori-Székely-féle „Bűnös Budapest”; a szerzők nagy készültséggel, szeretettel és bátor szókimondással dolgozták föl értékes anyagukat s megérdemelnék, hogy munkájuk széles körben méltánylásra találjon. A könyvek ára darabonként egy korona. Megrendelhetők a szerzőknél Budapesten, főkapitánysági palota.

— **Nagy bányaszerencsétlenség.** Az újabb időben történt nagy bányakatasztrófák sorozatához egy újabb súlyos szerencsétlenség amely Piretermaritzburgban történt. A szerencsétlenség részletei még ismeretlenek, de valószínű, hogy igen sok emberáldozatot követelt. Bányagázok robbanása tizenkét európai és negyvenkilenc benschlöttembert egy szénbányában elzárt a külvilágtól. Miután a szállító gépek a levegőbe röpültek, a mentőkísérleteket abba kellett hagyni. Attól tartanak, hogy a bányákban lévőkv a l a m e n n y i e n o d a v e s z n e k .

— **Nyugdíjasok kongresszusa.** A nyugdíjas tisztviselők, altisztek, szolgák és nyugdíjas özvegyek országos kongresszusa holnap délelőtt tíz órakor fog lefolyni Pest vármegye székházának nagytermében. A kongresszus iránt a nyugdíjasok körében nagy az érdeklődés és naponta százszámra érkeznek levelek a kongresszus intézőjéhez, Rónay Aross Lajos nyugalmazott vármegyei számvevőhöz, amelyben a mozgalomhoz való csatlakozásukat jelentik be. A tárgysorozat tizenöt pontból áll. A kongresszus első sorban a nyugdíjasok anyagi érdekeivel fog foglalkozni.

— **A nagyherceg titkárja.** Apró-cseprő merényletek, amelyek különben nagy port vernének fel Oroszországban, mostanában feltűnést sem keltettek. Ha már a nyilvánosság előtt foglalkoznak valamely merénylettel, akkor az a visszhangokat, amelyek most Oroszországban uralkodnak; ugyancsak jellemzik. Pétervárról az a hír érkezik, hogy ott merényletet követek el Nikolajevics Miklós nagyherceg magántitkára ellen. Dr. Russanovot, a nagyherceg titkárát a távirat szerint, több, késszurástól eredő sebből vérezve, eszméletlen állapotban találták az utcán. A súlyosan megsérült titkár elmondotta, hogy két ismeretlen férfi megtámadta és mielőtt segítségért kiáltott volna, oly súlyosan összeszurkálták, hogy eszméletét veszítette. A megindított nyomozás ezideig még nem vezetett eredményre. A merénylet részletei még nincsenek felderítve. Dr. Russanovot az Izsák-templom közelében súlyosan sebesült állapotban találták a következően és a gyorsan előhívott orvos konstátálta, hogy Russanov testének baloldali két súlyos sebván, amelyeket valami éles eszközzel ejtettek rajta. Russanovot lakására vitték, de nem volt olyan állapotban, hogy azonnal kihallgathatták volna és amikor később magához tért, minder felvilágosítást arra nézve, hogy hogyan sebesült meg, megfogadott. Nikolajevics Miklós nagyherceg a pétervári katonai kerület főnöke és a reaktívó fejének tartják. Már több merényletet kíséreltek meg ellene, melyek azonban nem sikerültek.

— **A megszökött bankár.** A közelmúlt napokban hírt adtunk arról, hogy Friedberg Zsigmond nevű berlini bankár, aki sok ember bizalmát kizsákmányolva, nagy összegeket sikkasztott, Berlinből megszökött. Most az a tudósítás érkezik Berlinből, hogy az ottani rendőrség a londoni lapokban felhívást tett közzé, amelyben a megszökött Friedberg bankárt felszólítja, hogy térjen vissza Berlinbe, mert ezzel jelentékeny szolgálatot tehet a saját ügyének s visszatérését, mint nyílt körülményt fogják beszámítani. A rendőrség egyidejűleg letartóztatott egy Scheybal Izabella nevű leányt és annak anyját, akik állandóan zsarolták Friedberg bankárt s diszpöncensét, Bohn könyvelőt. A leány nemrég még gépírónó volt a Friedberg-féle bankban, ahol csakhamar viszonyt kezdett egy Bohnnal, mint Friedberggel. Csakhamar otthagya állását és ettől fogva nagylábon kezdett élni az anyjával együtt. A pénz természetesen Friedberg bankjából származott. Jelentő esetet mesélt el egy tanu, hogy milyen módon zsarolták Scheybalék a tönkrement bankot. Egy izben azzal dicsekedtek előtte, hogy bármely pillanatban ezeket tudnak szerezni Friedbergtől. Amikor ő ezt kétségbe vonta, az asszony a telefonhoz lépett és parancsoló hangon intézkedett, hogy nyomban kétezer márkát küldjenek a lakására. Néhány perc múlva az összeg ott is volt, az utolsó márkáig. Scheybal Izabellának egy harmadik szeretője is volt, de azt már a leány tartotta Friedberg pénzéből. A rendőrség a zsarolókat, mint büntársakat tartóztatta le. Friedberg vagyonára tegnap délután megnyitották a csődöt.

— **Házasság.** Dr. Szalay József hírlapíró kollégánk, az Ústökös felelős szerkesztője, holnap délelőtt köt házasságot Spinner Céliával a budapesti VI. ker. anyakönyvvezető előtt. Tanúk: Dr. Benedek János országos képviselő és Spinner János déli vasúti ellenőr, a menyasszony bátyja. Az ifjú pár Párisba indul nászutra.

Kertész János, az Országos Munkásbetegsegélyező és Baleset-biztosító Pénztár segédhivatali igazgatója eljegyezte Weinwurm Ilonát Budapesten. Oroszlávi Papp János tegnap lépett házasságra sepsiszentgyörgyi Daczó Margittal a Deák-téri evangélikus templomban. Az esketést Horváth Sándor végezte.

— **Halálos játék.** A fehérmegyei Tarnóca pusztán tegnap tanyai gyermekek játszadoztak, miközben az egyik fiúcska bottal úgy ütötte fejbe pajtását, Gáspár Istvánt, hogy az nyomban meghalt. A vizsgálat megindult.

— **Milliók hagyaték.** A nemrég Sopronban öngyilkossá lett Haubner Rezső orvos milliók hagyatékát ma tárgyalták. A végrendelet szerint Haubner unokaöccsét, Poszvék Sándor ág. ev. teológiai igazgatót tette meg általános örökösévé, míg jótékony célokra 300.000 koronát hagyományozott.

— **Tolsztoj levele Stolypinhez.** Egy Jassznaja-Poljanából nemrég Pétervárra visszatért orosz, aki meglátogatta gróf Tolsztojt, elbeszélte, hogy Tolsztojnak összeköttetése van Stolypin miniszterelnökkel. Jassznaja-Poljana közelében nemrég tartóztattak egy Gusjev nevű embert, akit azért jelentettek fel, mert állítólag a törvénybe ítköző beszédet tartott. Gusjev levelet írt Tolsztojnak és segítségét kérte, mire Tolsztoj azonnal a rendőrségre hajtattott, ahol megengedték neki, hogy Gusjevvel beszéljen. Tolsztoj, miután meggyőződött Gusjev teljes ártatlanságáról, levelet írt Stolypinnek, kérve, hogy bocsájtassa szabadon Gusjevet. Stolypin azonnal válaszolt és teljesítette Tolsztoj kérését. Gusjevet Tolsztoj szabadon bocsájtása után befogadta házába. Stolypin atyja bizalmas barátja volt Tolsztojnak. A krimi háboruban egy században harcoltak Szebasztropol ostroma alatt, később pedig együtt szerkesztettek egy élelzetet.

— **Megszűnt pánszláv lap.** Szokolczán a dr. Blahó Pál orsz. képviselő szerkesztésében megjelenő „Pokrok” című tót politikai hetilap megszűnt.

— **Nagy ékszerlopás.** Berlinből jelentik, hogy W. grófnőnek a Hinderschin-uton levő félemeleti lakásának öltözőszobájából tegnap, mialatt rövid időre eltávozott a szobából, egy mintegy másfél méteres hosszú, négy láncból álló gyöngy-nyakék, mely 250.000 márka értékű gyöngyökből állott és nagy fehér gyöngygyel díszített 170.000 márka értékű tü elűnt. Az öltözőszobában a kérdéses időben csak a szobaleány volt, kit ugyan azonnal letartóztattak, de atgadja, hogy a lopást ő követte el.

— **Magyar tanítónő szomorú sorsa.** Rette-neles sors érte utól Frigyesháza, szepesmegyei köz-ségben Papp Gizella nevű magyar tanítónőt. A szerencsétlen teremtsnek csak az volt a bűne, hogy magyar volt. Azt a lelketlenül felbujtatott tót lakosság nem tudta megbocsátani neki. Frigyes-házán a tót fanatikuskok pár évvel ezelőtt agyon-verték jegyzőjüket, szintén azért, mert magyar volt. Most új bünténnyel mocsokolták be magukat az odaváló tótok. A felháborító és vérlázító esemény-ről ez a tudósítás érkezik: A frigyesfalvi felekezeti iskolához nemrégiben Papp Gizella került tanító-nőnek. A huszonhárom éves fiatal leányt a köz-ségben lakó néhány magyar család mindjárt meg-érkezésekor azzal fogadta, hogy nem mernek neki lakást adni, mert félnek a fölzigatott tótságtól, amely tót tanítónőt akar. A szegény tanítónő hely-zete türhetetlen volt; uton-utífélen szidalmazták, a gyermekek, szülőik meghagyására, nem engedel-meskedtek neki, mindenütt szemére vetették ma-gyarságát. A minap este kilencz óra felé, azzal az ürügygyel, hogy kéménylűz ütött ki, egy csoport berontott a tanítónőhöz, akit ütni-verní kezd-tek, amíg eszméletlenül össze nem ro-gyott. A szerencsétlen leány kiállításaira a szom-széd postamester leányai siettek át, akiknek sike-rült a dühöngőket lecsillapítaniok és az eszmélet-len Papp Gizellát megmenteniök, akit azután a fölzigatott emberek elől, a galicziai Novylargba vitték, ahol napokig fektűt nagybetegen, míg vas-utrá tudott ülni. A tótságot a magyar tanítónő ellen állítólag a frigyesfalvi pap izgatta föl, aki a tanítói állásba egyik rokonát szerette volna bejuttatni. Papp Gizella atyja, Papp Gá-bor temeskutasi tanító a kultuszminiszterhez for-dult panaszával. Remélhető, hogy a bestiális tettét nyomon fogja követni a szigorú büntetés.

— **Pánszláv izgatás az állami iskolák ellen.** A Szikcsák Ferenc országgyűlési képviselő szerkesz-tésében Szokolczán megjelenő „Ludove Novini” című tót újság legutóbbi száma izgató tartalmu cikket közölt az állami iskolák ellen. A cikkben a többi között ezeket mondja:

Az állami iskolákban a gyermekek nem tanul-nak az életben szükséges dolgokat. Az állami isko-lák csak arra valók, hogy tüzzel-vassal magyaro-sítsanak. Ilyen körülmények között ne csodálkozzék senki, ha a községek a felekezeti iskolák magyaro-sításának ellenszegülnek. Nem vagyunk az állami iskolák ellen, hanem a magyarisítás ellen küzd-e-nünk kell, ha nem akarjuk, hogy a tót nemzet analfa-bétává legyen. A cikk végül felhívja a tót községe-ket, hogy ne engedjék az Apponyi-féle új törvények nyomása alatt a felekezeti iskolákat államosítani.

A pozsonyi ügyészség ezen cikkben izgatást látván fennforogni, elrendelte a Ludove Novini ezen

számának lefoglalását és a lap szerkesztője ellen a sajtóper megindította.

— **A „Népszava” aktál.** A „Népszava” a tegnapi közölt akták ügyében a minden pontra kiterjeszkedő czáfolattal szemben fentartja állításait. A tegnapi czá-folattal szemben ugyanis azt állítja a Népszava, hogy Strausz Antal nem segédhivatali igazgató, mert a czimtarban belügyminiszteri fordítóként szerepel és hogy ez a Strausz Antal, aki III., Ó-Budai rak-part 99. szám alatt lakik, ahova Kardos szabad-ügyét a közzétett akta szerint kézbesíteni kell, azonos azzal a Strausz Antallal, aki a szocialisták har-minczöt év előtt, mint spiczlit lelepleztek.

— **Megsebesült párbajsegéd.** Vértesy Gyula tanfelügyelő és ismert író Heineremann Alajos nagybecskereki orvossal összekülönbözött s ebből folyólag ma párbajt vívtak, amely Vértesy Gyula-nak könnyebb megsebesülésével végződött. A pár-baj lefolyásánál érdekes incidens történt, amennyi-ben Tasnády Endre árvaszéki elnök, az egyik segéd, a párbaj hevében fején súlyosan megsebesült.

— **A „bankárok” ügye.** A mai napon már nem-csak dr. Székely Lajos vizsgálóbíró foglalkozott a letartóztatott Kardos család bankmanipulációi-val, hanem a törvényszék vádтанácsa is. Alsze-gi Kálmán — rövid kihallgatás után — mint már meg-írtuk, a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte. E bírói végzés ellen az ügyészség felfolyamodással élt. Ugyancsak felfolyamodással élt Pollák Illés Kardos Dezső védője is védencének sza-badlábra helyezése érdekében. A két felfolyamodást ma tárgyalta a vádтанács dr. Csáder bíró elő-adása alapján s Alsze-gi Kálmán szabadlábrahelye-zésére vonatkozó vizsgálóbírói határozatot jóvá-hagyta, ellenben Kardos Dezső szabadlábrahelye-zése czéljából bejelentett felfolyamodást elutasította. A vádтанács határozatát délután két órakor hirdette ki a vizsgálóbíró Alsze-gi és Kardos Dezső előtt. Az utóbbi könyezve jelentette be, hogy ártatlan-sága tudatában ügyvédje útján a kir. táblához fog felfolyamodni. — A mai napon a vizsgálóbíró kihall-gatta Kardos Zoltánt, aki önként jelentkezett ki-hallgatásra. Utána Kardos Árpád vezérigazgatót hallgatta ki hosszasan a vizsgálóbíró. Dr. Min-nich Károly törvényszéki orvosszakértő ma délután készíti el Kardos Lipót egészségi állapotára vonat-kozó szakvéleményét a tegnapi megvizsgálás ered-ményeképp. Az orvosszakértő jelentése alapján fog majd eldölni, kieresztik-e Kardos Lipót a fog-lásból, hogy otthon a lakásán tartásuk őrizet alatt. A vádтанács ennek az őrizetnek fogantatba vétele ese-tére ezer korona őrzési díj lefizetését kötötte ki. Ha ezt a család nem fizetné le, Kardos Lipót továbbra is fogva marad.

— **Államvasuti jegykiállítás illeték beszedése posta után.** A minisztertanács elhatározása folytán jövőben az igényjogosultakon kívül, más személyek részére engedélyezett szabadjegyek és kedvezmé-nyes áru menetjegyek váltására jogosító igazolvá-nyok után ezentul jegykiállítás illetéket szednek be, amelyeket kizárólag postai levélbélyeggekkel lehet leróni. Ha a fél közvetlenül a kiállító hatóságtól, vagy hivataltól veszi át a jegyet, a megfélelő értékű bélyegeket már ott ragasztják rá az átvételi elis-mervényre. Kossuth kereskedelemügyi miniszter leg-utóbbi kelt rendelete alapján a jegykiállítás illetéke-ket utabban a posta- és táviróhivatalok is beszed-hetik a féltől. A beszedett díjat mindenkor magán a vasuti jegyen nyugtázzák.

— **Eliogott betörőbanda.** A rendőrség ma letar-tóztatott egy betörőbandát, amelynek tagjai: Nagy József huszonnégy éves, Váradai Károly, Váradai József huszonnégy éves, Glaha József tizenöve-z éves, Hasenpikler József tizenöve-z éves és Hasenpikler Gyula tizenöt éves legények vol-tak. A banda számos betörést, lakásnyitást követett el. Mintegy hatezer korona az értéke az ellopott tár-gyaknak. A legények a Gróf Haller-utca 18. száma alatt laktak. Ott fogták el őket.

— **Halálozás.** Ádám Károly kereskedő, a leg-régibb budapesti cézgek egyikének tulajdonosa, éle-tének 76-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt kereskedő temetése ma délután volt a Főherczeg Sándor-utczai gyászházból s a végtisz-tességen számos budapesti egyesület jelent meg tes-tületileg. Az elhunytat özvegye, két fia és nagyszámu rokonság gyászolja.

Özv. Hoffer Mihályné, szül. Hoffer Jozelin ma este 68 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn dél-után 3 órakor lesz a Vas-utca 15/A. számu gyászház-ból. Az előkelő urnó halálát nagyszámu rokonság gyászolja.

Fuisling, a legfőbb német közigazgatási bí-róság szenátusi elnöke, ma Berlinben elhunyt.

Salamon József kir. tanácsos, nyug. tanfel-ügyelő 67 éves korában meghalt Pécsen.

Rupprecht József, az országos balesetbizto-sító és betegsegélyző pénztár könyvelője meghalt Szatmárnémetin.

Scheffer Sarolta élete 88-ik évében elhunyt Rozsnyón.

— **Merénylő szerelmes.** Boldogtalan családi éle-tet éltek már esztendőket óta Szaflovsky Mihály, cipészsegéd és felesége, született Vörös Mária. A Rákóczi-tér 5. szám alatti lakásukon napirenden volt a pör-patvar, míg végre a házastársak az örökös civódást megunva, elhatározták, hogy elválnak. A férfi tegnap este Győrbe utazott, hogy az asszonynak ott lakó hozzátartozóit elhatározásukról értesítse, míg az asszony odahaza maradt, hogy a háztartást vezesse és az albérlőket ellássa. Ma este azután az egyik albérlő, Nyanyos Mihály cipészsegéd arra kérte Szatlovskynét, hogy menjen el vele a Teleki-térre, miután ő kabátot akar vásárolni és attól tart, hogy mint a dolgokhoz nem értő embert, be fogják csapni. Az asszony el is ment vele, de alig, hogy a Teleki-térre értek, Nyanyos kijelentette, hogy nem kabátvásárlás a czélja, hanem arra akarja kérni, hogy legyen a felesége. Talán tíz percig sétálhattak, amíg a férfi folyton könyörgött szerelméért, de az asszony hajthatatlan maradt, míg végre a férfi megunta a kérlelést, revolvert rántott elő és kétszer rálőtt az asszonyra. Az egyik golyó az asszony tüdejét furta keresztül, a másik pedig jobb vállát sebesítette meg. Mikor a legény látta, hogy az asszony vértől borítva összeesik, megijedt és futásnak eredt. Rendőr nem volt a közelben s így sikerült is elmenekülnie. Az életveszélyesen sebesült asszonyt a mentők a Ró-kus-kórházba szállították. A cipész legényt pedig keresi a rendőrség.

— **Meghalt Dankó Pista édesanyja.** A szegedi sze-gények házában ért véget egy sokat szenvedett öreg asszony élete. Dankó Pista édesanyja volt az öreg cigányasszony, aki nótaszerző feles fiának halála után nagy nyomoruságba jutott. Egy darabig a jó emberek támogatása meg a saját keserves keresete tartotta fenn. Aranykeretes olajnyomatu szentképe-ket hordott házról-házra, amelyeket tiz, husz, meg harmincz krajczáros tétekek kisorsolt. Később el-nchezedett az öreg cigányasszony s bekvánkozott a szegények házába. Ott sokszor elbeszélte élete történetét. Az ura jónevű cigányprimás volt Szegeden a hatvanas években, az öreg Erdélyi Nácsi híres ban-dájában, de még javakorban meghalt. Dankóné ak-kor mindenféle apró holmi, csecsebecse árulásával foglalkozott, hogy magát föntartsa s egyetlen fiát ta-níttassa, akit nagyon szeretett. Anyai igyekezetét meg is áldotta az Isten. Dankó Pista nevét szárnyára vette a hir s daltermő hegedűjéből nemcsak szívreható nó-ták fakadtak, hanem anyagi jólét is. Az öreg ass-zonynak azonban semmi sem jutott ebből. Hirneves fia vagyonát az özvegye örökölte s az öreg cigány-asszony, aki egy istentől áldott poétát ajándékozott a magyarságnak, ott halt meg szülőföldjén a szegé-nyek házában, mindenkitől elfeledve. Holttestét ma reggel vitték át a kórház halottas-házába. Temetéséről a szegedi cigányzenészek gondoskodnak, akik Erdélyi Kálmán primás kezdsére maguk között gyűj-tés után adták össze a költséget. Szegény hetven-szertendős cigányasszony, ha a másvilágon össze-kerül az ő szeretett magzatával, sokat beszélhet neki az emberi feledékenységről, a földi hálátlanságról.

— **Az álarczos rabló.** Hilfreich József Gor-disa (siklósi járás) község szatócának és korcsma-rosnak házába az elmúlt éjjel egy álarczos rabló behatolt. Hilfreich beteg fekűt az ágyban, felesége rémülten rákiáltott a rablóra, hogy takarod-jék ki, mire az revolverrel lelőtte az asszonyt, az-után hirtelen Hilfreich tizenöve-z éves leányától követelt pénzt. A leány összeszedett vagy száz ko-ronát s átadta a rablónak, ki ezzel nem elégedett meg s a nála lévő puskából két lövést tett a leányra. A zajra a szomszédok összefutottak, a rablógyilkos-nak sikerült elmenekülnie. A leány sérülései nem veszélyesek és kihallgatásakor azt vallotta, hogy az álarcz alatt felismerni vélte a tettest, ki egy közeli faluból való züllött suhancz. A csendőrség ma nyo-mozás közben Alsó-Szenmártonban eliogta és letar-tóztatta a tettest Baroner János személyében, akinél revolyvert és harminczöt korona készpénzt

talált. Baroner tagad, azonban bűnössége kétségtelenül beigazoltak látszik.

— **Lezuhant állvány.** Fiumében egy házépítés közben a nyolcz méter magas állvány hirtelen összeomlott és négy munkás lezuhant. A munkások közül kettő, Graber Márton és Rumich Péter életveszélyesen megsérültek.

x **A gazdálkodó öröme** állatainak jól táplált kinézése. Ez könnyen elérhető a Kwizda-féle korneuburgi marha-táppor rendes adagolása által. Étvágyhiánynál, a tej feljavításánál nincs ennél jobb szer. Ügyelni kell a védiegyre és kérjük határozottan Kwizda-féle korneuburgi marha-tápport. Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztrák-magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, állatgyógyászati präparatumok részére. Bécs mellett levő korneuburgi körgyógyászattárából. Kwizda Ferencz János czég Korneuburgban képes árjegyzékét kívánatra bárkinck ingyen és bérmentve küldi meg.

x **Bob-hashajtó a legkellēmesebb, 10 fillér.**
x **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásra.

x **Zászlók, címerek, minden kivitelben kaphatók** Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Véredényelmeszesedés (arteliosklerosis)** nemcsak az öregkor betegsége, hanem sokszor fiatalabb korban is lepi meg az embereket és okoz kellemetlen tüneteket, mint fejfájást, szédülést, álmatlanságot, szívtüneteket stb.-t. Az orvosi tudomány ezen és hasonló magasabb vérnyomásnak tulajdonítja. A mult évben bejárta a napi és orvosi szakcsaitokat az a hír, hogy D'Arsonval francia tudós orvostanár magasfeszültségű villamos árammal a betegség ellen sikereket ért el. E sikereknek élettani magyarázata az, hogy a magasfeszültségű áramnak vérnyomást csökkentő hatása van. Ez a kezelésmód, melyet felfedezője után Arsonvalisatióknak neveznek, teljesen fájdalommentes és felette kényelmes, mert ruhán keresztül történik. Magyar részről is beigazolást nyertek a kiváló francia tudós eredményei: dr. Hönig Izso budapesti elektrotherapiai intézetében (Károly-körút 24.), ahol a kezelési mód számos esetben kipróbálva, szintén bevált.

x **Páratlan kényelemmel és eleganciával** fényesen berendezett, ujonnan átalakított modern kávéházat bocsájtunk a főváros közönségének rendelkezésére. A Louvre nagykávész (Andrássy-ut 54.) Budapest legelegánsabb, legkellēmesebb éjjeli szórakozóhelye. A kávéházat gyönyörű, tágas, pazarínyesen berendezett félkert egészíti ki. Külön kényelmes fillérek is rendelkezésre állanak a t. vendégeknek. A zenét a közönség legkedveltebb, hírneves cigányprimása, sátoraljai helyi Lukács Károly elsőrangú zenekarával szolgáltatja. Izletes buffet-ről, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti, gondoskodva van.

Olvásóinkhoz!

Immár a negyvenharmadik évfolyamába lépett az **Egyetértés**, a legrégibb, legelterjedtebb s tartalomra a legnagyobb függetlenségi napilap. Az a hosszú út, melyet a függetlenségi és 48-as eszmék törhetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, melyeket az ország függetlenítésében elért, mind igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghévesebb előharczósa, hanem ennek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az **Egyetértés** multja egyuttal a jelené és a jövője is.

S ahogy a multban, úgy a jövőben is pillanattig sem szününk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanattig sem pihenünk a nagy 48-as eszmék kivívásában.

Emellett az **Egyetértés** úgy hazai, mint külföldi legelső hírszolgálati összeköttetéssel folytán a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napl eseményeket s úgy társadalmi, mint szépirodalmi és közgazdasági téren mindenkor csak a legkiválóbbat nyújtja.

Az **Egyetértés** ezenkívül a magyar család számára a Magyar Szalon rendkívül változatosan és irodalmi nívón szerkesztett havi folyóiratot küldi meg teljesen díjlanul.

Az **Egyetértés** a magyar olvasóközönség legkedveltebb lapja, s ezt a szeretetet a jövő-

ben csak fokozottabb munkássággal fogja gyarapítani.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Az apa rémtette.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 15.

Tegnap számunkban megirtuk, hogy az Eperjesről Budapestre jövő vonatról egy apa a tulajdon édes gyermekét ledobta a száguldó vonatról. Egy asszony észrevette a borzasztó tettet s meghuzta a vészféket. A vonat megállott s az utasok a gyermek fölkeresésére siettek. Nem messze a pálya mentén megtalálták a gyermeket, akit visszavitték a vonatra. Az éjjel beszállították a kis sebesültet a Rókus-kórházba, ahol megállapították, hogy a vonat kereke a gyermek ballábát bokán fölül elmeteszte. Az orvosok még az éjjel megoperálták a szerencsétlenül járt fiúcskát. A fiúcska öt esztendő. Ilniczky Bélának hívják és korához képest hámulatlan okos, eleven eszü gyermek. A Rókus-kórház 20. számú szobájában fekszik a kis beteg. Egy cigaretta-dobozzal játszik s boldogan rakosgatja bele a látogatóktól kapott pénzdarabokat. Arra a kérdésre, hogy hogyan érzi magát, azt felelte:

— Nem fáj semmim. Csak az új nadrágomat sajnálom. Azt a doktor bácsi elvágta, amikor lehuzta rólam, pedig olyan szép az a nadrág. Mit fog szólni anyuska, ha meglátja?

Ilniczky Izidor, a szerencsétlenül járt gyermek apja, harminczégy éves. Monoron adóisztitviseelő volt, de tüdőbaja miatt a mult évben elbocsátották hivatalából. Végkielégítést kapott s családjával Budapestre utazott, ahol a Magyar fém- és lámpaárugyárnál kapott alkalmazást. Itt dolgozott június tizedikéig. Ekkor bejelentette, hogy betegsége miatt nem bírja tovább a munkát és saját kérelmére elbocsájtották. Ettől az időtől fogva munka nélkül kóborolt. Félévvel ezelőt a feleségtől különvált. Az asszony rokonaihoz költözött, a férfi pedig öt éves fiával testvéréhez utazott, aki Eperjesen tanítónő. Megpróbálta, hogy munkához jusson, de sehol sem kapott alkalmazást. Ez nagyon elkeserítette s elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Tegnap Eperjesen felült a vonatra és Budapestig váltott jegyet.

Az volt a szándéka, hogy amikor a fia elalszik, kidobja a vonatból s ő utána ugrik. A fiú Aszód közelében elaludt. Ekkor hozzáfogott rettenetes elhatározásának végrehajtásához. A gyermeket kidobta a vonatból, de mikor ő is ki akart ugrani, a vonat annyira meglassította a menetét, hogy látta, ha ki is ugrik, nem történik semmi baja. Azt hitte, hogy nem vette észre senki sem borzasztó tettetét s ha a vonat ismét megindul, kiugorhat ő is.

Ilniczky vallomása alatt nagyon zavart volt; úgy hogy a csendőrség elmebajosnak tartotta. Az aszódai csendőrség átkísérte Ilniczkyt a gödöllői járásbírószághoz. A megtörtnek látszó ember ott is öngyilkossági szándékával védekezik s azt mondta, hogy mindennek a rossz családi élet az oka.

Ilniczky Budapesten lakik a Sas-utca 13. számú házában. Még egy kis három éves fia van, aki Eperjesen tartózkodik. A nagyobbik fiút az apa magánál tartotta. Arra a kérdésre, hogy ideges természetű volt-e az ura, kezével legyintett s fájdalmas sóhajjal mondta:

— Erről jobb nem is beszélni, borzasztó sokat szenvedtem mellette.

Többet aztán nem is lehetett belőle kivenni.

A dánosi rablógyilkosság.

— Elkészült a vádirat. —

— Budapest, február 15.

A pestvidéki kir. ügyészség ma nyújtotta be a tizenhat oldalra terjedő vádiratát a dánosi rablógyilkossággal terhelt cigányok bűntudójában a vizsgálóbíróknak, aki ezt a vádiratot a mai nap folyamán kézbesítette a letartóztatott terhelteknek.

A vádirat a dánosi rablógyilkosság, a gyóni rablás, a téglási merénylet, a nagykőrösi rablás és a vasadi lopás eseteit öleli fel. E bűncselekményekből kifolyólag Lakatos Balog Jánost, Lakatos Lajost, Lakatos Jánost (Sztójka Bujka), Kolompár Balog Tutát, Surányi Csoroszlót, Lakatos János Kunát, Német Vránát és Lakatos Julcsa Luternát gyujtogatás, négy rendbeli gyilkosság, erőszakos nemiközösülés és egy rendbeli rablással büntetéssel vádolja az ügyészség. Surányi Ignác, Surányi Márton, Surányi Lidi, Kolompár Zelfi, Lakatos Erzsi, Kolompár Buér, Surányi Julcsa, Lakatos Mari és Lakatos Róza orgazdaság vádjával vannak terhelve.

A vádirat terjedelmes indokolása részletesen elmondja, hogy a terheltek, akik valamennyien Surányi Ignác, a cigányok közt Bihar néven ismeretes cigányvajdának körülbelül 40 tagból álló kóbor csapatához tartoztak, az 1906-1907. évi telet Egerszalókon töltötték, még pedig igen nagy nyomoruságban, mert a férfiak az egri törvényszéknél fogva voltak. Egerszalókról 1907. év tavaszán az egri csendőrség az egész karavánt eltolonczolta egészen Kerecsendig. Innen a cigányok Pest megye felé vették útjukat s már májusban Vacson meglópták Lipcsei József bérést, innen Kecskemét felé vonultak s a nagykőrösi erdőben kirabolták Kolompár Marit. Ezután követték el a gyóni rablást. Menekülő útjukat most a dánosi pusztá felé vették, mert hallották, hogy Szarvas István csárdásnak sok pénze van. A borzalmas rablógyilkosság elkövetése után a csárdát felgyujtották s a matkói pusztán várakozó társaikkal csatlakozva a szentkirályi pusztán át Téglás község felé menekültek. A Szarvas-csárdában lefolyt borzalmas bűncselekményt a helyszínén megállapított nyomokból, továbbá a tetteseknek Lakatos Róza Nina, Lakatos Murzsa, Lakatos Pista és Lakatos János által közvetített nyilatkozataiból lehetett megállapítani. A csárda ivójában a bort rendelő cigányok verekedést kezdtek a kocsmárossal, aki a balra nyíló Maczejkó Teréz szobájával is összefüggő lakószobájába vonult vissza, magára zárva az ajtót. Menekülése közben a cigányok kétszer rálőttek, de nem találták. Ezután fejszéssel törték be az ajtót s előbb Szarvas Istvánt verték agyon fejszecsapásokkal, azután pedig feleségét fojtották meg egy nyakára hurkolt trikóinggel. Végül pedig Maczejkó Teréznek estek s késszurásokkal kényszerítették arra, hogy állatias kéjvágyuknak eleget tegyen. Ennek megtörténte után a leány nyakát egészen a csigolyáig elvágta. Ezután neki láttak a rablásnak, még a halottakat is kifosztották. Ezen munkájuk közben vetődött arra Tabányi Pál, a Rakovszky-major kocsisa. Az őrszem gyanánt kiállított cigányok hírt adtak arról társaiknak, mire ezek közül Lakatos Balog Tuta a ház előtt elhaladó Tabányi Pálra rálőtt. Tabányi megijedve a támadástól, befutott a csárdába, hogy ott védelmet találjon; mire a kintlevő Lakatos Balog Tuta és Lakatos János (Kuna) utána mentek s odabent az ivó melletti bolthelyiségben késszurásokkal és baltacsapásokkal, valamint pisztolylövéssel megölték. A fosztogatás után mindkét lakószobában tüzet gyujtottak s a csárda tetejét a férfiak körskörül felgyujtották. Ezután zsákmányukat elosztva, kisebb csoportokban és különböző irányban Matkón várakozó társaikkal siettek. A véres kést, melylyel a szép Terézt megölték, a konyhában, a varrógépen találták meg.

A pestvidéki kir. törvényszék elnöke, Rónay Kamill, az esetre, ha a terheltek kifogásokkal nem élnek, már a jövő márczius hóban tartandó esküdtbírószági ülészakra kitzüzi ezen monstre bűnyűg főtárgyalását.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

Divat.

Budapest, február 15.

A nagy párisi divattermekben olyan óriási az elfoglaltság, hogy alig lehet a vezető személyiségekkel szöbáallni, akik felelősségük tudatában még jobban uralják a mondaine asszonyokat, mint más időpontokban. Mert a műhelyek titkos mélyiben most kreálják a féltve őrzött modelleket, melyek azonban márczius eleje előtt nem fognak napvilágot látni. Annyit mégis elárulunk belőlük, hogy anyaguk könnyű lesz, formájuk lágy és redős s hogy körvonalakban a görög viseletre fognak emlékeztetni még az utcai ruhák és köpenyek is. Kalapokban pedig a tüllel bevont formák fognak dominálni a többiek felett. S mialatt a munkásnők ujjai között készül a saisons megelőző divat, azalatt még tart a farsang s a báli-ruha idénye. A báli-ruha, mely az idén annyira eltért a régi chablonos estélyi toilettéktől, annyira klassziczizálódt, annyi művészetet szívott fel magába, hogy talán ennek tudható be, hogy az oly kedvelt kosztüm-estélyiek csaknem teljesen leszorultak a programról. Pedig minden oldalról sok a panasz, hogy az utóbbi években annyira megcsökkent az álarozos és jelmezes mókákból való kedvtelés. A vigszínházi álarozosbálon ugyan ott láttuk a művészvilág színe-javát és nem egy előkelő uriaszonyról tudunk, aki a fekete maszk alól mosolygott elő bátortalanul, de a régi kedv, szellem és csintalanság csak nem akart újból feltámadni. Ugyan újabb az arisztokrácia köreiből is megindult a mozgalom a közhangulat emelésére s akadnak úttörők, akik el akarnak vezetni bennünket azon álomvilág felé, ahol kiemelődünk saját énközből s ledobva magunkról a valóság minden gondját, egy rövid éjszakán át boldogok lehetünk a csodák és regék lidércvilágában.

A tegnap lezajlott Széchenyi-féle téte-bál is egy ilyen ópiumszerű álomvilágba vitt el bennünket, melyben a bájos Sagan hercegnő által bevezetett eszme szerint ki-ki feltehető a más fejét. Szegedy Gina urnő, Augusztia főhercegnő udvarhölgye a boldogtalan véget ért Samballe grófnő fejét tette fel néhány órára, melyhez Árvay műtermében kreáltak egy diszkrét stílizált kék brokát-toilettet. Ugyanonnak kerültek ki gróf Almásy Dénesné, Almásy Emma és Denisz komteszszek, gróf Czebrán Istvánné és Eötvös Rolanda meg Ilona baroneszszek báli ruhái, melyeknek mindegyikében volt azonban valami vonatkozás a megfelelő Quen Anne, Stuart, Pompadour és Grenze felekhez.

A bál sikerült volna legjobban bizonyít amellet, hogy milyen hiányt pótol Karneval herceg repertoírjában. Hiszen a vágy az átalakulás, a sejtés és sejtési engedés iránt mindenki él. Már a régi indusok is az álaroz iránt való előszeretethe magyarázták bele a lélekvádorlásba fektetett hitüket s a metamorfózis gondolatához való ragaszkodásukat és szereték magukat mindenféle elváltozással már a földi életben előkészíteni az eljövendő átalakulásokra. És úgy látszik, hogy a maszk, mely a primitív időszakoktól kezdve a legfényesebb kultúrákig mindig utat tört magának az emberek lelki életének egy szükséges jelképezője volt.

Goethe, a nagy német író volt az utolsó, aki a reneszánsz pazar felvonulásait, álarozos ünnepeit és jelmezes estélyeit felelevenítette s annak új színt, új életet adott. Azok a gyönyörű improvizációk, melyeknek sokszínű mélységeit versekben ölelte fel, a fantázia olyan magas színvonalára emelték fel az ő korabeli weimári társaséletet, mint amilyen talán még a velencei dogek fénykorában sem volt. A tizenkilencedik század elején már kihálófélben volt ezeknek a bájos középkori multságoknak a fáklyája, amelyekben az összes résztvevők egy akaratnak, egy művészi érvényesülésnek vetették alá magukat. Egy akkori divatlap így emlékezik meg róluk: „A nagy, nyilvános maskarádák ma nem divatoznak annyira, mint a forradalom előtt. A kosztümök odamenekülnek

a tánczó ifjúság köré s már csak ezek között látunk egy tüzes odalisket, egy zsebkendőt vető szultánt, egy mexikói vagy andaluziai nőt megjeleníteni. A házi-asszony majd mint helyre parasztmenyecske, majd mint görög istennő lép elének s a férfiak pedig mint Figarók, bajazzók, matrózok, udvaroncok, vagy mint letűnt századok katonái szórakoznak.“ És ez a tarka egyveleg, mely a korszellem szerint majd a történelemből, majd a természetből vagy regevilágból meríti karakterisztikumát, még ma is jellemző az efaíta multságokra. Egyöntetű és a művészet magaslátán leginkább állott azonban Párisban a második császárság idején a jelmezbál, ahol óriási pénzáldozatokkal alkották meg a legkisebb detailokig menő korhűségét egy-egy, a Tulleriákban lezajló multságoknak. Egy hangnemben lejátszódtott egyöntetű multságok a mi napjainkban mind ritkábbá váltak. A legbizarrabb egyike volt ezeknek a Sagan hercegnő által rendezett estély, melyben mindenki mint valami állat jelenhetett meg. A hercegnő maga mesésen festett páva-kosztümében, míg a termekben csak úgy hemzsegett a galamb, a kakadu, a párducz, a nyul, az özike, a vadmacska s az állatvilág minden szelid és vad csodája.

Mi azonban inkább kedveljük a korhű jelemeket s ennek tudható be, hogy egy-egy jelmezes estélyen megcsig, hogy a Marie Antoinettek gyülesezhetnek, a Marie Stuartok párosan vonulhatnak a halált-hozó bárd elé s a Lujza császárnék önönmagukkal foghatnának kezét. Tavaly télen voltam egy jelmezbálon, amelyen nem kevesebb, mint öt Napoleon akarta meghódítani a világot!

Vera-Violetta.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Mária.** A Magyar Színházban „A császár katonái“-nak mai előadását egy kis dráma bemutatása előzte meg. Szerző a darabjáról azt mondja, hogy megírása nem okozott sok fejtörést és hogy az igazgató a benyújtás után másnap már elfogadta. Mind a kettőt elhisszük neki. „Mária“ egy tehetséges, de még nagyon fiatal író sebtében hevenyészett műve, melyet a színház — minthogy a Földes darabja nagyon rövid — minden gondolkodás nélkül — előadatott. Egy felsővidéki egyszerű parochia fiatal káplánja belebolondul Máriába, a szépséges cselédleányba. Hasztalan küzd a szenvedélyével, ez már éppen urrá lesz fölötte, amikor a plébános a legváltóságosabb pillanatban betoppan s jóságos szavakkal kitessékeli a leányt. A káplán erőtlenül roskad egy székre, Mária felzokog és a függöny összecsapódik. Székely Andor sok modern egyfelvonásos hatása alatt írta meg az övét, mely azonban inkább csak — egy első felvonás. Mert hasztalan várjuk, hogy a történet után a szerelmes káplánban a pap, vagy a férfi kerekedik-e fölül, vagy hogy ez a kettő megalkuszik-e egymással. Minthogy e kérdésekre ugy se kapunk feleletet, e helyett inkább a Székely Andor második darabját várjuk, mely neki kétségkívül több fejtorésbe fog kerülni, de amelyivel — a mainak színes dialogusai után ítélve — mindenestre zaiosabb sikere lesz. Az előadásnak nagy foyatkozása volt, hogy Somlai a káplánból egy papi Dorian Grayt csinált. A különben is kevésbé férfias fiatal ember az ő alakításában enervált idegbeteg lett. Szegedi Erzsébet hálátlan szerepében rokonszenves egyénisége minden báját beleömlesztette. Garas (plébános) és Tárnoki Gizella (gazdasszony) jól játszott. A nagy homályt azonban semmiképpen se segített eloszlatni, hogy abban a felsővidéki faluban minden szereplő más tájszólas szerint beszélt. A közönség, mely a nézőtér teljesen megteltörte, többször kitapsolta a szerzőt a szereplőkkel együtt. K. E.

(*) **A Vig özvegy növendékekkel.** Ma délután megismételték a Rákosi-sziniiskola növendékei Lehár nagyszerű darabját. Kisebb érdeklődés mellett folyt le az egész előadás, melyről csak annyit írhatunk, hogy sikerült és kevésbé sikerült utánzatok egymásután bemutatása volt. Így a czimszerepben jó Kéry-utánzatot láttunk Hornyik Jankától, az iskola tavaly végzett növendékétől. Úgyesbb volt, mint a múltkor, de a játéka és énektudása még mindig kifogás alá esik sok tekintetben. Talán más da-

rabban jobban feltűnt volna egyénisége, mint ebben az elcsépelet operetében. Danilót Dobos László játszotta némi Ráthonyi-fűszerezéssel. Valencient Sárdy Valéria adta, jobban, mint a múlt héten Glavari Hannát. Mányoki Giza, Halász Bianca és Takács Mariska ügyesen játszottak és énekeltek. Végül említjük meg Németh Juliskát, aki a harmadik felvonásbeli kis szerepében szép sikert és sok tapsot aratott. Temperamentumos, tehetséges leány; az előadott grisettedalt kedvesen énekelte. A közönség négyeszer ismételtette meg. (B.)

(*) **Az Ördög sikere Bécsben.** A bécsi Deutsches Volkstheaterben ma este volt Molnár Ferencz Az Ördög című darabjának bemutató előadása. A premier zaios sikert hozott a magyar szerzőnek és hosszú életű műsordarabot a színháznak. Az előadás egyike volt a lehető legpompásabbaknak. A szereplők egytől-egyig remekeltek és a Deutsches Volkstheater ensemble talán még sohasem érvényesült ilyen összevágó előadásban. Felvonásról felvonásra növekedett a siker és a közönség elérte a szellemes pontokat, amelyeknek zaios hatásuk volt. Elsőrendű alakítást produkált Kramer a czimszerepben, Müller Paula, aki Elzát játszotta és Marberg Lili Jolánta szerepében, Klitsch a festő szerepében remekelt, de egyáltalán minden szereplő helyén volt és kitétt magáért. Teljes elismerés jár ki Hertzka főnőzőnek a pompás kiállításért. A legnagyobb sikere az első és harmadik felvonásnak volt. E két felvonás után tizszer, a második felvonás végeztével ötször tapsolták a lámpák elé a szerzőt. A kiváló magyar szerző bécsi sikerének mindenki igaz szívből örülhet.

(*) **Després Suzanne vendégjátéka.** A Vigszínházban csütörtökön lép fel először Després Suzanne, még pedig a Baccarat főszerepében, másnap pedig a Kreutzer szonáta című drámának hősnőjét játszza.

(*) **Lakoma az „Eliana“ szerzőinek tiszteletére.** A Lipótvárosi Kaszinó vasárnap saját helyiségeiben a Szinpadí Szerzők Egyesületével együtt az „Eliana“ bemutatója alkalmából lakomát rendez Mihalkovich Ödön, a zeneakadémia igazgatója tiszteletére. A lakomára, mely e hónap 24-én, hétfőn este lesz, gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter is megígérte megjelenését.

(*) **Az Akadémia III. osztálya 1908. február 17-én, hétfőn d. u. 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai:** 1. Rados Gusztáv r. t.: „Adalékok az érgességök elméletéhez“ cz. székfoglaló értekezése. 2. Ónodi Adolf l. t.: „A gége idegeinek táblái“. 3. Tangl Ferencz l. t.: „A tyuktojás héjának változása költés közben“. — „A caseinok összetételéről“. 4. Kalecsinszky Sándor l. t.: „A margitszigeti artézi kut vizének hőmérsékleti viszonyairól“.

(*) **A Lipótvárosi Kaszinó művészestélye.** Az idei hangversenyvadnak kétségkívül egyik legérdekesebb eseménye volt a Lipótvárosi Kaszinó mai művészestélye. Ha nem is tartották be a program minden pontját, amennyiben Stefaniai Imre zongoraművész lemondott, mégis oly tökéletes művészi egész volt még ez a megcsontított program is, hogy a jelenvolt műértő közönség valóban hálás lehet a kaszinó rendezőségének a ritka műélvezet megszerzéséért. Közreműködtek: Grumbacher de Jong Jeanette, Culp Julia, Reimers Pál, van Eweyk Arthur négyesben, Mambriny Gyula zeneakadémiai tanár, hegedűművész. Első szám volt a főtemlitett négyes által előadott Schubert „Ima“ és Brahms „Esti dal“ és „Incselkedés“ című dala. Hogy a közreműködők mindegyike külön véve és önállóan is nagy művész, már az itt előadott daraboknál is kitűnt, de még inkább a későbbben előadott Brahms-féle „Szerelmi dalok“-nál, hol különösen Reimers Pálnak volt nagy sikere egy szerelmi strófia szép eléneklésénél. Nem hangjának erejével, hanem bensőségteljes előadásával, a dal igaz átérésével hatott. Ezt különben a többi szereplőről is el lehet mondani. Nagyszerű volt az az ideális együttes, amely csak a ritmikának legminuciózusabb figyelembevételével lehetséges. Előadták még azonkívül Grimm J. O. dalsorozatát Grotte-Klaus „Quickborn“-jából. Az előző számoknál megnyilatkozott rokonszenve a közönségnek itt megújult. Végül Mambriny Gyula tanár, Saint-Saens „Caprice Andalouse“-ját adta elő a hallgatóság igaz műélvezetére.

(*) **Révy Aurélie hangversenye.** Révy Aurélie, a Népszínház énekművésznője, márczius hó 6-án hangversenyt rendez a Royal nagytermében. A művésznő,

ki a külföldön úgy operai, mint hangversenyi fellépésénél nagy sikereket aratott, koncertjeit azáltal teszi érdekessé, hogy azokban nemcsak mint komoly énekes szerepel, hanem hegedűn is eljátszsa egy-néhány számnak az obligatóját. Így Gounod Ave Maria, Tosti Serenata című daloknál. Eppen ezen sokoldalúságának köszönhető, hogy külföldön oly hamar lett figyelmessé a sajtó és a közönség Révy Aurélie szép hangjára és énektechnikájára.

(*) **Ulházi Ede könyve.** A „mester“ könyvet irt a régi színészekről. Aki tudja, hogy a kitünő művész milyen éles megfigyelő s hogy megfigyeléseit milyen pompás humorral tudja papírosra vetni, az könnyen elképzelheti, milyen érdekes lesz ez a kötet.

(*) **Petőfi szobra.** Kerner Jenő Szepessy László „Petőfi szobra“ című hangulatos költeményéhez melodramai zenét irt. A zenemű híven követi a költemény eszmemenetét és fokozza hatását. A négyes kísérettel zongorára szerzett melodrama Bakó Lászlónak, a Nemzeti Színház tagjának van ajánlva. Ára 4 korona.

(*) **A „Tatárjárás“ bemutatója.** A Vigszínházban szombaton mutatják be a Tatárjárást, Bakonyi Károly és Kálmán Imre operettjét, amelynek premiérjét, mint a Vigszínház első operette-bemutatóját, a legnagyobb érdeklődéssel várják. Az újdonság a színház rendes személyzetén kívül nyolczvan tagú ének-kar, nagyszámu statisztériát és a megerősített zenekaron kívül egy cigányzenekart is foglalkoztat. A napjainkban játszó cselekmény színhelye az első felvonásban egy kastély előtere, a többi felvonásnak színhelye pedig a kastély nagyterme. Holnap, vasárnap délután az Ördögöt játszzák.

(*) **A szinpadí szerzők egyesülete a kultuszminiszterhez.** A Magyar Szinpadí Szerzők Egyesületének nevében Berczik Árpád, mint elnök, Herczeg Ferencz, mint alelnök és Márton Miksa ügyész üdvözlő feliratot intéztek gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszterhez abból az alkalomból, hogy a miniszter a vidéki színházaknál a magyar színművészt vette különösen pártfogásába.

(*) **Kis-Színház.** Soproni diadalmas vendéglátéka után a fővárosi Kis-Színházban folytatja vendéglátó-kát F. Sziklay Szeréna, a kiváló szubrett-prima-donna A Pharao című operett fő női szerepében. A zajos sikerű premiér után, mely zsufolt ház előtt folyt le — kétségtelen, hogy a szép zenéjű és ötletes szövegű operett hosszú ideig fogja uralni a Kis-Színház műsorát. A vendégszereplő kiváló primadonna pompás alapítása mellett jól érvényesült még: Gömör, Iványi, Gonda és Vákai. Az összevágó jó előadás és szép kiállítás is fokozta a sikert.

(*) **A hajnal fia.** Peterdi Andornak ez a szindus nyelvvezető és drámai fordulatokban bővekedő egyfelvonásos állandóan nagy közönséget vonz az Intim-színház nézőterére, ahol sűrűn hangzik fel a taps Radnai Zsuzska pompás alakítása nyomán. Új számok is bőven szerepelnek a műsoron: Kálmán Erzs, Báthory Elza és a „Cabaret-láz“ című bohóság a mágnesek. Radó Giza pedig egymás után aratja a babérokat Legújabb trükkje a gummirádlisról szóló dal, melyet friss csengésű hangon énekel zajos tetszés mellett, a végén pedig angol táncot lejt. Jövő héten hollandi faczipő-tánczával fogja meglepni a publikumot, melyet piros napernyő segítségével koreografál.

(*) **Budapesti Cabaret Színház.** A terézköruti cabaret fennállása óta a legnagyobb sikert aratta az a februári műsor, mely most estéről-estére előadásra kerül. Minden este zsufolóság megtelik a cabaret nézőtere és tizenöt estén egymásután elögyött minden jegy. Három új bohózat, öt új szinpadí tréfa és egy sereg új cabaret-szám szerezte meg ezt a példátlan sikert a Budapesti Cabaret Színháznak, melynek vezetője: Nagy Endre és legnépszerűbb tagjai: László Rózi és Ferenczy Károly, mindegyik kis darab előadásában résztvesznek és ezenkívül több magán-számával is szerepelnek, kívülök még kilencz művész és művésznő teszi változatossá a februári műsort.

(*) **Növendék-hangverseny.** A Lovas-tele zene-konzervatórium ma este tartotta harmadik félévi növendék-hangversenyét. A hangverseny igen szépen sikerült, a növendékek mind nagy készséget mutattak. Kivételes kvalitásával különösen kivált köz-zülök Bronner Margit; utána jök voltak Kolya Irma, Kreschalek Margit, Kálmán Jenő.

(*) **Kiállítás a kávéházban.** Zubriczky Béla festőművész arról értesít, hogy e hó 20-án több művész-társával a József-köruti Baross-kávéház erkély-helyiségeiben kicsiny, de szép és jó képekből álló kiállítást rendez, mely belépő díj nélkül megtekinthető. A cél, hogy a közönség csekély anyagi áldozattal művészi képek birtokába jusson

(*) **Pozsonyi színészet.** Balla Kálmán igazgató tudvalevőleg az elmúlt napokban adatta elő színházában Strauss kitünő operettjét, a Varázskeringőt. A bemutató óta az operett állandóan műsoron van. A zenekart a színház új karmestere, Fodor Bertalan, a magyar királyi Operaház tagja, tanította be, aki rövid működésével máris kivívta a színházba járó közönség rokonszenvét.

(*) **Művészi fényképkiallítás a Mücsarnokban.** A Magyar Amatőrök Országos Szövetsége május hó második felében nyitja meg országos művész fotografiai és tudományos fényképkiallítását a Magyar Képzőművészeti Társulat városligeti palotájában.

(*) **Tréfás dalok** cím alatt Koszovits József székesfővárosi egyházi zeneigazgató és állami zenetanár teljesen új irányu vállalatot indított meg, amelynek célja: az iskolai énektanítást a tréfás, humoros, kedvertető dalokkal megismertetni. A „Tréfás dalok“ egyelőre hat számban fognak megjelenni. Az első szám most hagyta el a sajtót. Címe: „a vasuton“, négy egyenlő jellegű szölamra, zongorakísérettel van írva. Az első szám zongora-vezérlő-könyvének bolti ára 2 kor. 50 fillér, a négy szölam egyben 80 fillér.

(*) **Hangversenyek.** A Brüsszeli vonós-négyes holnap, hétfőn, rendezi második és utolsó kamarastélyét ez évben a következő számokkal: Dittersdorfi es dur, Dohnányi des dur op 15 — először — és Beethoven op 59 vonós-négyesek.

Culp Julia mult csütörtökön énekel Bécsben másodszer, ismét az elkenyezetett közönség legnagyobb gyönyörűségére. Budapesti búcsuhangversenyét jövő pénteken, február 21-én rendezi a Royal-teremben és a következőket fogja előadni: Schubert Du bist die Ruh, Clärchens Lied, Ave Maria, Fischerweise, Wiegenlied, Mendelssohn Auf Flügeln des Gesanges, Gruss, Schummerlied, Grieg Mit einer Wasserlilie, Unter Rosen, Im Kähne, Paladilhe Psyché, Weckerlin Oh mon Berger, Chanson á danser, Paris est au roi, Maman dites moi.

Slaviansky d'Agrencei Dimitri, a nagyhirű orosz népdalköltő 40 tagú nemzeti orosz énekkarával a Vígadó nagytermében február utolsó 3 napján 27., 28. és 29-én 3 nagyszabású ének-stélyt rendez. Az első hangverseny műsora a következő lesz: Ballade Dobryna Nikitschról (XI. század), Régi talánydal, fekete szemű fiu, vegyes karok, Drága hazám, kettős tenor és barytonra, Éjeli örök — férfikar. A szép idők mulnak, El a bánattal — éneklő Slaviansky Margit, Régi tréfadal, éneklő Slaviansky Dimitri. Templomi karok: Virgo Mária, Cherubinének, Ne hagyj el megváltóm. Világi karok: koronázási induló, fiatal leány az erdőben, A zöld pázsiton, El vouchnem. A hegyek csucsa, kettős, éneklő Slaviansky Margit és Ivánoff Anna. Helyárak 6.4 és 2 korona, fenntartott ülések 10 korona. Jegyek a Brüsszeliék, Culp és Slavianskyhoz Méry Bélánál.

Szerdán, február 25-én lesz Kerner vezetése alatt a VIII-ik filharmoniai hangverseny. Egy hazai újdonságot mutatnak be, Antalffy-Zsirus Dezső „Magyar szvit“jét, azonkívül előadják Haydn 5-ik (S-dur) szimfóniáját, melyet itt még nem adtak elő. Végül Strauss Rikárd „Don Juan“ című szimfóniai költeménye van a műsoron. A jegyek árusítása már megkezdődött Méry Bélánál (Andrássy-ut 12.)

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektronikus gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körut 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-30.

Gyógytényezők:	Ideggyengeségi állapotok
Elektromágneses gyógyítás.	Almatlanság.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Hűdések (Paralysis).
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Idegfájdalmak, idegzsabák (Neuralgiák, Ischias).
Kék fényvel való kezelés.	Gerincvelő-sorradás (Tabes).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Szívbetegségek.
Villamos fényfürdők.	Véredényelmeszeződés.
Villamos masszázs (Vibratio).	Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, izületi és csontbajok).
Gelván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Székrekedés.
Villamos vízfürdők.	Anyagcserebajok. (Elbelsőszukorba, vérszegénység, Bőrbajok, Bőrvészketeg).
Szénsavas fürdők.	Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság).
Főbb javallatok:	Aranyeres csomók.
Allalános idegesség (neurasthenia, hysteria.)	

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. — Kezelés egész napon át. — Kiváratra prospektus

Mulatságok.

Széchenyi-bál.

— Sajtó tudósítónktól. —

Budapest, február 15.

Az idei farsangi mulatságok során talán ma fejtette ki a legragyogóbb pompát Karnevál herceg. Fényes és minden ízében magyar ünnepszég előtt tártak aítót a Royal termei, ahová a mai bál alkal-mából valóságos babér- és leander-erdőn keresztül lehetett bejutni.

Valóban a legnagyobb elismerés illeti azt a de-rék diákságot, mely a Széchenyi-Szövetségben tö-mörülve, még a nemzeti küzdelmek idején elhatá-rozta, hogy a társadalmi életbe is beleviszi a leg-nagyobb magyar szellemének kultuszát. Ez a ne-mes akció aztán karöltve a Tulipánszövetség házi-ipari mozgalmával, teremtette meg ezt a fényes es-télyt, mely díszére válik nemcsak a szervező ifju-ságnak, de a pártoló közönségnek is. A bálon nem-csak a főváros elite közönsége képviseltette magát, de ott láttuk a vidék, sőt a távoli erdélyi és felső-vidéki megyék úri közönségének crème-jét is.

Már a Royal drapériás bejárata, melyet gróf Széchenyi István vörös-kék családi színei díszítettek, elárulták azt az ezeregyéji pompát, mely a belépőre a termekben vár. Ott bent a legszebb leányok fejdíszes, illetőleg virágjelmezes serege nyüzsgött a diadémok és gyémántnyakékek káprázatos fényében.

Augusztia főhercegeasszony, aki a bál fő-védőasszonya, több ízben érdeklődött az ünnepe rendezésének mozzanatai iránt s csak az udvari gyász akadályozza, hogy maga is részt ne vegyen bennük.

A bál pontban háromnegyed tizenegy órakor kezdődött, amikor a lady patronessék a terembe vonultak. A terem közepén Pest vármegye díszruhás hajdúi és az egyetem huszárijai kivont karddal állottak kordont. A lady patronessék élén legelsőnek Dobay István, a bál főrendezője haladt, aki óriási vörös csokrot vitt a menet előtt. Utána gróf Széchenyi Béla, koronaőr, özvegy gróf Andrássy Tivadarnét vezette karján, akiket özvegy Almásy György grófnéval Jekelfalussy Zoltán, kamarás követett. A menet a Rákóczi-induló hangjai mellett foglalt helyet a nagy pompával díszített emelvényen.

A táncot Radics Béla cigánybandája a „Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs...“ kezdetű csárdással nyitotta meg, mire körülbelül kétszáz-ötven pár állott fel a tánczhoz.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter élén, Wlassics Gyula közigazgatási bírósági elnökkel ott láttuk a társadalom színe-javát, képviselőket, főispánokat, egyetemi tanárokat...

A rendezőség igen egyszerű, elegáns tánczen-dekkel és Széchenyi czimerével ellátott emlékbönbö-niére-vel kedveskedett a hölgyeknek.

Háziasszonyok voltak:

Gróf Almásy Györgyné, gróf Andrássy Gézané, gróf Andrássy Sándorné, gróf Andrássy Tivadarné, gróf Apponyi Albertné, Balás Béláné, Balla Aladárné, Bakonyi Gézané, báró Baich Ivánné, Baross Jánosné, öz. Baross Károlyné, öz. Bartha Miklósné, Bartók Józsefné, ifj. Bánó Józsefné, Bánó Lászlóné, Bárdossy Jenőné, gróf Batthyány Lajosné, gróf Batthyány Tivadarné, Baumgarten Egmontné, Belatiny Gézané, Benczur Gyuláné, Bernát Istvánné, Bernáth Gézané, gróf Bissingen Ernőné, Boronkay Jenőné, Buday Bernátné, gróf Csáky Károlyné, Cseh Ervinné, ifj. Cséry Lajosné, gróf Chotek Rudolfiné, Darányi Ferenczné, Darányi Gyuláné, gróf Dessewffy Emilné, Drasche Lázárné, Eckhardt Oszkárné, gróf Edelsheim-Gyulay Lipótné, gróf Erdődy Gyuláné, herceg Esterházy Miklósné, Fodor Kálmánné, Fernet Elemérné, Földes Béláné, öz. Földváry Gáborné, Gaál Jenőné, báró Ghillány Imréné, öz. Goszthonyi Béláné, Gros-Hammersberg Jenőné, öz. Hedry Ernőné, Hodossy Gedeonné, Hoitsy Pálné, Holtscher Siegfriedné, Horváth Elemérné, Horváth Jenőné, Hubay Jenőné, Ivánka Oszkárné, Jekelfalussy Zoltánné, Jeszenszky Pálné, Justh Gyuláné, gróf Karátsonyi Jenőné, Kubinyi Lajosné, Lánczy Leóné, Liptay Béláné, Liptay Istvánné, báró Orosdy Fülöpné, gróf Mailáth Józsefné, Magyar Lászlóné, Marton Jánosné, Mexyery Istvánné, Mérey Lajosné, Mezőssy Béláné, Moskovicz Ivánné, Moldoványi Sándorné, gróf Nákó Sándorné, öz. Ordódy Pálné, örgróf Pallavicini Edéné, Palóczi-Horváth Zoltánné, öz. Patay Gyuláné, Péch Elekné, Pekár Imréné, Perczel Ferenczné, Pogány

Bélané, Polyák Bélané, Putnoku Mórinczné, Radisich Jenőné, Rickl Gyuláné, Rohonczy Gedeonné, Rubinek Gyuláné, Samariay Jánosné, Sélley Sándorné, gróf Semsey Lászlóné, Somsich Miklósné, Stettina Józsefné, Szalay Lászlóné, gróf Széchenyi Emilné, gróf Széchenyi Gézané, gróf Széchenyi Imréné, Szentiványi Farkasné, öz. Szerviczky Ödönné, Szinyei-Merse Felixné, ifj. Szinyei-Merse Józsefné, Szücs Bélané, Telegdy Józsefné, gróf Teleky Sándorné, Thán Károlyné, Thaly Zsigmondné, Thimon Ákosné, Török-Nagy Irén, Vancsó Gyuláné, Vay Kázmérné, Vécsey Tamásné, Véghes Gyuláné, Velics Antalné, ifj. Vojnics Sándorné, Wekerle Sándorné, gróf Wenckheim Frigyesné, herceg ifj. Windischgraetz Lajosné, Wlassics Gyuláné, Zarka Elemérné, gróf Zichy Aladárné, gróf Zselenski Róbertné.

Jelen voltak:

Asszonyok: Báró Ambrus Klótildné, Bérczy Ernőné, báró Born Frigyesné, dr. Büben Lászlóné, dr. Trecot Menyhértné (Temesvár), öz. Fekete Miklósné, Gyömörey Sándorné, Györgyi Kálmáné, Horváth Jánosné, Hertelendy Ferenczné, Hertelendy Miklósné, Hirsch Gyuláné, Hedri Ernőné, Józsa Mihályné, Kenyeres Jánosné, Kern Ferenczné, Kapotsfy Józsefné, Kubinyi Györgyné, Kunossy Frigyesné, Köpödy Elemérné, Kun Gyuláné, Jiraszek Nándorné, Láncezy Gyuláné, Ligethkuty Iváné, Minka Bélané, Markósy Bélané, dr. Morelli Károlyné, Mauko Árpádné, Mayer Ferenczné, Megyery Istvánné, Medveczky Edéné, Pintér Gyuláné, Prodnik Ernőné, Piai-fer Antalné, öz. Prepeliczay Dezsőné (Temesvár), báróné Riefl Riza, Spett Ferenczné, Sárkány Lajosné, Stephany Ervinné, Schaeffer Károlyné, Szelezky Istvánné, Schnetzer Ágostonné, dr. Steffanius Istvánné, Somsics Miklósné, Szontagh Bélané, Szénássy Mihályné, Zettner Vilmosné, Kéty Lászlóné, Pogány Bélané, Polyák Bélané, Földes Bélané, Massich Gyuláné, Cseh Ervinné, báró Prónay Gáborné, Barkassy Kálmáné, dr. Weszelyné, báró Bach Jeanne, gróf Bissingen Rudolfiné, Balla Aladárné, öz. Bakonyi Kálmáné, Belatinyi Braun Gézané, gróf Degenfeldné, Duschánsky Istvánné, Eszterházy Lászlóné, Haits Károlyné, Jovanovits Józsefné (Zsabor), Korb Flórisné, Katona Mórné, Kéthly Lászlóné, Kosztolányi Attiláné, Laszkay Pálné, Mihály Józsefné, Márfy Edéné, Mil Györgyné, báró Prónay Gáborné, Radiczay Jánosné, Ruchi Mihályné, öz. Skriván Ferenczné, Székács Józsefné, Szatóky Jenőné (Kalocsa), Dominig Mátyásné, Csepreghy Jánosné, Torkos Lászlóné, dr. Flittner Frigyesné, Baksa Lajosné, Tragor Ernőné, gr. Almásy Dénesné, dr. Nagy Bélané, Nagy Istvánné.

Leányok: Blazek Gizella, Büben Mariska (Mária-Nostra), Fodor Mária, Földváry Emma, Frecot Andorka, Fekete Gizike, Földes Livia, Györgyi Margit és Leona, Horváth Jolán, Hertelendy Nandine és Laura, Hirsch Miczi, Horváth Manca, Hedri Margit, Ivánka Ella és Margit, illés Marietta (Keszthely), Józsa Mariska és Dóra, Jiraszek Maryke, Károlyi Margit, Kenyeres Márta, Kern Hedvig, Kubinyi Gusztó és Boriska, Kern Paula, Liptay Boriska, Lányi Gizike, Luczenbacher Miczi, Minke Tereza, Mattyasovszky Feri, Magyar Gizella, Markósy Berta, Mankó Juliska, Mayer Mini, Megyery Ella, Medveczky Györgyi, Katona Marienne, Mérey Margit és Ella, Magyar Margit, Nyáry Manca, Ordódy Magda, Polyák Margit, Pintér Margit, Pfeiffer Emuczi, Prepeliczky Lilly (Temesvár), báróné Prónay Jozefine, Rohonczy Eta, Sauska Paula és Amália, Sárkány Marianna, Schnetzer Alicze, Stettina Bella és Mária, Szücs Marianna és Ilona, Szontagh Alicze, Szinyei-Merse Anna, Szentmariay Mariska és Annuska, Szésánn Marianna, Takáts Lilla, Tarnóczy Adrienna, Török Ella, Timon Alicze, Vécsey Ilonka, Vay Iduska, Zettner Jolán, gr. Bissingen Hanna, Bogdán Ivánka, gróf Eszterházy Erzsébet, Gschwind Pito és Alicze, Hedzsics Kamilla, Iwanowits Matild és Ella, báró Jeszensky Alexa, Jacu Paula, Korb Margit, Katona Marianna, Kosztolányi Didihe, Luczenbacher Edith, báró Luzsensky Alexa, Laszkay Marianna, Mérey Margit és Ella, Madary Ilonka és Margit, Mihályi Edith, Márfy Irén, Magyar Margit, Radoczay Kati, Skriván Etty, Szakál Margit, Szilágyi Erzsike, Székács Erika (Szenttornya), Végh Mária és Ilonka, Dominig Irén, Csepreghy Margit, Torkos Margit, Flittner Rozin, Baksa Ferike, Trugor Klementin, Nagy Ilonka, Almásy komtessek.

** Alkalmazottak tánczestélye. A farsangi mulatságokból szép sikerrel vették ki a részüket a

könyv- és zenemű-alkalmazottak. A szebbnél-szebb leányok nagy seregét gyűjtötték egybe, akik fáradhatatlanul a kora reggeli órákig kitartottak a tánc mellett.

** Az építész-bál. Az Építési és Műszaki Rajzoló Országos Egyesülete által segítő-alapjának iavára rendezett bál, amelyet építész-bál néven ismernek országsszerte, ma este folyt le a Vigadó összes termeiben azzal a hagyományosan fényes sikerrel, amely est a bált jellemzi. Bagosi Puchler István, királyhalmi Körössy Albert és erényi Ullmann Gyula a száztáru rendezőség élén oly estélyt rendezett, melyhez fogható a Vigadó termei nem igen láttak lefolyni. A rendezőség, a gyakorlott bálrendezők biztonságával választotta meg a bálanyákat: bagosi Puchler Istvánné, királyhalmi Körössy Albertné és dr. Raáb Manóné személyében, kik a finom női kezek munkájával adták meg a bál egészének a jellegét. Szép és mindenekeftt vig volt ez a bál, amit elsősorban annak a publikumnak köszönhetett, amelyet tizenkét év alatt felnevelt magának. Résztvettek a bálon az építészkar kitűnőségei teljes számban, kik mögé sorakozott a művelt középosztálynak egy tekintélyes része. Az építőiparosság tündérekertté varázsolta a Vigadó tágas termeit. Különösen szép volt a bál-nyak emelvénye. A bálanyák pompás toalettiükben bájós leányseregétől kísérve, pont tíz órakor vonultak fel a cigányzenekar hangjai mellett. A rendezőség gyönyörű virágcsokorral és az építész-karhoz méltó művészi kivitelű, pályanyertes mű nyomán készült tánczrenddel lepte meg a hölgyeket. Kaptak ezenkívül a hölgyek egy miniatűr hangjegylapot is, amely Mann Rózsika zongoraművésznő ez alkalomra írt eszardását tartalmazza.

A bálon ott voltak:

Asszonyok: Kollator Ferenczné, öz. Kollár Benőné, Fischer Józsefné, Bíró Jánosné, Politzer Arminné, Szigeti Jakabné, öz. Meidinger Sándorné, öz. Friedmanné, Engel Samuné, Sándor Pálné, Bauer Zsigmondné, Langweil Emilné, öz. Löwenstein Miksáné, Tatár Imréné, Kuruczné, Bardovszky Róbertné, Epstein Józsefné, öz. Bettmann Jánosné, Koch Miksáné, Auspitz Lipótné, Lorbeer Árpádné, Herzogovits Sándorné, Ziegler Józsefné, Steiner Miksáné, Lakos Zsigmondné, Timár Lajosné, Rothauer Sándorné, Breisach Miksáné, Szabó Oszkárné (Muraszombat), Holländer Jakabné, Horánszky Ferenczné, Bloch Mórné (Szeged), Stauber Ignáczné, Schreiber Gézané, Hán Hermanné, Goldman Józsefné, Goldman Izsóné, Kann Gyuláné, Grosz Ignáczné, Pallos Alfrédné, Kohner Károlyné, Lázár Bélané, Iványi Adolfiné, Könyöki Józsefné, Blau Dezsőné, Előd Lajosné, Demeffeld Filópné, Hamacsék Lajosné, öz. Frier Józsefné, Tolatsch Gyuláné, Csevis Jánosné, Krausz Lajosné, Bauer Ferenczné, Fellner Leóné, Moskovitz Samuné, öz. Sternberg Dávidné, öz. Klein Márkusné, Hoffmann Sándorné, Salamonn Johanna, Bauer Lipótné, Vajda Mártonné, Fellner Józsefné, Fleischmann M.-né (Bécs), Aczél Bertalané, Hegedüs Sámuelné, Reitzer Ferenczné, Bogdán Lajosné, Boskovitz Jánosné, Schneiderné, Vértessy Imréné, Lizeti Józsefné, Berta Istvánné, Neumann Károlyné, Russler Józsefné, Szokoli Jánosné, Rosenbergné, Ignáczné, Darvas Filópné, Redő Lipótné, Quittner Lipótné, Eisenstaedter Ottóné, Komlóssy Ferenczné, Epstein Sámuelné, Török Mártonné, Hausvurk Ödönné, Klein Arminné, Brozáné, Miglitz Samuné, öz. Anuszné, Kovács Samuné, Trullné, Szegő Lajosné, Bíró Sándorné, Engel Róza, Eisenstaedter Izidorné, Kollár Ferenczné.

Leányok: Holló Miczi (Rákos-Szent-Mihály), Fuhrmann Ilonka, Visontai Vilma (Környe), Dános Irma, Chartoriszky Ilonka és Magda, Thár Anikó, Porgesz Janka, Rechnitzer Nelly, Reich Lilly és Margit, Blau Aranka, Szigeti Ilonka, Géber Margit, Hollender Evelin, Horánszky Ilonka, Breuer Elvira (Győr), Koch Paula, Sugár Erzsike és Ilonka (Szeged), Stauber Dóra, Hahn Irénke, Weinberger Cecília, Riesz Mily és Janka, Danzinger Rózsika, Friedmann René, Ordenovics Margit, Lövinger Margit és Ferike, Ocsolmányi Macza, Welser Berta (Ko-

márom), Szántó Józsa (Komárom), Pressburger Piroška, Kovács Szidi és Margit, Ács Etelka és Aranka, Plicska Teréz és Viktória, Bosnyakovics Margit, Michl Teréz, Singer Irma és Ilonka, Glatter Olga, Pollacsek Adél, Csébis Annus és Paulus, Steinberger Margit, Grünhut Magduska, Fellner Erzsike, Weidlinger Margit, Sternberg Margit, Fischer Mella, Hafts Emma, Weisz Rezsín, Schwarz Margit és Ilonka, Wollák Rózsika, Fischer Irma, Szigeti Ilonka, Weidinger Terus, Schmidt Irma, Szél Ludmilla, Sándor Miczi, Renier Iluska, Tatár Bözsike, Deinusz Karesika és Manczika, Epstein Nellike, Huszka Erzsike és Stefike, Brozman Stella, Musch Hermin, Szokoly Hermin, Dénes Etta és Bella, Zsoldos Lilike, Mirk Böske, Kovács Irén és Margit, Barcs Ida, Sternberg Margit, Deutsch Ilonka, Epstein Elza, ragyóczi Radóczy Illike és Teruska, Démusz Karola és Margit, Wolf Hedda, Steiner Ella.

** Sport-bál. A Kereskedelmi Akadémiai Sportegylet művészestélye az Egyesült Lipótvárosi Polgári Kör helyiségeiben meglepetésszerű nagy sikert hozott az agilis, fiatal sportegyletnek. Már fél tíz órára valósággal aggasztó mértékben teltek meg a kör fényes helyiségei. A közönség körében ott láttuk társadalmi életünk számos kitűnőségét és küldöttséggel képviseltette magát a Nemzeti Torna-Egylet is. Szuppán Vilmos királyi tanácsos, a Kereskedelmi Akadémia igazgatója háromnegyed tíz órakor adta meg a jelt a műsor megkezdésére, mely számról-számra növekedő sikert hozott a buzgó rendezőségnek. Szirmai Ödön cimbalomművész után Jausz Erzsé Mignonból a Philine „Titania” keringőt és Delibes „Cadixi leányok” dalát énekelte üde, friss hanggal és művészi tökéletességgel, az ifjú énekesnő két francia daltal honorálta a közönség tapsait. Utána a Nemzeti Színház fiatal gárdájának egyik legbájosabb tagja, Benes Ilona adott elő nagy tetszéssel fogadott apróságokat, majd T. Harmath Ilona a Király-Színház művésznője aratott zajos sikert. Szűnni nem akaró taps kísérte Hajdu József mókáinak minden egyes számát és nagy sikere volt Vernier Róza operabájosnőnek is. Még Garamszegi a Nemzeti Színház és Virág Jenő a Népszínház-Vigopera művészei kacagtatták meg a közönséget. Ezután megcsendült Banda Marci hegedűjén az első eszardás. Itt azután a tornászok és az atléták is bebizonyították, hogy legények a gáton.

** „Csak szorosan” Magyar könyv- és zeneműkereskedő alkalmazottak országos egyesülete szintén ma tartotta saját egyeteli helyiségében IV. Semmelweis-utca 17. fényesen sikerült táncmulatságát. Vendékek: Benkó Gyula, Gárdos Alfréd, Remetei Kőváry János, Löwenstein Arnold, Ranschburg Viktor és Révai Ödön.

** Szücsök bálja. A szücsök és sapkások szépen sikerült bált rendeztek ma este az Intim-színház helyiségében. Kilencz óra tájban már nagy közönség várta a tánc kezdetét, amikor majd kétszáz pár állott fel az első eszardáshoz. A rendezőség igen szép tánczrenddel lepte meg a hölgyeket.

NYILATKOZAT!

A Kerpel kézfinomítót nem győzöm eléggé dicserni, mert használata a legkellemesebb és hatása a legjobb. A bőrt puhítja és a kezet finommá teszi.

Kerpel

Kerpel kézfinomító ára 90 fill. 4 üveget bérmentve küld: Kerpel gyógyszer, Budapest, Lipót-körút 28.

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csusz, kőszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombírt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmúlhatatlan hársiker mindama gyomorhajókra, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszer-tárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

FŐVÁROS.

( ) **Népgyűlés a lakásdrágaság ellen.** A Központi Demokrata-Körnek február 12-én tartott rendkívüli választmányi üléséből kifolyólag, ma este népes értekezlet volt a kör nagytermében, dr. Brody Ernő országgyűlési képviselő elnöklésével, amelyen a lakásbér-drágaság ügyében összehívandó népgyűlés előkészítését vitatták meg. Többek hozzászólása után elfogadták azt az indítványt, hogy a főváros mindazon iskolái számára, amelyek ma bérházban vannak elhelyezve, valamint a tisztviselők részére építtessen megfelelő épületeket, illetve tisztviselőtelepek létesítése által a tisztviselőknek adion természetbeni lakást. Végül a népgyűlés előkészítésére huszonöt tagú végrehajtó-bizottságot küldtek ki, Biró Henrik elnöklésével.

( ) **A kispesti villamos.** A tizedik kerületi elöljáróság előterjesztést tett a tanácsnak, amelyben kéri, hogy a kőbányai villámot Kispesztig hosszabbítsák meg. A jelentés szerint körülbelül 4000 munkás és tisztviselő van minden közlekedő eszköz nélkül, s csak a legnagyobb nehézséggel tudnak bejutni a fővárosba.

( ) **Válasz interpellációkra.** A tanács elhatározta, hogy a szerdai közgyűlésen Faller Ferenc tanácsos válaszul Rác Dezsőnek a lakásbér dolgában tett interpellációjára. Gróf Festetics Géza tanácsos pedig Baránszky Gyulának a közúti vasút farkasvölgyi vonalának a meghosszabbítása dolgában, Bódy Tivadar tanácsos Füredi Mórnak a központi járásbírósgá dolgozóiban tett interpellációjára válaszol.

( ) **Megbírságot vállalat.** A tanács tegnapi ülésén ötszáz koronával megbírságot a budapest—ujpest—rákospalotai villamos társaságot, mert a sinek mentén az utat elhanyagolja. Megállapította a tanács, hogy a talpiák kiállanak s a föl és leszállás különösen este életveszélyes.

( ) **Fizetéselérés.** A főváros a bakteorológiai intézet orvosainak is fölemelte a fizetését. A belügyminiszter ma megerősítette a közgyűlés határozatát, de kimondotta, hogy a nagyobb fizetés személyhez kötött járandóság.

( ) **Az élelmező dijak és bérkocsiköltségek elszámolása.** A tanács értesült, hogy az előlegösszegek felől rendelkező számadók az előleg terhére élelmező díjakat és bérkocsiköltségeket számolnak el. Elrendelte most a tanács, hogy ezekre a dolgokra az előlegből egy fillért se fordítsanak. Utasította a tanács a számvevőséget, hogy az előlegek megvizsgálásakor az ilyen kiadásokat törölje.

( ) **Az állatkerti állatok biztosítása tüzkár ellen.** A tanács tudomásul vette a székesfőváros gazdasági hivatalának azt a jelentését, hogy a főváros kezelésében levő Budapesti Állatkertben elhelyezett élő állatokat az 1907. évi július hónap 19-ikétől 1913. évi márczius hónap 15-éig terjedő időre 51.890 korona 60 fillér erejéig biztosította tüzkár ellen az Osztrák Elemi Biztosító Részvénytársaságnál. A tüzbiztosítás díja egy évre 125 korona 40 fillér.

EGYESÜLETEK.

( ) **A Magyar Pedagógiai Társulat** ma este dr. Finácsy Ernő egyet. tanár elnöklésével felolvasó-ülést tartott. Elsőnek dr. Miklós Elemér tartott csaknem egy óras előadást az irodalom-tanításról a középiskolákban. Szerinte kétfős osztály kell szolgálni a tanításnál: Ismertetni kell a nemzet szellemi életének fejlődését s másodsorban használjunk föl minél több erkölcsi s nevelő anyagot abból a kincsből, mely nagy íróink klasszikus alkotásaiban van. A tetszéssel fogadott előadás után Somogyi Géza tanár „A polgári iskolák kérdése” címen tartott érdekes felolvasást, amelyben megállapítja, hogy a mi viszonyainknak a legjobban a hat osztályú nép- vagy nemzeti iskola és a hatosztályú középiskola felel meg.

( ) **A Magyar Automobil-Klub gyűlése.** A Magyar Automobil-Klub ma este gróf Andrássy Sándor elnöklésével igazgatósági ülést tartott, amelyen változatlan bizalmáról biztosította Krisztinovich Béla ügyvezető-igazgatót, az öt utóbb méltatlanul ért támadásokkal szemben.

Aforizma.

(Az amerikai „Globe”-ból).

Kétféle nő van — aki amerikai porcellán poudert használ — és aki csak ezután fogja használni.

Amerikai Porcellán-Poudert Részvénytársaság, Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 1.

TÖRVÉNYSZÉK.

( ) **A színész regénye.** A budapesti büntető-törvényszék dr. Tholt bíró elnökle alatt ítélező tanácsa ma tárgyalta Lebovits Miksa, színész-neve Salgó Béla volt színész hamis eskü miatti bünyügyét. Salgó Béla vándorszínész korában, 1904. év végén Cserevénán, Bácsmezőgyében megismerkedett dr. Schneider Kornél községi orvosnak özvegyével, Bársi Etellel. A vagyonos özvegy, akinek 13 éves Margit nevű leánya volt, beleszeretett Salgóba s ez rávette az asszonyt, hogy vele együtt vándoroljon ki Amerikába. A szerelmes pár, hogy megélhetését biztosítsa, az asszony pénzén Newyorkban egy szállodát bérelt s a bérlet László Miksa nevére szólott. Egy évig zavartalan boldogságban éltek. Ekkor azonban özv. Schneider Kornélné 1906. július havában meghalt. Halála után László Miksa eladta a szállodát s 15 éves mostoha leányával, Schneider Margittal tovább is Newyorkban maradt. Minthogy a kiskorú Schneider Margitnak nagyobb összegű készpénze — az apai öröksége — letétben volt, a halálesetről értesített zombori árvaszéknél, ez megkereste a newyorki osztrák-magyar konzulátust, hogy a teljesen árvaságra jutott leányt vegye el László Miksától s küldje vissza hazájába, Magyarországra. A konzulátus a newyorki gyermekvédő egyesülethez fordult, mert egyelőre itt akarta elhelyezni a kis leányt. Az egyesület aztán a newyorki gyermekbírósg elé vitte a leány ügyét, ahol László Miksa, hogy el ne vehessék tőle a leányt, esküt tett arra, hogy a leány édesanyja neki törvényes felesége volt. Emiatt a zombori árvaszék feljelentése hamis eskü büntette címén indult meg az eljárás Salgó ellen, akit azonban a mai tárgyaláson dr. Perl Soma hatásos és nagy jogi tudású védelme után a törvényszék felmentette a vád alól, mert a vádlottnak a newyorki gyermek-bírósg előtt tett vallomása nem volt perdőntő a gyermek elhelyezése kérdésében.

( ) **Tárgyalás rendőrfelvezetővel.** A budapesti esküdtbírósg tárgyalásánál nagy feltűnést keltett ma, hogy a terembe vezető ajtóknál előtt közrendőrök állanak, akik Gersich Lajos rendőrfelügyelő vezetésével vonultak ki. A rendőrség kirendelését azért kérte a bíróság, mert az utóbbi napokban megtörtént, hogy a hallgatóság padjain ülő szociáldemokraták lármás magaviseletükkel nemcsak hogy zavarták a tárgyalás menetét, hanem sokszor fenyegető módon viselkedtek az esküdtekkel szemben. Az esküdtbírósg ma Hegedűs István cipészszegéd sajtópörét tárgyalta. Hegedűs a csernovai véres eset alkalmából „Kik a gyilkosok?” címmel cikket írt a „Népszava” 1907. október 29-én megjelent számában. Ezt a cikket, amelyben a cikkíró azt vitatta, hogy a csendőrök minden ok nélkül használták löfegyverüket, a kir. ügyészség a tót népek a magyar nemzet elleni s a munkásosztálynak a vagyonos osztály elleni igaztartalma miatt fogta pörbe. A tárgyaláson dr. Sárkány bíró elnököl, a vádat dr. Balás Elemér kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Ladányi Ármin ügyvéd látta el. Hegedűs István vádlott beismerte a cikk szerzőségét s védelmére azt hozta fel, hogy igazatni nem akart, hanem csupán a véres eset keletkezésének történetét s előzményeit fejtette. Az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat, akit a bíróság kéthónapi államfogházra és 1000 korona pénzbüntetésre ítél.

( ) **Beigazolt vád.** A múlt év nyarán egy vásárcsarnoki ügyből kifolyólag, Reisz Dávid mészáros-mester többek jelenlétében azt állította Schubert Ferenc mészáros-mesterről, aki fővárosi bizottsági tag, hogy könnyen meg lehet pénzzel közelíteni. A mester ezért az állításért feljelentette Reisz Dávidot a büntető járásbírósgnál rágalmazás vétsége címén. A büntető járásbírósgnál dr. Nágel járásbíró tárgyalta az ügyet s felmentő ítéletet hozott, mert Reisz Dávid bebizonyította a tárgyalás folyamán, hogy Schubert Ferenc egy ízben 20.000 koronát kapott a Danubius-gyártól azért, mert mint fővárosi bizottsági tag kijárta, hogy a mészárosok jéggyárának berendezési munkálatait a gyár kapja meg. Schubert felebezett a diszkvalifikáló ítélet ellen, de a mai felebbviteli tárgyaláson a törvényszék is helybenhagyta a járásbírósg felmentő ítéletét.

( ) **Apjának gyilkosa.** A győri esküdtszék előtt Kiss Józsefet azzal vádolták, hogy édesatyját, akivel egy hagyatékából folyó pöre volt, azért, mert az atyja pörnyertes lett, megfojtotta. A tárgyalás során beigazolást nyert, hogy január 20-án a téti járásbírósg tárgyalta a hagyatéki pört. Tétől hazamenet Kispéc és Gyömrő közti országuton ifj. Kiss József atyját, id. Kiss Józsefet megfojtotta. Az esküdtszék verdiktje alapján a törvényszék ifj. Kiss Józsefet szándékos, de nem előre megfontolt emberölés büntetésében mondtotta bűnösnek és 15 évi fegyházra ítélte.

SPORT.

( ) **Az első bajnoki mérkőzések.** A tavaszi football-szezon megnyitóját tulajdonképpen a holnap lejáró bajnoki mérkőzések képezik. A múlt vasárnapi barátságos jellegű és training-mérkőzéseken résztvevő csapatok játékát látva, már meggyőződöttünk arról, hogy két havi pihenés nem ártott a játékosoknak, sőt reményünk lehet arra is, hogy az őszi fordulóban mutatott formán felül játszódna le a tavaszi mérkőzések. Magyarország labdarugó bajnokságának második fordulójában rendkívül érdekes küzdelmekre van kilátásunk. Az eddigi bajnoki csapatok: B. T. C., Ferenczváros és M. T. K. mellé veszedelmes ellenfélként, a Magyar Athletikai Club csapata került, egy ponttal maradván csupán el a vezetőhelyen álló Testgyakorlótól, négy, illetve öt ponttal előzve meg a B. T. C. és Ferenczváros csapatait.

Az 1907/08. évi bajnokság sorsa előreláthatólag a Mac. és M. T. K. között dől el. Az utánuk következő két kitiűnő csapatunk az őszi fordulóban annyira lemaradt, hogy azt tavasszal szinte lehetetlen behozniok. Ezeknek a csapatoknak eddigi pontszámai következők: M. T. K. 15, Mac. 14, B. T. C. 10 és P. T. C. 9 pont. Az Ujpest 8, a B. A. K. 6 ponttal természetesen szóba sem jöhetnek, valamint az utolsó helyeken álló Typographia és Föv. T. C. sem.

Elsősztályu csapataink közül legkedvezőbb körülmények között a Mac. kezdi meg a szezont. A Nemzeti Lovarda hatalmas csarnokában játékosai téli munkát végeztek Zuber Ferencz szakértő vezetésével. Ennek a téli trainingnek legtöbb hasznát a csapatok vették és éppen azért a hosszú mérkőzéseken rendkívül veszedelmes lesz csatársoruk. Első ellenfelük a Ferenczvárosi Torna Club csapata lesz, mely már szintén végzett egy kis téli munkát, felhasználván hőmentes pályáját már az év eleje óta az alkalmas délutánokon.

A két kitiűnő csapat a Csömöri-uti pályán találkozik délután 3 órakor

Erdeklődéssel várjuk a B. T. C. első komoly mérkőzését is a Typographia ellen. Vasárnap délután még a következő bajnoki mérkőzéseket tartják meg: Elsősztályu: B. A. K.—Föv. T. C. (Amerikai-uti pálya). Másodosztályu: III. T. O. E.—„33” F. C. (Határ-utca). Urak—M. M. E. (Mező-utca).

( ) **Hornig-díj.** Báró Hornig Károly veszprémi püspök nagyértékű vándordíjért márcziusban rendezi meg a Magyar Athletikai Club mezei versenyt. (cross-country.) A díjra Mac., B. A. K. és a Beac. csapatai megkezdették már trainingjüket. A Beac. csapata holnap délután dr. Gerencsér László sportigazgató vezetésével a lágymányosi réteken trainiroz.

( ) **Nemzeti Sport interjúja Siegel-lel.** A téli szezon legérdekesebb eseményei közé tartozott kétségkívül a magyar sport új hajtásának, a jég-hockey-nak meghonosítása és az azt követő nemzetközi mérkőzések. Múlt vasárnap a magyarok szenzációs győzelmet arattak a legjobb prágai német csapat felett. E mérkőzést nagy szakszerűséggel tárgyalja a „Nemzeti Sport”, mely ez alkalommal ismét 32 oldalnyi terjedelemben és különösen a jég és hó-sportok köréből vett gazdag illusztrációk kíséretében jelent meg. Rendkívül érdekes a „Nemzeti Sport” tudósítójának a legjobb prágai hockey-játékoskal, Siegel-lel folytatott hosszabb beszélgetése, melyben a német játékos igen hízegő kifejezésekkel beszél a magyar jég-hockey-ről. Az evezős, valamint az atletikai és uszó-rovatok igen gazdagok hírekben. A „Nemzeti Sport” melléklapja, az Automobil az aktuális kérdéseket tárgyalja szakszerűen.

( ) **A szövetségek tevékenysége.** A két, harcban álló sporforum: a Magyar Athletikai Szövetség és Testedző Szövetség múlt évi tevékenységére vonatkozólag érdekesek a következő adatok. A Testedzők 55 egylete közül csak kilenc rendezett versenyeket, melyeken a rendező testületen kívül még háromnak tagjai vettek részt. A vidékiek közül csak Székesfehérvár, Szabadka, Pozsony és Kolozsvár adtak életjelet létezésükről.

A Magyar Athletikai Szövetség 47 egyesülete közül 15 rendezett versenyeket, melyeken a rendezőkön kívül még 12 egyeslet tagjai vettek részt. Aradon, Debreczenben, Szegeden, Ujpesten, Nyíregyházán, Kassán és Temesváron rendeztek a Masz. vidéki egyletei versenyeket, melyeken tagjaikkal Bácska, Fiumei A. C., Sárospatak, Aradi postások és Meteor továbbá a Pécsi A. C. is szerepeltek. Ezek a számok minden szó és tollharcnál jobban bizonyítják, hogy melyik szövetség tett nagyobb szolgálatot a magyar embersportnak.

Téli sport-cikkek

Mű- és versenykorcsolák. Jégjátékok. Hockey. Jég-hockey szabály 2) iller. Svéd-, norv. g., sveiczi-, török-, halvíggyi- és amerikai rodel sport és gyermek-zánkók, oboggen sib. Lilienfeldi ski 30 korona Norvég-ki, labzátrak, hótapak. Téli sportöltözések és felszerelések Sportárjegyzék ingyen.

KERTÉSZ TÓDOR sportüzlete, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR.

KÖZGAZDASÁG.

lehet a betétek kamatait mérsékelni. Ez azonban egyelőre várta magára s így a nagyobb intézetek most már sietve élnek a betéti kamat redukálásával, amennyiben a nagyobb intézetek megállapodtak abban, hogy a mai naptól fogva 4%-ot fizetnek betéteik után. Természetesen ismételt megtörtént az, amit már a legutóbbi betétkamatláb-redukciónál ismertettünk, hogy egyes ügyfeleknek rátaemelés után bekövetkezett betéti kamatlábemeléskor 1/2%-al emeltek, míg ellenkező esetben, leszállítás idején egész százalékkal mérsékeltek a betét után járó kamatot.

Mezőgazdasági kérdések megbeszélése. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a mezőgazdasági élet fontosabb kérdéseinek megbeszélése céljából február 22-24. napjain Budapesten gazdasági előadásokat rendez. Ez alkalommal az érdeklődő gazdaközönségnek alkalmat kíván nyújtani az újabb jelentékenyebb mezőgazdasági intézmények megtekintésére is.

A Központi takarékpénztár közgyűlése. A Magyar Országos Központi Takarékpénztár ma délután tartotta harminczhatodik évi rendes közgyűlést Hódossy Imre elnöklésével.

Az igazgatóság részéről bemutatott jelentés utal a múlt gazdasági esztendőben megnyilvánult üzleti pangásra, amely fokozott óvatosságra intette az intézet vezetőségét. Az üzleti eredmény a rossz viszonyok dacára valamivel kedvezőbb az előző évinél. Az összes forgalom 5.183.776.999 korona 60 fillér volt, a pénztári forgalom 2.121.876.217 korona 79 fillér. A tiszta nyereség 1.980.010 korona 15 fillért tesz, melynek felosztására nézve az igazgatóság javasolja, hogy a nyereségtartalékalapra 39.600 korona 20 fillér, a vezérigazgató és tisztviselők jutalmára 79.200 korona 41 fillér, az igazgatóság jutalmára 158.400 korona 81 fillér fordítsanak, a múlt évi áthozattal együtt még rendelkezésre álló 1.980.264 korona 79 fillérből pedig 1.487.500 korona 17.500 drb részvénytulajdonosoknak 85 koronával leendő beváltására, 24.000 korona a nyugdíjalap javára, 8000 korona jótékony és közhasznú célokra, 30.000 korona a tisztviselők külön javadalmazására, 100.000 korona a nyereségtartalékalap további gyarapítására fordítsanak, 330.764 korona 79 fillér pedig a jövő év számlájára vitessék át.

A közgyűlés az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó javaslatát egyhangulag elfogadta és Radocza János indítványára elismerő köszönetet szavazott az intézet vezetőségének, dr. Schmidt József vezérigazgatónak és az egész tisztviselői karnak. A részvénytulajdonosok (36. sz.) beváltását hétfőn kezdik meg. Végül dr. Kunz Jenő és Vuk Gyulát egyhangulag újból beválasztották az igazgatóságba.

A gyáriparosok tanácskozása. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatósága tegnap dr. Chorin Ferenc elnöke alatt ülést tartott, mely több mélyreható kérdést vitatott meg nagy érdeklődés közepette. A magyar iparnak a közös hadsereg és haditengerészet szállításában való részesedését Chorin Ferenc elnök delegációs beszédében alaposan behatóan tárgyalta az ülés s elhatározta, hogy mivel a magyar iparnak károsodása most is nyilvánvaló s mivel az 1906-iki megállapodások sem hajtatnak végre Magyarországra javára, ennél fogva a Szövetség rendszeres akcióját folytatja s a nyáron összeülő delegációk előtt a magyar ipar sérelmeit minden részleteivel együtt megállapítja. Hatvány-Deutsch Sándor elnök és Weiss Manfréd indítványára az ülés meglehetősen szavazott Chorin elnöknek a delegációban a magyar gyáripar érdekében kifejtett eredményes működéséért. Ezután a munkásbiztosításnak függőben lévő elvi jelentőségű kérdéseit kerített megvitatásra, melyeket a Szövetség felkérésére dr. Herczeg Ferenc osztálytanácsos és Hatvány József, az országos munkásbiztosító pénztár elnöke ismertettek. Leipziger Vilmos, Surányi Béla, Weiss Manfréd és Wolner Tivadar fejtegetései után az igazgatóság a kérdésekre nézve megállapította a gyáripar álláspontját. A Szövetség a munkaadó szervezeteket együttes akcióban egyesíti a munkáspénztár közlő választásai alkalmából. Aich Ferenc indítványára az igazgatóság elhatározta, hogy a söradó reformja tárgyában megokolt előterjesztést tesz a kormányának; Hegedüs Loránt igazgató előadása alapján pedig helyesléssel vette tudomásul az adóreform módosítása tárgyában a Szövetség nagy érdeklődést keltett országos mozgalmainak eddigi lefolyását s meghatározta a további teendőket. A Budapest székeséfváros polgármestere által az adóreform kérdésében február 26-ára egybehívott országos értekezletre a Szövetség képviselőitben Hatvány-Deutsch Sándor és Hegedüs Loránt küldettek ki.

Újabb bankalapítási terv. A milliós bankalapítási tervék a lefolyt pénzváltás következtében egyelőre szüneteltek, most azonban megint úgy hallatszik, hogy egy ilyen nagyszabású bankalapítást akarnak megkísérteni. Ezúttal Bécsből indul ki ez az alapítás, amelyet — amint pénzügyi körökben beszélnek — német

Nyilt-tér
 (E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Liqueurs
ROCHER
 Frères
 La Côte St. André
 Cherry-Brandy

Vérgyógyítás.
Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvélykór-, szív-, idült gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és nemely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűdés és elmeravar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének **Dr. Kovács J.** egyet. orvosnak (Hemopata) rendelésére van intézkedés.

Budapest, V. Váci-körút 18. szám alatt.
 Rendelés naponta 9-1-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válasszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Serravallo
China-bóra vassal.

Erősítőszert gyengeségben szenvedőknek, vérszegényeknek és idültéknak. Étvágygerjesztő, ideget erősítő, vért javító-szer.

Kitűnő ízű. — Több mint 5000 orvosi ajánlat.
SERRAVALLO J. Trieste-Barcola.
 Kapható a gyógyszerárakban. Fél literes üveg 2 K 60 fill. Egy literes üveg 4 K 80 fill.

Téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben.

Természetes forró-melek kén-szulfid források. Iszapfürdők, iszapborogatások, mindennemű thermalis fürdők, vizgyógykezelés, massage. Lakás és gondos ellátás. Csúsz, koszvény-idea-, bőrbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra elől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Budapest-Budán.

„Szt.-Lukácsfürdő“ Részv.-Társaság.

WIKUS TÁTRA
 NYERS EVÉSRE
 a legjobb tejcsokoládé
 BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 17.

KALIPTAS
 a legjobb és már is a legkedveltebb fogpépítő
 Kapható: **MÜLLER J. L.** os. és kb. Budapest, IV., Koronaherozeg-u. 2. gyógyszerészi, drogeria és finomabb üzletekben. Kis tubus 40 fillér. Nagy tubus 1 korona. **Fogpép**

SERRAVALLO CHINABOR vassal,
 Kapható a gyógyszerárakban 1/2 Lt. K 2.60, 1/1 Lt. K 4.80 palaczkokban. gyengélkedőknek eszlabbadozóknak. Kitűnő szer

A Hitelbank debreczeni fiókjának vezetői. Említettük, hogy a Hitelbank debreczeni fiókja a közeli jövőben megnyílik s hogy az új fiók megnyitása azért szenvedett késedelmet, mert a bank eddig nem tudott a vezetésre alkalmas tisztviselőket találni. Most a kérdés személyi részét is megoldották s — amint bennünket informálnak — olyan formában, hogy a fiók élére, mint főnök dr. Keller József, a temesvári fiók eddigi főnöke kerül, míg főnök-helyettesi minőségben Ottovay Kálmán, a bank kecskeméti fiókjának mostani főnök-helyettese helyeztetik át.

A szerb kereskedelmi szerződés. Bécsből jelentik: A szerb kereskedelmi szerződésekre vonatkozólag történt megegyezés alapján a szerződés végleges szövegezési munkálatai Bécsben tovább folynak. Ezen szövegezési munkálatok Mihálovits külügyminiszteri osztályfőnök vezetésével történnek és azokon magyar részről résztvesznek a földművelésügyi minisztérium képviselőitben Ottlik Iván miniszteri tanácsos, a kereskedelemügyi minisztérium képviselőitben Lers Vilmos miniszteri osztálytanácsos és a pénzügyminisztérium képviselőitben König Gyula miniszteri tanácsos. Ezek a tárgyalások körülbelül nyolcz napot fognak még igénybe venni, úgy, hogy a szerződések parafálása február 25-ike körül várható.

A Kereskedelmi Bank tisztviselőiért. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tisztviselői — mint ismeretes — több ízben kérték az igazgatóságot, hogy helyzetükön javítson. A tisztviselők méltányos kérelme felett most — amint halljuk — az igazgatóság konziliáns formában döntött, amennyiben elhatározta, hogy 10% drágasági pótlékot, továbbá az eddigi 21% remuneráció helyett 23%-ot juttat tisztviselőinek.

Az új angol szabadalmi törvény. A Szabadalmi Közlöny holnapi száma közli az új angol szabadalmi törvénynek azon fontos intézkedését, hogy a szabadalom ha az kizárólag, vagy legfőképpen Anglia területén kívül készítették, a szabadalom fennállása negyedik éve után visszavonható. A szabadalmi hivatal elnöke felhívta e körülményre az összes ipar- és kereskedelmi kamarákat, valamint érdekelt gyárokat. A szabadalmi hivatal ez ügyben bárkinek ad bővebb fevilágosítást.

A gyáriparosok terjeszkedése. Az „Egyetértés“ múlt vasárnapi számában megírta, hogy a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság a kebelébe tartozó nyolcz szakmával bíró tizenegy iparvállalattal, amely körülbelül 1700 munkást foglalkoztat, belép a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének a kötelékébe. Együttal megírta az „Egyetértés“ azt is, hogy a Gyáriparosok Országos Szövetsége a Kereskedelmi Részvénytársaság belépését úgy fogja honorálni, hogy Elek Pált, a Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatóját a legközelebb tartandó rendkívüli közgyűlésen beválasztatja az igazgatóságba. Ezt a rendkívüli közgyűlést — mint értesülünk — márczius 8-án délelőtt 11 órakor tartják meg és — a Szövetség kommunikéje szerint — abból a célból, hogy a legutóbbi időben csatlakozott gyáripari csoportok kiváló képviselőivel a Szövetség igazgatósága kiegészítessék. A rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgya: az ezen kiegészítés által szükségessé vált alapszabálymódosítás és hét igazgatósági tag választása lesz.

Az amerikai magyarság jövője nemzeti szempontból. Erről a nagyfontosságú, ma már sajnos nemzeti létkérdésről, tartott felolvasást dr. Antal Géza pápai akadémiai tanár, a Közdasági Társaság mai ülésén, melyen múlt évi amerikai tanulmányútjának tapasztalatait és az ezekből levont tanulságokat tárta fel.

A Hitelbank mérlege. A Magyar Általános Hitelbank mérlegét kedden, folyó hó 18-án teszik közzé.

Nyereménykötvények sorsolása. A Magyar Jelzálog Hitelbank 3%-os nyereségekötvényeinek, illetve konverzionális nyereségekötvényeinek sorsolása f. hó 25-én délután 4 órakor fog a bank helyiségeiben kir. közjegyző jelenlétében megtartatni.

A betéti kamatláb. A jegybank legutóbbi kamatláb leszállítása után az intézetek — amint az rátaleszállítás idején szokás, ellenkező esetben felemelteskor nem — mindjárt aktuálisnak találták a betéti kamatláb leszállítását s a dolog eddig azért húzódott, mert az optimisták azt remélték, hogy a február elején történt leszállítást nemsokára követni fogja egy másik, amikor mindjárt egy egész 2%-al

és belga tőkések csinálnának 40-50 millió korona tőkével azzal a céllal, hogy a bank Magyarországon iparvállalatokat létesítsen. A külföldi faiseurök azért választanak a bank székhelyétül Bécsbe, mert az ottani pénzügyi körökkel már eddig is vannak összeköttetések. A bankot azonban úgy tervezik, hogy külön magyar és külön osztrák igazgatósága lenne, szóval egy új közös intézményt kapnánk. Állítólag egy előkelő magyar személyiség áll a bankalapítás élén, mi azonban mindazonáltal nem tulajdonítunk valami nagy jelentőséget ennek az újabb kísérletnek, nem azért, mintha egy nagyarányú mobilier nem férne el még nálunk, hanem egyszerűen azért, mert ezek az újabb milliós bankalapítási tervek ritkán szoktak konkrét formát ölteni.

A Csarnok közgyűlése. A Magyar Kereskedelmi Csarnok március 8-án délután 3 órakor tartja az egyesület helyiségeiben ez évi rendes közgyűlést a következő napirenddel: A választmány jelentése az egyesületnek a lefolyt évben kifejtett tevékenységéről; a mérleg és zárszámadás előterjesztése; a folyó évre vonatkozó költségvetés megállapítása; a lefolyt évre vonatkozó felmentvény megadása; a választmányi javaslata a kormány által tervbe vett adóreformok tárgyában.

A Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár új vezetősége. Nevezett intézet ma tartott közgyűlése alkalmából az igazgatóság elnökekül dr. Morzsányi Károlyt, alelnökül báró tornyai Tornay Schosberger Rezsőt és dentai Gomperz Miksát választotta meg, azonkívül az igazgatóság Szende Miksa ügyvivő igazgatót vezérigazgatóvá, Vas Zsigmond aligazgatót igazgatóvá és dr. Kaufmann Jenő főkönyvelőt czégszervezővé nevezte ki.

Buffetkocsi Budapest és Sátoraljuhely között. A magyar kir. államasutak igazgatóságától vett értesítés szerint e hónap 18-ától kezdve a 402. és 403. sz. gyorsvonatok Budapest-Sátoraljuhely között és viszont buffetkocsival fognak közlekedni. Indulás Budapest keleti pályaudvarról reggel 7 óra 40 perczkor, érkezés Sátoraljuhely állomásra délután 12 óra 33 perczkor; indulás Sátoraljuhelyről délután 4 óra 39 perczkor, érkezés Budapest keleti pályaudvarra este 9 óra 35 perczkor.

A pénz betegségei. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályainak hétfőn, február 17-én, d. u. 6 órakor, az egyesület helyiségében tartandó ülésén Greiner Jenő hírlapíró, jeles közgazdászunk előadást tart „A pénz betegségei” czimén.

A Kereskedelmi Bank új czégszervezője. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatóság ma megtartott ülésében Ulrich Agostont, a bank főhivatalnokát, a czégszervezési jogosultsággal ruházta fel.

Az Iparbank közgyűlése. Az Első Magyar Iparbank ma délután tartotta évi rendes közgyűlést Uhl Sándor elnöke alatt.

Az igazgatósági jelentés konstatálja, hogy az elmúlt üzletévben majdnem válságyszerű pénzügyi helyzet tenni, hanem még új hitelek engedélyezése által is, üzletkörülnket kitágítani. 1907-ik évben leszámoltunk: 21.825 darab bankváltót 59.036.686 K, 444 darab hitelegyleti váltót 1.506.300 K, vagyis 4.398.266 K 34 f.-rel többet, mint a megelőző évben. A váltó-árcsökkentés 1,115.691.08 K-val emelkedett és 7,900.327.80 K-át tett ki. Az értékpapírokra nyújtott kölcsönök 4,155.209.79 K-ra és a takarékpénztári betétek pedig 7,222.854.34 K-ra emelkedtek. A bank tartalékai az ezuttali dotációval együtt 1,086.654.75 K és a hiteltulajdonosok biztosítéki alapja 53.284.61 K. A bank tisztviselői és szolgálóinak nyugdíjalapja 293.458.99 K. A váltóüzlet 19,867.49 K-val járult a tiszta nyereséményhez. Az 1907. évi tiszta nyeresémény 380.988.88 K-t tesz ki, amihez a megelőző év nyereséményvitelét 31.636.07 K-t hozzáadva, összesen 412.624.95 K áll a közgyűlés rendelkezésére, melynek felosztására nézve azt ajánlotta az igazgatóság, hogy a bank tartalékaihoz 20.000 K-t, a hiteltulajdonosokkal folytatott üzlet tiszta nyereséményének 10%-a 850 K a hiteltulajdonosok tartalékaihoz, 4% 15.239.56 K a nyugdíjalaphoz csatoltassék; alapszabályszerű jutalékokra pedig 45.718.66 K fordítottassék; osztalékul 13.334 darab részvény után (részvényenként 22 korona) 293.348 K fizetessék; és 37.468.73 K az 1908. üzletévre át-

vitessék. A közgyűlés az előterjesztett mérleget és a nyereség felosztására vonatkozó javaslatot elfogadta és az igazgatóság és a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta és elhatározta, hogy az április 1-én esedékes szelvényt már február 17-től kezdve beváltja. A közgyűlés végül Glatz János József vezérigazgatónak, a vezetőségnek és a tisztikárnak köszönetet szavazott. Végül a felügyelő bizottság tagjaiul Fuchs Lajos, Hellebronth Kálmán, Lobmayer János Ferenczet, felügyelő bizottsági póttagként König Gézátt s mint választmányi tagokat: Friedrich Károlyt, Friedmann Ignáczt, Gelléri Mór (uj), Gerenday Andor Gottschlig Ágoston, Gräff József, dr. Haag Ödön, Jakabffy Ferencz (uj), Kammer Ernő, dr. Rott Jakab, Schweidel Béla (uj), Walla Józsefet választották meg.

A D. G. H. T. szerződése. Ismeretes, hogy a Dunagözhajózási Társaság most tárgyal az osztrák kormányval a szerződése megújítása iránt. A tárgyalások folyamatban vannak és — hír szerint — az okoz nehézséget a megállapodások finalizálásánál, hogy a társaság nem engedi a magyar szállítási adó megszűnése fejében szubvenzióját kisebbiteni, sőt legalább 1 1/2 millió koronára kívánja fölemeltetni az állami támogatást, többre, mint az eddigi volt.

Az országos tenyészállat-vásár. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület március 7-én és 8-án tartandó tenyészállat-vásárjára eddig 152 darab bikát, 60 darab tehenet, 312 kist, 45 anyajuhot és 422 darab sertést jelentettek be. A vásáron 17.600 korona értékű tiszteletdíjat osztanak ki, köztük a földművelésügyi miniszter 2000 és 1000 koronás nagydíjat.

Kinevezés a Belvárosi Takarékpénztárnál. A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága legutóbbi ülésén Timár Lajost, a levelezési osztály főnökét, czégszervezési jogosultsággal ruházta fel.

Az Erzsébetvárosi Takarékpénztár közgyűlése. A Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság ma tartotta XIV. rendes közgyűlést dr. Morzsányi Károly elnöklésével. Az igazgatósági jelentés szerint a takarékpénztár 346.367 korona 53 fillér tiszta nyereséget ért el. Az igazgatóság javasolta, hogy az alapszabályszerű levonások után 240.000 korona 6% (12.- korona) osztalék kifizetésére fordítottassék és a fennmaradó 21.396 korona 15 fillér új számlára irassék. A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta és elhatározta, hogy az osztalék f. hó 17-től kezdve fizetessék ki az intézet pénztáránál. A közgyűlés az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta és több részvényes indítványára az igazgatóságnak, felügyelő bizottságnak köszönetet szavazott.

Az igazgatóságba dr. Böszörményi Oszkár (uj), dr. Morzsányi Károly, báró tornyai Tornay-Schosberger Rezső (uj) és dentai Gomperz Miksa; a felügyelő bizottságba dr. Charmant Oszkár, dr. Delmár Tivadar, Fluss József és Kanczer Kálmán választották be. Az igazgatóság továbbá Szende Miksa ügyvivő igazgatót vezérigazgatóvá, Vas Zsigmond aligazgatót igazgatóvá és dr. Kaufmann Jenő főkönyvelőt czégszervezővé nevezte ki.

Az Iparegyesület gyáripari szakosztályának ülése. Az Országos Iparegyesület gyáripari szakosztálya Ullmann Adolf elnöke alatt szombat délután az egyesület helyiségeiben ülést tartott, amelyen a gyáripari szakosztály tagjai teljes számmal vettek részt. Ullmann Adolf elnök megnyitotta az ülést, üdvözölte az egybegyűlt tagokat s ezután dr. Kornfeld Mór titkár jelentést tett arról, hogy újabban a gyáripari szakosztályhoz a következők jelentették be csatlakozásukat:

Részvénytársaságok: Alfa Separator r.-t., Besztercebányai első nagy posztó- és gyapjúárú gyár r.-t., Budapesti szivattyú- és gépgyár r.-t., Deckert és Homolka r.-t., Északmagyarországi egyesített köszémbánya r.-t., Első gyulai kötött és szövött áru gyár r.-t., Első osztrák juttafonó és szövőgyár (magyarországi fióktelepe), Felten és Guillaume kabel- és sodrony-gyár r.-t., Hazai mechanikai palackgyár r.-t., Hazai pamutfonó és szövőgyár r.-t., (Dugaresa), Korláti bazaltbánya r.-t., Kőbányai gőztéglagyár társulat, Magyar általános köszémbánya, Magnetit gyár r.-t., Mayer gépgyár és vasöntőde r.-t., (Szombathely), Magyar villamosági r.-t., Pallas irodalmi és nyomdai műintézet r.-t., Pesti könyvnyomda r.-t., Polgári serfőző r.-t., Rézhengerművek r.-t., (Chaudoir G. és társa), Rimamurány-saigótárjái vasmű r.-t., Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r.-t., Szegedi kenderfonó gyár r.-t., Temesvári első

gyufagyár r.-t., Turul mészárstermékek feldolgozó r.-t., Thék Endre zongoragyár r.-t., Weitzer János gép- és vaggongyár r.-t.

Magán-czégok és magánosok közül a következők jelentették be csatlakozásukat: Aigner és Rabán; Arnheim S. J., Bálint Sándor, Biehn János, Brunner L. és Társa, Blau és Lukács, Burchard-Béla-váry Konrád, Copony Márton, Demján Ignác, Eisele József, Fellner Leó, Fischer Emil porcellángyáros, Freudiger József és Fiai, Ghmeling Hermann, Gross és Weisz, Haidekker Sándor, Herz Armin Fiai, Hölle Márton, Haas Fülöp és Fia, Kaszab Aladár, Kolerich Pál és Fiai, Kölbler Testvérek, Kramer Leó vasgyáros, Lang László gépgyáros, Losonczy Magyar Bádog és Vasdedényománczó Gyár (Berkottay György), Pátria pótkávégyár (Nagykanizsa), Perci M. Károly, Posner Károly Lajos, Fia (képv. Hermann Sámuel igazgató), Reitter Ödön kocsigyára (Vác), Röck István gépgyára, Schmid L. (Győr), Schmidt Viktor és Fiai, Schuller József, Stahel és Lanner, Steiner Armin és Ferencz, Sontagh Pál rézgyára (Csetnek), Schopper J. G., Törley József és Társa, Topich József és Fia, Teudloff K. és Diettrich T., dr. Vágner Jenő, dr. Zsolnay Miklós (Pécs).

A csatlakozásról szóló bejelentés tudomásulvétele után elnök indítványára elhatározták, minthogy még folyton érkeznek újabb bejelentések, a választmányt csak később egészítik ki azért, hogy minden speciális ág képviselve legyen a választmányban. Következett ezután a napirend második pontja, indítvány a magyar ipar kiviteli érdekeinek a külföldön való közvetlen előmozdítása tárgyában.

Ullmann Adolf elnök kifejtette, hogy a hazai iparvállalatok export-törekvéseinek érvényesülését főleg azon körülmény nehezíti meg, hogy hiányoznak kiváló és a mi viszonyainkat gyakorlatilag is alaposan ismerő szakemberek, akiket gyárosaink a külföldi üzletek szerzésével megbízhatnának és ezenkívül ama szempont is figyelembe veendő, hogy ilyen külföldi képviselőnek egyes vállalatok által való különleges kiküldetése igen tetemes költségekkel van egybekötve. Tekintettel e körülményekre, Ullmann Adolf — áthatva azon meggyőződésétől, hogy az Országos Iparegyesület a vállalatok részéről csak az esetben számíthat hathatósabb támogatásra és hivatását igazán csak úgy teljesítheti, ha tagjainak érdekeit a praktikus üzleti élet terén is előmozdítja — indítatva látja magát, hogy mint az Országos Iparegyesület gyári szakosztályának elnöke, a következő indítványt terjeszse a szakosztály elé:

A szakosztály elhatározza, hogy kizárólagosan akvizicionális célokra, a hazai ipari viszonyokat alaposan ismerő, lehetőleg elsőrendű szakembereket küld ki fix fizetés mellett azon megbízatással, hogy külföldön magyarországi gyárosok számára új üzleti összeköttetéseket szerezzenek és ezen kiküldötteknek közzétételét a szakosztály bármely tagja teljesen díjtalanul veheti igénybe mindaddig, míg azoknak pozitív eredménnyel nem jár. A tényleg megszerzendő megrendelések után azonban a gyárosok bizonyos jutalékok kötelesek az Iparegyesületnek megtéríteni és az ekként befolyó összegek egy oly alap létesítésére fognak felhasználni, melynek célját újabb és újabb megbízottaknak külföldre leendő kiküldetésével járó költségek fedezése fogja képezni. Miután megfelelő kvalifikációval bíró szakemberek alkalmazása csak nagyobb díjazás mellett lehetséges, a szakosztály ezirányú tevékenységét egyelőre egy Oroszországba való kiküldetéssel kezdi meg és felhatalmaz egy bizottságot, hogy a megfelelő intézkedéseket haladéktalanul vegye foganatba.

Mielőtt ez indítvány felett határozatok volna, Ullmann elnök jelemlítette, hogy felhatalmazást nyert ama kijelentésre, miszerint a kereskedelmi kormány ezen indítványban foglalt eszmét a legnagyobb rokonszenvvel fogadja és annak gyakorlati érvényesítésére a legmesszebbmenő erkölcsi támogatást hajlandó nyújtani, sőt anyagi támogatást is helyezett kiállításba. Az élénk éljenzéssel és helyesléssel fogadott indítvány előterjesztése után a javaslat felett élénk vita indult meg, amelyben részt vettek: Weisz Róbert, Bálint Imre, Kögler Gusztáv, Matlikovics Sándor, Fürst László, Steiner Ferencz és Lukács Jenő. A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

A kormány iparfejlesztési emlékiratának kérdését tárgyalta ezután a szakosztály és elhatározták,

SZÉN, koks, briket,
antracit összes gazdasági,
ipari és házi célokra
Telefon: Detail 75 - 26. Engros 164

Radnay Károly
BUDAPEST, V. kerület, Váci-körut 80:
Sürgönyozim: ANTRACIT BUDAPEST

hogyan az egyes fejezeteket speciális előadók fogják ismertetni, akiknek kiszemelését az elnökségre bízta és a szakreferenseket felkérték, hogy javaslataikat együttes ülésen terjesszék elő. Hercz Lajos a mezőgazdasággal kapcsolatos fontos iparok helyzetének javítását is a kormány figyelmébe kívánja ajánlani.

A konzuli hírszolgálat reformjának kérdését tárgyalta ezután a szakosztály, amelyet dr. Kovács Gyula, a Kereskedelmi Múzeum igazgatója ismertett.

Elnök ezután jelentette, hogy időközben két közelebből érdeklő törvényjavaslat került felszínre, amelyekkel a szakosztálynak foglalkoznia kell. Az első az ipartörvény novellájának tervezete. A másik törvényjavaslat Németországban jelent meg és a munkáskamarák ügyét kívánja rendezni. Minthogy ez a kérdés is nagyon közelről érdekli a magyar gyáriparosságot, ajánlja az elnök, hogy annak előadója dr. Kornfeld Mórictól kérjék fel, mindkét kérdés azután a legközelebbi ülés napirendjére fog kerülni.

Kögler Gusztáv azt a javaslatot tette ennek kapcsán, hogy a szakosztály a szénkérdéssel is tüzetesen foglalkozzék, amelyet a szakosztály maga részéről is helyesléssel fogadott. Gelléri Mór kir. tanácsos ismertette ezután az Országos Iparegyesület emlékiratát az adóreform tárgyában, amelyet a szakosztály tagjainak nyomtatásban megküldöttek és felkérték a tagokat, hogy az emlékiratra vonatkozó javaslatokat mielőbb küldjék be az elnökségnek felhasználás és illetékes helyen való érvényesítés végett. Az indítványok során Bárkány Leó gazdaságtudományi tanácsos a munkásbetegség-pénztár körül előforduló rendellenességeket és törvényellenességeket hozta szóba, amire névze a szakosztály elhatározta, hogy felhívja a végrehajtó bizottságot, hogy az ügy megvizsgálására és a panaszok orvoslására tegye meg a szükséges lépéseket. Ezzel az ülés véget ért.

Magyar Gabonakereskedők Szövetsége. A gabonakereskedelemben érdekelt szomszédos keresetlágak már régtől fogva bevált szervezettel bírnak, míg a gabonakereskedők összetartását nem biztosította eddig semmiféle megfelelő hatályú, állandó, szabályszerű megállapodás, amit egyaránt gyakorolt meg a gabonakereskedők maguk is megalkották a saját szervezetüket, a Magyar Gabonakereskedők Szövetségét, egy, ma az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés tanácstermében tartott gyűlésen. A Szövetség tisztikara a következőképpen alakult meg: Elnök lett Strasser Alfréd, alelnökök Jónás Bertalan és Simon Miksa.

A Reichsbank ülése. Mai számunkban megemlékeztünk már arról, hogy a Reichsbank központi választmányát mára egybehívják. Az ülésről a következőket jelentik Berlinből: A Reichsbank központi választmányának mai ülésén az elnök bejelentette, hogy váltó- és lombard-számlára a visszaözlés és hó 13-ig lényegesen gyengébb volt, mint a tavalyi év hasonló időszakában és az érczkészlet állása is kedvezőtlenebb a tavalyihoz viszonyítva. Az adómentes bankjegytartalék e hó 13-án 155 milliót tett ki a tavalyi 153 millióhoz viszonyítva. Ilyen körülmények között nem lehetett szó a kamatláb leállításáról. A Birodalmi Bank idei osztaléka jelentékenyen nagyobb lesz a tavalyinál.

A Központi Hitelbank új helyiségei. A Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankja r.-t. — amint azt már hónapokkal ezelőtt megirtuk — kibérelte az Arany János-utca és Bálvány-utca sarkán lévő gróf Nemes-féle palotát, amelyet azóta a bank céljaira alakítottak át. A bank ma költözött át új helyiségeibe és hétfőn már az új épületben működik.

A sertéshizlalo r.-t. jelentése. Az Első Magyar Sertéshizlalo Részvénytársaság ma tette közzé 1907. évi jelentését, amely konstatálja, hogy hazai sertéstenyésztésünk minőségileg haladásnak indul, de mennyiségileg a népesség szaporodásával arányban nem áll még, miért is a hizlalandó anyag a lefolyt évben is igen drága volt, mely körülmény az évközben magasra felszökött takarmány-árak mellett a hizlalás rentabilitását igen csökkentette, sőt a lefolyt évben a

hizlálás, dacára az előző évinél elért kedvezőbb eladási áraknak, hasznohatót nem volt s ennek mérlege főleg az év második felében, veszteséggel zárult. Németországba (azelőtti főfogyasztóink), de általában a vámkülföldre kivitelünk teljesen szünetelt. A német magas vámok első sorban hazánkat érintik, a bevétel oda sok formalitással és nehézségekkel jár. A prohibítió rendszabályok, melyeket az európai államok azon ürügy alatt, hogy magukat ragályok és járványos betegségek behurcolása ellen védjék, alkalmaznak, az önkényűleg meg vagy nem engedett forgalmat állították fel szabályul s ez az, amit mi első sorban a huzdrágaság okozójának tartunk. A sertéspiacz lefolyt évi forgalma a következőleg alakult: a felhozott sertések értéke (az 1906. évi készletekkel együtt) az elfogyasztott eleség hozzászámításával 18,478,070 koronára, az elszállítottaké, a jövő évre átvitt készletek levonásával 15,381,860 koronára rugott. Egész évben felhajtott 83,702 belföldi sertés, 2615 darabbal több, mint az előző évben; Szerbiából a vámháboru miatt nem jött semmi. A piac sertésállományából Budapest 16,902 darabot fogyasztottak. Belföldre 36,957 darab, Bécsbe 18,243 darab és az osztrák tartományokba 6,242 darab szállítottak el. Átlagban a lefolyt évben első minőségű árunál 133.74—135.1 fillért ért el a részvénytársaság, míg az 1906. évben 125.5—126.9 fillér volt az átlagár és így 1907-ben az áremelkedés átlagban kilogrammonként 8 fillért tett ki.

Az orosz kormány bécsi betétei. Ismeretes, hogy a legutóbbi orosz kölcsön megkötése alkalmával, az osztrák és magyar részt finanszírozó csoport oly értelmű megállapodást létesített az orosz kormánnyal, hogy a kölcsönkibocsátás eredményének egy része a csoportban résztvevő bankoknál marad betét gyanánt. A bankok ezt a betétet igen minimális kamatláb (1½%) mellett gyűmölcsöztették, az összegből azonban a legnagyobb rész felett természetesen már rendelkezett az orosz kormány. A bankok az olcsó betétet a lefolyt évben jó üzletet csináltak, így az hírlik, hogy a Kreditanstalt a reá eső rész kamatoztatásánál félmillió korona nyereséget ért el. Pénzügyi körökből most bécsi forrás nyomán azt a hírt vesszük, hogy amennyiben a legutóbbi orosz kibocsátás magyar és osztrák részének a párisi tőzsdén való bevezetése ebben az évben nem volna bevezethető, az orosz kincstár pénzei még egy évig a bankoknál maradnának s ezeket az összegeket a kamatszelvevények beváltására és az Ausztriában megrendelt ipari szállítók kiegyenlítésére fordítanák. (Magyarország természetesen semmiféle rendelést nem kapott és nem is kap ezután sem az orosz kölcsön révén.) A Kreditanstaltnál levő orosz állami pénzeket körülbelül 13 millió koronára teszik.

Az Adria hajói. Az Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság közösei közül Szapáry Marselleből, Kolozsvár Rotterdamból csütörtökön Fiumébe indult.

Benedek Sándor az adóreformról. Wekerle pénzügyminiszter adóreform-törvényjavaslataival a magyar gazdasági élet ugyszólván minden számottevő faktora foglalkozott már, több-kevesebb részletességgel. A pénzügyminiszternek tehát a különböző kereskedelmi, ipari és gazdasági testületek által feltérjesztett észrevételek alapján módjában lesz az adóreform-javaslatokon módosításokat eszközölni, mielőtt még a parlament azoknak érdemleges tárgyalásához kezdene. Wekerle azonban a közgazdasági testületeken kívül a magasabb államtisztviselői státusz adózási kérdésekben egyes szaktekinélyeinek véleményét is kikérte a reformjavaslatokra nézve, így a többi közt megbízta Benedek Sándort, a közigazgatási bíróság ítéltbíráját is, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok szempontjából mondjon véleményt az adóreformjavaslatokra nézve. Benedek, aki a közigazgatási bíróságnak adózási kérdésekben referens bírja, nagy tudományos készültséggel fogott hozzá az adóreformjavaslatoknak a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokra vonatkozó részének elbírálásához s a pénzügyminiszterhez benyújtott terjedelmes emlékiratban adott véleményt a javaslatokra nézve. A gyakorlatból vett példák mutat reá Benedek az adóreformjavaslatok hízagaira. Különös gondossággal taglalja az emlékirat a kölcsönök után szedendő kamat határvonalainak a bankkamatláb időnkénti hullámzásához való alkalmazását is. A nyolcz-

százalékos kamathatár Benedek szerint általánosságban a közgazdasági életben adott viszonyok között mértékadóul elfogadható ugyan, mindazonáltal a judikatúraban ez idő szerint is érvényesülő büntetőjogi szankciója a nyolcz százalékon felüli kamatszede nek rendkívüli közgazdasági viszonyok között tartatatlan állapotokat teremt a kölcsönügyletek terén. Nem kevésbé fontos Benedek emlékiratának az a része, melyben az adóreformjavaslatoknak az uzsoraesetek csökkentésére irányuló célzatait bonczolgtatja s arra a következtetésre jut, hogy magas bankráta mellett a kölcsönadó intézetek mellékjárulékok szedése utján fogják a kölcsönvevőkön a tizenöt százalékos kereseti adó jórészt megvenni. Ennek folytán szinte szembeötlők az adóreformjavaslatoknak ez iránybani hízaga, mely feltétlenül rekorrigálásra kerül. Benedek Sándor emlékiratában e leginkább ki-domborított szempontokon kívül éles kritikai bonczkés alá veszi mindazokat a részeit az adóreformjavaslatoknak, melyek a hitelélet mindennapi esetei között kaleidoskopszerű változatokban gyakoriak. Az adóreformjavaslatokra eddig elhangzott vélemények között konstatálnunk kell, hogy Benedek Sándor észrevételei a legértékesebbek közül való és számot kell tartania arra, hogy a pénzügyi kormány azokat megfontolás és efektuálás tárgyává tegye.

A Pesti Könyvnyomda r.-t. közgyűlése. A Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság ma délután tartotta meg rendes évi közgyűlést lovag Falk Zsigmond udvari tanácsos elnöke alatt. A jegyzőkönyv vezetésére ifj. dr. Falk Zsigmondot kérte fel. Az igazgatósági jelentés örvedetes sikerről ad számot. A társaság belterjes gazdálkodással és czélszerű takarékossággal az átvett munkákat kifogástalanul jól állította elő. Az év folyamán emelkedő drágaság, az újabb követelések dacára is még szorosabbra húzták a munkaadó és munkás viszonyát. A nyomdai berendezés modernségére nagy súlyt fektettek és a már negyven éve működő társaság egy percre sem feledkezett meg a részvényesek érdekeiről és munkásainak jólétéről. Az évi mérleg 119,592 korona 07 fillér tiszta nyereséget mutat fel. Az alapszabályszerű levonások megejtése után fennmaradó 96,568 korona 92 fillérből a részvényesek között osztalékképpen 70,560 koronát osztanak szét, részvényenkint 160 koronával. A fennmaradó 26,008 korona 92 fillért a jövő évi számlára vitték át. A közgyűlés az igazgatósági jelentést tudomásul vette és a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak minden irányban megadta. Kovács Sándor ezután megemlékezett a negyven éve működő társaság vezérelnők igazgatójának, lovag Falk Zsigmond udvari tanácsosnak a negyven esztendőn át kifejtett érdeműs működéséről és indítványára a közgyűlés az elnök érde-meit jegyzőkönyvben öröklítette meg. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Egy nagy newyorki fémáru czég zavarai. Ismét egy monstre-bukás készül Amerikában. Ezuttal a világ egyik első fémáru-czégéről van szó, amelynek a zavarai összefüggésben állnak a nemrég lefolyt réz-krach-al. Londonból jelentik, hogy a Guggenheim és Társa newyorki fémáru-czég fizetési zavarokkal küzd. A Guggenheim-czég Amerika egyik legnagyobb kereskedőháza, amelynek vagyonát százmillió dollárra becsülik. A Guggenheim-czég szoros üzleti összeköttetésben állott az American Smelting and Refining Company részvénytársasággal, amelynek alaptőkéje 100 millió dollár. A Guggenheim-czég öt tagja az American Smelting igazgatóságának tagja, amely társaság egész sorát olyan részvénytársaságoknak, amelyek fém-, ezüst- és ólomárak előállításával foglalkoztak, egyesítette egy hatalmas trösztbe, amely most szintén kedvezőtlen viszonyok közé került. A bécsi fémárukereskedők körében — amint onnan írják — igen skeptikusan itélik meg a czég helyzetét abból az okból, mert a réz ára éppen tegnap csak egy csekély esést mutatott. A londoni fém-tőzsdén csütörtökön 59-en jegyezték a rezet, tegnap 58¹/₂-on. A réz árcsökkenését, mely az utóbbi napokban lassanként következett be, az amerikai fogyasztás csekély felvevőképességének tulajdonítják.

A „Generali” forgalma. Az Asscurazioni Generali életbiztosítási osztályánál január hóban 1655 ajánlat 13,525,697 K 50 f. biztosítási összeg erejéig nyújtott be és 1400 kötvény 11,468,405 K 26 f. biz-

Nagyszombati cacao és csokoládégyár Nagyszombat.

== Kérjünk: földrajzi, történelmi, természetrajzi és mesecsokoládét. ==

tosítási összegre állított ki. Az 1908. január elseje óta bejelentett károk összege 814.199 K 44 f.-re rug. Az életbiztosítási osztály kimutatott állománya 1906. december 31-én 117.600 kötvény után 849.570.242 K 52 f. tőkét és 1.666.993 K 87 f. járadékot tett ki, amire készpénzben 234.205.259 K 55 f. van tartalékba helyezve. Az 1906. évben az életbiztosítási osztály által kifizetett károk 13.523.622 K 23 f.-t tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapítása óta (1831.) az évenkénti kimutatások szerint fizetett károk 861.570.345 K 95 f.-t tesznek ki. A biztosítás minden pótdíj nélkül érvényben marad a teljes összeg erejéig, ha a biztosított népfelkelési kötelezettségénél fogva hivatott be. A betöréssel szembeni biztosítási osztálynál ugyanezen hónapban 188 kár-estet jelentetett be 21.215.89 K összeggel.

A dunai hajózási társaságok kartelle. Néhány nap előtt már híre ment, hogy a D. G. H. T., a Folyam és Tengerhajózási, a Délnémet Dunagőzhajózási Társaság és néhány kisebb hajózási magánvállalat egyezményt kötöttek, hogy egyes tömegárukra, főleg gabonára vonatkozólag felfelémenet bizonyos minimális tételeket alkalmaznak, melyeknél olcsóbban egyik kartellált vállalat sem ajánl. Most már a megállapodás egyes részletei is nyilvánosságra jutottak. A megállapodásnál bázisul a D. G. H. T. minimáltarifái szolgálnak, a többi társaság azután 2-5 fillérel (100 kilogrammonként) olcsóbb tételleket állapít meg és pedig a Folyamhajózási 2 fillérel, a Délnémet 4 fillérel, a többi vállalat 5 fillérel. A megállapodás főként a Budapest alatt fekvő állomásokra vonatkozik, gabonaszállításoknál.

Az angol gyarmatok petroleumtermelése. A Közgazdasági Értesítő 13-iki, 7-ik száma jelenti: Az angol kormány egyik legutóbbi közléseiből az tűnik ki, hogy a kormány már régen figyelemmel kíséri és fejleszti a brit birodalom azon részeinek petroleumtermelését, ahol megfelelő mennyiségű petroleum akad. Az angol kormányt e törekvésében a gyarmatok a legnagyobb mérvben támogatják. Ezidőszent a trinidadai és nyugatafrikai petroleummezőket tanulmányozzák a geológusok. Szakértők jelentése szerint az angol flottát tíz éven belül petroleum-üzemre fogják berendezni, ami annyit jelent, hogy Anglia e tekintetben is teljesen függetleníteni akarja magát a külföldtől.

A fiemel villamos művek. Már régebben híre ment, hogy Fiume városa megváltani akarja az ottani villamos műveket. A fiemel villamos művek eddig a „Magyar villamossági r.-t. villamos telepe” tulajdonát képezte, amelyben a Magyar villamossági r.-t. 70% és a Nemzetközi villamossági társaság 30% erejéig részesedtek. A fiemei községtanács a napokban megtartott ülésén elhatározta, hogy a műveket saját kezelésében vezeti tovább. A megváltási ár 4.2 milliót tesz ki és 24 éven át 175.000 koronás annuitásokban fizetendő.

A Kassa-Oderbergi Vasút beruházása. A Kassa-Oderbergi Vasút magyar vonalain eszközendő beruházásokra az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezés értelmében a vasút igazgatósága 45 millió koronát fog fölvenni elsőbbségi kötvények alakjában. Ebből az összegből fogja az igazgatóság visszafizetni a vasutat terhelő függő kölcsönöket is. A beruházási program megvalósításának utjából elhárítottak minden akadályt s a kölcsönfelvételre vonatkozó tervezet is elkészült, csupán Wekerle miniszterelnököt várják haza, hogy elébe terjeszsek a tervezetet. Minthogy a vasút tervezetének a felvétele szükségessé teszi a kamatbiztosítás felemelését, ezt előbb a törvényhozásnak jóvá kell hagyni s e czélból a parlament elé törvényjavaslatot kell terjeszteni. Ahhoz nem fér kétség, hogy a Kassa-Oderbergi Vasút jelen állapota nem igen türi meg a szükséges építkezések halogatását. És így az elsőbbségi kötvények kibocsátása sem késhetik sokáig, ámbar ebben a kérdésben a pénzpiacz helyzete a döntő s annak ked-

vező alakulásától függ azután az elsőbbségi kötvények kibocsátásának ideje.

A Schlick-gyár mérlege. A Schlick-féle Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság igazgatósága legutóbb megtartott ülésén tárgyalta és megállapította az elmúlt üzletév mérlegét és elhatározta, hogy a márczius 7-ére egybehivandó közgyűlésnek — ugyanolyan leírások mellett, mint az előző évben — részvényenként 24 K, vagyis 6% osztalék kifizetését fogja javasolni. A részletes üzleteredmény, a következő:

Mérleg-számla. 1907. december hó 31-én. Vagyon: Gyári telep-számla 2.230.521.13 K; gépek számlája 1.883.843.48 K; szerszám-számla 107.243.80; biztosítási számla 48.095.94; iroda- és raktárberendezési számla 1000 K; minták számlája 10.000 K; fuvarozási számla 5000 K; összesen 4.285.704.35 K. Áruk és anyagok számlája 2.433.690.11 K; váltó-számla 66.158.41 K; pénztár-számla 60.923.41; értékpapír-számla 272.936.40 K; Vasgerendákat Árusító R. T. részvényei 34.000 K; adósok 5.291.859.30 K; összesen 5.725.877.52 K; végösszeg 12.445.271.98 K. Teher: részvénytőke-számla 4.000.000 K; tartalék-alap-számla 391.172.36 K; gépek értékesítési tartaléka 1.000.000 K; gyári épületek értékesítési tartaléka 700.000 K; összesen 2.091.172.36 K. Előadvány-számla 4.304.203.97 K; osztalék-számla 1.343.20 K; hitelezők 1.746.161.54 K; üzleteredmény-számla: nyereségáthozat 1906. évről 29.749.83 K; nyereség a folyó évben 272.641.08; összesen 302.390.91 K; végösszeg 12.445.271.98 K.

Üzleteredmény-számla. 1907. december hó 31-én. Tartozik: felügyelő-bizottsági illetmény-számla 3000 K; biztosítási számla 19.420.21 K; tisztí fizetések számlája 308.895.50 K; adó-számla 38.920.67 K; költség-számla 93.300.72 K; fuvarozási költség-számla 30.233.88 K; gyári üzemköltség-számla 255.940.76 K; nyugdíj gyári járulékszámla 11.066.14 K; kamat-számla 130.557.89 K; összesen 841.335.77 K. Gépek értékesítési tartaléka 50.000 K; gyári épületek értékesítési tartaléka 50.000 K; kétes követelések számlája 9.781.12 K; összesen 109.781.12 K. Nyereség: 302.390.91 K; végösszeg 1.303.507.80 K. Követel: Nyereség-áthozat 1906. évről 29.749.83 K; kétes követelések számlája 11.321.26 K; adómentes kamat-számla 32.243.04 K; áruk általános számlája, nyers haszon 1.239.193.67 K; végösszeg 1.303.507.80 K.

A katonai biztosító forgalma. Az Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére József főherceg védnöksége alatt kötvények esedékessége folytán 1907. év folyamán 733.836.90 koronát, biztosított fiúk elhalálása folytán 70.502.97 koronát, kötvény-visszavásárlás folytán 12.038.39 koronát, összesen tehát 816.378.26 koronát fizetett ki. Az általános gazdasági depressio folytán a biztosított felek a rendszerint sokkal nagyobb mértékben vettek ugyan kötvénykölcsönt igénybe, az intézet ennek dacára a felek ebbeli kívánságát is mindenkor a leggyorsabban és legelőzékenyebben teljesíti. Kötvénykölcsönök czimen összesen 867.159 koronát folyósított. A múlt év december 31-én esedékessé vált besorozási jutalom a biztosított tőkének 14.88%-ára rug, mílhez képest minden 1000 korona biztosított tőke után beszerzési jutalom fejében az 1000 korona biztosított tőke után beszerzési jutalom fejében az 1000 koronán felül 148.86 K kerül kifizetésre. Számosan azon igényjogosultak közül, kiknek besorozási jutalma már 1906. december 31-én járt le, mai napig sem vették azt fel. Noha ezeknek igénye törvényi szerint már elévült, az igazgatóság annak dacára azt határozta, hogy a jogos igényeket ezentul is kielégíti, minél fogva mindazon biztosítottak, kik 1882-ben születtek s legalább 6 hónapig tényleges katonai szolgálatot teljesítettek, ez uton is felhivatnak, hogy a nekik járó besorozási jutalom felvétele végett az igényjogosultságot igazoló okmány beküldése kapcsán az intézetnél jelentkezzenek.

Az osztrák földhitelsorsjegyek sorsolása. A 3%-os osztrák földhitelsorsjegyek. (Még 1890. évi első emisszió.) A mai prémium-huzáson a 90.000 koronás

főnyereményt a 2151-72, a 40.000 koronás nyereményt a 1157-6 és 2-2000 koronát a 2876-79 és 2927-95 számú sorsjegyek nyerték.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Tőzsdei hangulatok.

Budapest, február 15.

Makóról a héten megint beszéltek a börzén, annak az ötletéből, hogy Makón viszont nagyon furcsán beszéltek — a börzéről. Az a panasza a tekintetes vármegyének, amint a közigazgatási bizottság ülésén is beszéltek, hausse-ra játszott a csanádmegeyi gazda, amibe a börzések ugratták bele és ami nem sikerült. (Hiszen éppen azért panaszkodnak). Amint egy vidéki újság egész komolyan mondja „a tartósan és szilárdan lefelé eső árak némelyiknek egész vagyonát el fogják venni”. Szilárdan esik lefelé — mindenesetre tanultak valamit a pesti tőzsde-tudósítók, hogyan kell az áralakulásról beszámolni. Ha ugyan szükség lesz még a tudományukra, mert a vármegye nem elégszik meg annak a konstatálásával, hogy a börzejátekhoz is kettő kell, egy aki lebonyolítja az üzletet, a börzés és egy, aki megbízást ad, másként spekulál, már pedig semmiféle spekuláció nem jár rizikó nélkül, hanem megkeresi a minisztert, megkeresi a községi előljáróságokat, doboltassák ki a bitangásba találatott tarka tinókkal együtt, hogy tőzsdeüzlet veszedelmekkel járónak nyilváníttatik.

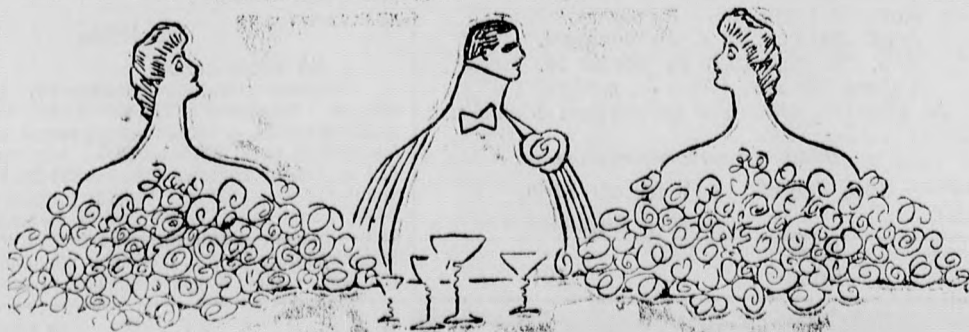
De ne szálljunk pörbe a vármegyével. A börze nem is csinál konfliktust ebből, van ugyanis elég veszekedés a nagyvilágban, amit megint az értéktőzsde bánt meg. Itt az egész héten azt a füstöt lesték, ami a külpolitikai boszorkánykonyha üstjéből felfelé szállt. Ebben az üstben meg a Szandzsák-vasut rottyogott s az ekörül keletkezett parázs külügyi affair hamarosan lelohasztotta a hausse tüzet. (A gyávábbja már a füstől is megfutmodott.)

Hanem egy másik külpolitikai és egyben gazdasági ügy a héten végérvényesen elintéződött. És pedig a szerb szerződés ügye. Hogy a szerződésről milyen vélemény alakult ki az illetékes helyeken, erre szerfelett kíváncsi voltam s amikor az örömhír megjött, rohantam sebtiben Ujházi mesterhez, akit a Pannonia kávéházban meg is találtam.

— Mester — szóltam — mi a véleménye a szerb marhabehozatalról, hogy élve nem, hanem csak holtan lehet a marhát behozni, mi nyilván azért lett ilyen módon megállapítva a szerződésben, mert Szerbiában jobban értenek az öléshez, mint nálunk. A mester végig nézett és így szólt:

— Maga talán Szerbiából jött interjúolni? Hát akkor hogyan eresztették be magát, ha ugy szól a szerződés? Aztán bánom is én, élve vagy halva hozzák be a szerb marhát, vagy akár mindjárt úgy, hogy páczolva lóg ki a nyelve. De minek hozzák be egyáltalán? Van itt elég marha és éppen most jöttem rá, hogy egygyel több van, mint ahányról eddig tudtam.

Uglátszik, nagyon lekötötte a mester figyelmét az interjú, mert mikor már az ajtó felé jártam, még akkor is a marhát emlegette.

LADYS WITH PORCELANOUS POWDER
by OLIVER HERFORD

Herford világhírű rajza, mely a „New-york Herald”-ban jelent meg. Szövege magyarul azt jelenti: Porcellán-poudert használó hölgyek.

Amerikai Porcellán-Poudér Részvénytársaság, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1.

(Kávéházi beszélgetés az államszocializmusról. Személyek: A = az érdeklődő, B = a felvilágosító, hogy matematikai képlet formájában történjen a bemutatás.)

A: Már napok óta olvasom, hogy Ausztriában államosítják az államvasutakat. Maga olyan börsz, hát magyarázza meg nekem, hogyan jön az, hogy az államvasutakat lehet államosítani. Mert vagy államvasut az államvasut, akkor minek kell államosítani, vagy pedig nem az, akkor meg minek hívják államvasutaknak.

B: Maga tud a gazdasági életéről mondani. Az államvasut sohasem volt államvasut, csak úgy hívták és éppen azért államosítják, hogy államvasut legyen. Ezért meg meghívták a vasut képviselőit az osztrák vasutminiszteriumba és hogy nem hívták előbb ez nekem benne van (az állat simogatja)... was soll ich Ihnen sagen... egy blank ezresemben. Eigentlich az államvasutakat sok mindenféleképpen hívják. Berlinben a börszén „Franzosen“-nak, mert a francziák pénzén épült, de Párisban meg „Autrichienne“-nek, mert Ausztriában vannak a vonalai. Éppugy mint a Déli vasutat, ezt meg Lombardnak hívják, de nem azért, mintha a longobárdok pénzén épült volna, hanem, mert a régi Lombardiában voltak a vonalak. De különben mit veszek magamnak azon, hogy magának magyarázok. Államosítják az államvasutakat, ez az államszocializmus és slussz.

A: Most már kezdem nem érteni.

B: Nekem már benne van egy csomó pénzemben az osztrák államszocializmus, az osztrák vasutminiszter, aki egy államjakab. Az állam megváltja a magánüzemeket, a vasutat, a bányákat, a tudom én miket. Ausztriában a vasutat, nálunk a bányákat.

A: A bányákat?

B: Igen a bányákat, az állam most már a föld alatt is blamirozni akarja magát. Államosítja a szentet, a... a kálit.

A: Na ez már nem járja, még azt is!

B: Miért grad a káliért haragszik?

A: Maga se lakott még az Angyalföldön, akkor tudná mi az és megértené, hogy én haragszom, ha az én kálimat, a szeretőmet államosítanak.

B: Nem azt gondoltam, hanem amit kibányásznak, azt a kálit. Egyszerre csak elkiáltja magát az állam: itt vagyok a furómmal és megkezd az államosítást úgy, hogy beleír a földbe. Aztán jön a többi. Az államszocializmus után jön a városszocializmus, a rendezett tanácsú stb. nagy- és kisközszocializmus, pusztá- és tanyaszocializmus és weiss ich was. Ez mind annyit jelent, hogy az állam vagy satöbbi az egész lözung, az csinál mindenféle gseit. Közszocializmus már eddig is volt: a községi bika intézménye. Városszocializmus is lesz; a községi kenyérgyár, egy hatósági svábbogár-krematorium.

A: Hát aztán mi az államnál fogunk czehhölni?

B: Igen, maga az államnál fogja elsején letagadtatni magát és másodikán az államnál fogja azt mondani, jöjjön elsején, már mint a jövő elsején, az állam fog pukkadni és visszavinni a számlát, amelyen rajta van: „Dankend saldiert“...

A: Részletre is fog adni az állam?

B: Azt még nem tudom, ez attól függ, milyen üzleteket vesz át. Most még a vasuton meg a bányán kezdik, aztán a többi gyön. De pukkadni fog az állam és nagy giretje lesz azokkal az üzletekkel. Hanem addig én pukkadok azért az ezresért, amibe már nekem jött az államosítás az államvasutaknál, amiért azokat államosítják.

A: Hagyjon már föl azzal az államvasutal. Már egész támis vagyok tőle. Nem is hallgatom tovább, agyó... (Kifelé indul a kávéházból és elkezd összevissza beszélni. Államszocializmus... városszocializmus... államosítják az államvasutakat... de minek államosítják, ha államvasut... de hiszen nem is államvasut az államvasut, mert akkor nem kellene államosítani... államosítják... államosítják... Megbolondul.)

„Hozasson magának kötelet Mármaroszigetről, az szerencsét hoz“ — kedveskedtek egymásnak a hét elején a tőzsdelátogatók és egész héten se vége, se hossza nem volt az akasztási vicceknek, amelyek között akadt olyan is, hogy már a múlt századbeli akasztások idején is a régi kalendáriumokra hivatkoztak azzal szemben, aki elmondta. (Az a sok kötelet meg, ami mostanában mint valódi került eladásra, alighanem abból került ki, amit a hadügyi kormány a szegedi gyár nyakán hagyott.)

De azért akadt újabb anekdota is, amit egyébként annak a megjegyzésnek a kíséretében mesétek el a héten, hogy most már a zsidók sem panaszkodhatnak afelel, hogy mindenhol mellőzik őket s velük szemben is teljesíti a hóhér a reá rótt (és az antiszemita szerint kedves) kötelességét. Följegyeztük ezt a históriát úgy is mint az üzleti szellem megnyilvánulását.

Az akasztás előtt való napon nagy hangon követelte az egyik rab, vezessék a fogházigazgatóhoz, neki fontos érdeke, hogy azonnal beszélhessen vele. Megtörténik.

— Mit akar — rivallt rá az igazgató.

— Kérem szépen — mondta a rab olyan hangjelzéssel, amelyről rögtön rá lehetett ismerni, melyik felekezethez tartozik, — úgy hallom, holnap akasztanak nálunk az udvaron. Ilyenkor sok a néző, az én czellám ablaka az udvarra nyílik, hát szeretném az ablakomat — kiadni.

Kova.

Gabonátözsde.

Az amerikai tőzsdéken a lanyhaság tegnap ugylátszik véget ért. Ma legalább megállapodott áratok jeleztek szilárdabb hangulat mellett és ennek a nyugateurópai piacokon is megnyugtató hatása volt. Nálunk a készáruipiaczon nem volt semmi változás; a malmok ismét téllentül maradtak és csak néhány waggon kelt el alig tartott áron. Ellenben a határidő piaczon meglehetősen élénk forgalom fejlődött szilárduló irányzatban. Osztrák számlára nagy fedezési vásárlások történtek, melyek az áprilisi buza kurzusát 15 fillérral fölsegítették. A tegnap esti zárlati árfolyam 11.66 volt és délben az áprilisi buza már 11.81-en állott. Áprilisi rozs szintén 15 fillérral javult, a többi terminusban pedig alig néhány fillérral emelkedtek.

Amerika egynyolczad cent visszaesést jelent, de úgy látszik, hogy a kulisz még sem érzi magát jól a kontreminben és különösen a hét végén fedezéseket eszközölt, melynek hatása alatt aztán határozott élnökség állt be emelkedő árat mellett; az arbitrage szintén vásárolta a buzát, melynek nyomán Bécs részéről is eszközöltek nagyobb vételeket és így a hangulat állandóan szilárd maradt. Igen tekintélyes a kontremin kötéseinek száma és ha nem egyéb okból, de technikai okokból lehet később nagyobb emelkedésre kilátás; a lisztüzlet egyelőre felelte gyenge, ámde a malmok nem redukálták árait a buzaárak visszaeséséhez viszonylagosan és ezen körülmény bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a malmok nem a fennálló viszonyok folytán, hanem bármily eszközökkel, de lenyomni kívánják a buza árát. Ehhez nem kell segítséget nyújtani.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 23.90 K, 1000 mm. 76 k. 24. — K., Gyoma.
Pestvidéki: 400 mm. 78 k. 23.80.
Rozs. 200 mm. 20. — K., paritás.
Arpa. 200 mm. 15 K, ab Budapest.
Zab. 100 mm. 15.70 K, február 14.
Lóhere. 80 mm. 176. — K, erdélyi.
Az áratok 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. február 13-tól február 14-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	1959	—
Rozs	—	101

Arpa	2414	—
Zab	1014	148
Tengeri	1355	—
Liszt	120	6806
Korpa	—	1531

A határidőpiaczon köttetett:

Délalott:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 11.72, 11.71, 11.82, 11.75, 11.83.
Buza 1908. októberre 10.29, 10.31, 10.33, 10.27.
Rozs 1908. áprilisra 10.28, 10.29, 10.36.
Rozs 1908. októberre 8.90, 8.94, 8.89.
Zab 1908. áprilisra 7.87, 7.88, 7.85, 7.89.
Tengeri 1908. májusra 6.72, 6.75, 6.70.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	11.82—11.83
októberi buza	10.30—10.31
áprilisi rozs	10.38—10.39
októberi rozs	8.89—8.90
áprilisi zab	7.86—7.87
májusi tengeri	6.73—6.74

Délutáni forgalom.

Délután a fedezések folytatódttak és az áratok tovább emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra	— — — — —	11.85—11.86
Buza új októberi	— — — — —	10.31—10.32
Rozs 1908. áprilisra	— — — — —	10.44—10.45
Rozs új októberi	— — — — —	8.90—8.91
Zab 1908. áprilisra	— — — — —	7.87—7.88
Tengeri 1908. májusra	— — — — —	6.75—6.76

Tétkötésde.

Ma váratlanul szilárd irányzat váltotta fel az egész héten tapasztalt lanyhaságot. A szilárdulás előidézésében jelentékeny része van annak a megítélésnek, hogy a külpolitikai helyzetben kedvező változás állott be, mert a szandzsák-vasut ügyét elintéztnek tekintik és elmúlt a nemzetközi konfliktus réme. Az összes nemzetközi értékek több koronával emelkedtek, egyedül az osztrák hitelrészvények emelkedése alig háromnegyed korona. Emelkedtek a Magyar hitel 3.50 koronával, Jelzálogbank 4.50 koronával, a Leszámitolóbank 2 koronával, a Hazai bank 1.50 koronával, a Rimamurányi 3 koronával, a Déli vasut 2.50 koronával és az Államvasuti részvény 2 koronával. A helyi piaczon az Adria, a Salgó, a fiumei rizshántológár részvényeit keresték. A helyi közlekedési vállalatokat a mai javulás alkalmával figyelmen kívül hagyták. A járadékpiacz is megszilárdult és a 4 százalékos magyar koronajáradék 1/3-ad százalékkal drágább áron jegyez. Már az előtözsde magasabb külföldi jegyzésekre, kedvezőbb külpolitikai hírekre, valamint bécsi és helyi visszavásárlásokra szilárd irányzattal folyt le és a forgalomba került értékek árfolyamai javultak és a tegnap esti zárlathoz képest 3-4 koronával emelkedtek. A forgalom időnkint élénk volt.

A déli tőzsdén az irányzat tovább szilárd volt és az összes értékek árfolyamai mérsékelt üzlet mellett emelkedtek.

Az utótözsden tartott volt az irányzat. A forgalom csekély volt.

Előtözsde.

Előtözsde szilárd.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 641.25—643.25.
Magyar hitelrészvény 774.50—776.50. Rimamurányi vasmű 535.—536.75. Jelzálogbank 425.5—428.—.
Közuti vaspálya 565.—. Magyar koronajáradék 93.15—94.35. Hazai bank 292.—293.—. Salgótarjáni köszénbánya 605.—608.—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 642.75—643.50.
Magyar hitelrészv. 776.50—778.50. Osztrák-magyar államvasut 678.—. Rimamurányi vasmű 534.—. Magyar leszámitoló bank 495.50—496.—. Jelzálogbank 428.—429.—. Közuti vaspálya 566.—566.75. Városi villamos vasut 277.50—278.75. Magyar koronajáradék 94.25—94.40. Hazai bank 292.50—293.75. Hazai sorsjegy 105.50—106.—. Magyar osztálysorsjáték 15.45.—15.50. Belvárosi takarékpénztár 596.—. Országos központi takarékpénztár 1690.—. Első magyar általános biztosító 10300.—.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használati valódi áldás gyomorbaescknak és székiszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az e rostott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

Szilárdjani köszémbánya r.-t. 603.25.—605.50. Adria tengerhajózási r.-t. 426.—420.—

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekéir holnapra 4.—5.—K, 8 napra 8.—10.—K, 1908. február végére 15.—18.—K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde irányzata tartott maradt. Kötfetett: Osztrák hitelrészvény 642.25 Magyar hitelrészvény 777.25.—777.50. Leszámitoló bank 496.—496.50 Végül Magyar hitelrészvény 777.50. Leszámitoló bank 496.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, február 15. (Az Egyetértés távirata.) A mai heti tőzsdén az üzlet szűk korlátok között mozgott, mert a konzum csak kevés bevásárlást tett. Buza 5—10 fillérrel olcsóbb lett, mint volt nyolcz nap előtt, rozs ellenben 10 fillérrel drágult. Árpa lanyha irányzat mellett a finomabb minőségektől eltejtintve, jelentékenyen kínálva volt, morvaországi malátagyárak és a helyi konzum is vásárolt. Tengeri 10, zab 5—10 fillért vesztett e héten. Eladatott buza 2000 mm., déli vasuti 78 kg. 11.30 koronán Csornáról, 2400 mm. alsó ausztriai 11.50—55 k. 3 hónapra Bécsből, 78 kg. tiszavidéki 12.70 k. Bécsből, 78—79 kg. 11.15 k. Galántáról. Rozs: 1500 mm. pestmegyei 7.47 1/2 k. bécsi raktárházból székérre felrakva.

Jegyeztetett buza: tiszavidéki 12.55—13.—korona, mosoni 11.45—11.80 korona, tótfelvidéki 11.40—11.85 kor., déli vasuti 11.40—11.70 korona, marchfeldi 11.15—11.55.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.45—10.70 korona, csepeli 10.45—10.65 kor., pestmegyei 10.55—10.80, korona különféle magyar 10.45—10.65 kor., osztrák 10.35—10.60 korona.

Arpa morvaországi 9.—9.40 kor., marchfeldi 8.50—9.—kor., bécsvidéki 8.40—9.—kor., tótfelvidéki 8.40—8.90 kor., csepeli 7.40—8.90, győri — kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki 7.—7.40 korona.

Magyar tengeri: régi 7.25—7.45, új — korona, cinquantin 8.20—8.60, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 8.30—8.55 korona, elsőrendű 8.55—8.80 kor., válogatott 8.80—9.05 korona.

Lisztben az üzleti helyzet változatlanul kedvező és a forgalom majdnem egészen szünetelt. Az átvételek korábbi kötésekre nem kielégítők. Korpa iránt némi érdeklődés mutatkozott és az árak valamint javultak, liszt ára azonban még inkább hanyatlott.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, február 15. A Szandzsák-vasut folytán támadt helyzetet a mai tőzsdén már nyugodtan itélték meg s így az üzlet barátságosabb volt, a mit a külföldi tőzsdékről érkezett jobb jelentések is elősegítettek. Az üzlet is élénkebb volt és különösen alpesi bánya, ártamvasuti prágai és rimamurányi részvények iránt nagyobb érdeklődés mutatkozott. Ländlerbank gyengült, Magyar jelzálogbank részvények kissé javultak. A déli tőzsde tartott árfolyammal nyílt meg, később a szilárd irányzat még inkább megerősödött. Magyar jelzálog és Dunagőzhajózási részvények állandóan keresletnek örvendtek. A déli tőzsde zárlatakor tartott volt az irányzat.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 642.50, Magyar hitel. 775.—, Ländlerbank 414.—, Államvasut 677.75 —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 143.50 —, Alpesi bányatársulat 631.—, Rimamurányi 535.—, Májusi járadék 97.85, Magyar koronajár. 94.35, Orosz érték —, Török sorsjegy 186.50, Német márka 117.63.

A déli tőzsde lanyhán nyílt meg.

1 órákor jegyezték:

Osztrák hitel 642.75, Magyar hitel 775.50 Ländlerbank 415.50 Unio-bank 548.50, Államvasut 677.50, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 143.—, Gőzhajó 1040.—, Alpesi bányarészvény 631.50, Májusi járadék 97.84, Magyar koronajár. 94.35, Török sorsjegy 186.—, Német márka 117.68, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 535.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. 427.—, Kárpáti petroleum —

Bécs, február 15. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.85, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.85, 1860-as sorsjegy 151.90, Osztrák hitelsorsjegy 450.—, Angol osztrák bankrészvény 305.25, Bécsi Bankverein 536.25, Osztrák-magyar bank 170.—, Déli vasut 141.75, Dunagőzhajózási társaság 1036.—, Dohány részvény 416.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.67, Osztrák Lloyd 423.—, 4,2 szálal. ezüst járadék 97.85—98.50, Osztrák koronajár. 97.80, 1864-es sorsjegy 262.75, Osztrák hitelintézeti részvény 641.50, Unio-Bank 547.25, Osztrák Ländlerbank 415.—, Osztrák-magyar államvasut 675.75, Elbavölgyi vasut 423.—, Alpesi részvény 630.50, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 241.—, Lipótkohó 440.—, Töröksorsjegy 185.—, Nyugodt.

Bécs, február 15. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 112.65, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 150.25, Magyar hitelbank részvény 776.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény 495.—, Rimamurányi 535.—, Magyar czukoripar 17.05, Adria hajózási részvénytársaság 420.—, Magyar koronajár. 94.30, 4 százalékos magyar földterem. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 193.—, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 426.—, Magyar keresk. bank —

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, február 15. (Tőzsdei jelentés.) A tegnapi newyorki tőzsde szilárd zárlatára való tekintettel a mai tőzsde megnyitásokor barátságosabb irányzat érvényesült, amely azonban általában csak kismérvű árfolyamemelkedésekkel járt, miután az üzleti működés már a hét végére való tekintettel alig volt élénk, Nagyobb forgalmak csupán amerikai vasutakban volt, amelyek 1 1/4—1 1/2%-al emelkedtek, valamint bankokban is. Járadékok nyugodtak voltak. Később a forgalom majdnem teljesen megakadt és a zárlat gyengén hanyalló árfolyamok mellett nyugodt volt. Kohóértékek közül Laura kohó 1 1/2%-ot vesztett. A többi értékektől eltérően amerikai vasutak szilárdan zárlattal. Osztrák értékek Béccsel egybefhangzóan kissé

Table with columns: Buza, 100 kilográmmal, 100 kilográra, árak.

Table with columns: Egyéb gabonamélek, 100 kilográmmal, 100 kilográra, árak.

Table with columns: Burgonya, Koronától—koronáig, árak.

Table with columns: Különléte, Faj, Pénz, Ár, árak.

Table with columns: Államadósság közhitelesorok, Záloglevelek, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Különléte vállalatok, árak.

Table with columns: Ujlaki téglák és mészkő, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók, árak.

11.75, 11.83, 3.10, 27, 6, 7.89, 0, tak: 11.83, 0.31, 10.39, 8.90, 7.87, 6.74, k és az árak, ak: 11.85—11.86, 10.31—10.32, 10.44—10.45, 8.90—8.91, 7.87—7.88, 6.75—6.76, váltotta fel az A szilárdulás annak a meg- etben kedvező ak-vasut ügyét emelkedési kon- értékek több osztrák hitel- negyed korona, onával, Jelzá- tolóbank 2 ko- 2.50 koroná- koronával. A fiemei rizshán- lyi közlekedési ával figyelmen megszilárdult és ék 1/3-ad száza- az előtőzsde kedvezőbb kül- helyi visszvásár- és a forga- vultak és a teg- onával emel- volt. továb szilárd ai mérsékelt üz- irányzat. A for- ny 641.25—643.25. 50. Rimamurányi k 425.5—428.—, onajár. 93.15— szilárdjani köszén-

emelkedtek. A készpénzpiac ipari értékeit elhanyagolták. Magánleszámitolási kamatláb 4³/₈, napi-pénz 4¹/₂%.

Zárlatok jegyzetlik: 4-2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyáradék 93.10, osztrák hitelrészvény 202.—, Déli vasut 25.60, orosz bankjegyek 213.85, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Disconto Commandit 174.75, Dinamit-truszt —, Harpeni 188.—, Unifikált török áradék 96.—, 4-2 százalékos ezüst-áradék 97.60, 4 százalékos magyar aranyáradék 94.50, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 144.80, Bécsi váltóár 84.90, Olasz áradék —, Alt. villamossági Edison 200.10, Gelsenkirchener 183.75, Laurakohó 215.50. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) február 15. 4-2 százalékos papíráradék 99.70, 4 százalékos osztrák aranyáradék 99.20, 4 százalékos magyar aranyáradék 94.40, Osztrák hitelintézeti részvény 201.90, Osztrák-magyar államvasut 144.70, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.70, Bécsi Bankverein 235.70, Villamos részvény 148.50, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.90, 42. százalékos ezüstáradék 99.70, Osztrák koronajáradék 97.60, Magyar koronajáradék 94.20, Osztrák-magyar bank 121.30, Déli vasut részvény 25.60 Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.9.—, Párisi váltóár 813.60, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 316.— Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) február 15. 4-2 százalékos ezüstáradék 99.60, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 25.45, 4 százalékos Aranyáradék 99.50, Osztrák hitelrészvény 202.—, Osztrák-magyar államvasut 144.75, Olasz áradék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyáradék 94.30 Nyugodt.

London, február 15. Angol consol 87¹/₈.

Páris, február 15. (Zárlat.) 3 százalékos Francia áradék —, Osztr. aranyáradék 99.50, Magyar aranyáradék 95.—, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 507.—, 4 százalékos Olasz áradék 90.85, Déli vasut elsőbbségi kötv. 306.—, 5 százalékos marokkói áradék 510.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román áradék 90.25, 4 százalékos Amort. román áradék 1905. 94.15, 5 százalékos Orosz áradék 1906. 96.25, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 510.—, 4 száz. Szerb áradék 1907. 436.—, 4 százalékos spanyol áradék 94.15, 4 százalékos unifikált török jár. 96.25, Török sorsjegy 180.25, Török dohányrészvény 457.—, Osztrák föld-hitelintézet —, Osztr. Länderbank —, Magyar Jelzálogbank 464.—, Banque de Paris 14.73 Banque Ottomane 714.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridional vasut —, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 563.—, Rio Tinto 15.99, Sucrerie d'Egypte 32.—, Tula 340, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 151, Chartered 19.—, De Beers 352.—, East Rand 90.—, Jagersfontein 94.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 48.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.12, Váltó német piacokra (rövid) 122.87, Váltó Bécsre (rövid) 104.37, Váltó Belgiumra (rövid) 1/8, Olasz aranyváltó (rövid) 1/10, Váltó Svájcra (rövid) 3/10, Csek Londonra 251.90. Magánkamatláb 2³/₈. Nyugodt

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1908. február 14-én.

Az üzlet menete inkább csendesnek mondható, minden különös élénkség nélkül s többé-kevésbé változatlan árak jegyzetnek. Tartós kereslet csupán csak vaj iránt mutatkozik, mely cikkért tartósan magas árakat fizetnek. Tojásból nagy felhozatok vannak s így az árak napról-napra visszamennek.

Mai árak:

Husneműk: Helybeli marhahus hátulja 122—144 K, eleje 100—116 K, vidéki borju, borbén hosszan mérve sulylevonás nélkül 108—120 K, helybeli borjuhús 120—130 K, sertéshús szalonával 118—120 K, lehuzott sertés 124—126 K, szalonna friss 136—140 K, szalonna sózott 136—140 K, szalonna füstölt 136—140 K, olvasztani való 120—124 K, hárj 136—140 K, sertészsír 140—144 K, mind métermázsanként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 120—160 K, hazai sonka 1.80—2.— K, szalámi magyar 3.20—4.— K, nyári szalámi 1.20—1.60 K.

Vad: Öz —.— K, szarvas —.— K, dämvas —.—, vaddisznó 80 l.— K kg.-ként gészben, nyul nagy 3.— 3.20 K, nyul süldő 2.20—2.40 K, fogoly —.— K, fácán 3.— 3.20 K, szalonka —.— K, darabonkint. Fenyvesmadár kötege —.—.

Baromfifélék: Élő rántani való csirke 2.— 2.60 K, sütni való 3.— 3.20 K, kacsa sovány 3.60—4.40 K, kacsa hizott 6.— 8.— K, liba fiatal —.— K, lud hizott 12.— 16.— K, tyuk

3.60—4.— K, pulyka 9.— 11.— K páronkint. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.44 1.56 K, hizott rucza 1.40—1.60 K, hizott pulyka 1.20—1.60 K, levestyuk 1.20—1.40 K kg.-ként, Pulárd 1.80 2.— darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.50—2.70 K, II. 2.— 2.20 K, főzvaj (köpült) 1.80—1.90 K, tehénturó 20—28 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 5.60—6.— K, rózsá 5.60—6.— K, fehér 4.80—5.20 K, kifli 9.— 1.0— K, sárgarépa 7.50—8.— K, petrezselyem 12.— 16.— K, vöröshagyma makói 14.— 15.— K, közönséges hazai 7.— 8.— K, fokhagyma 36.— 44.— K, káposzta 2.— 3.— K 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.20—2.— fillér kg.-kint. Alma válogatott elsőrendű áru (aranypármén, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 60—100 fill., másodikrendű 30—40 K., harmadrendű apró áru 12—30 K. Körte elsőrendű 1.20—2.— K, másodikrendű 40—60 K., dió I. 40—60 K., II. 30—40 K., 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 86—88 K, erdélyi apróbb áru —.— K, meszes —.— K eredeti lédánként (1440 drb).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, február 15-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 118—120 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 120—121 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 120—122 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig.)

Sertésleltétel 1908. évi február 13. napján volt készlet 21305 drb., 1908 február hó 14-én felhajtott — darab, 1908 február 14. napján elszállított 97 darab, 1908 február 15. napjára maradt készletben 21208 drb. A hizott sertésleltet irányzata: csendes.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, febr. 15. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 1506 darab sertés, 77 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 288 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 1794 darab sertés, 77 darab süldő — darab malacz. Eladott 578 darab sertés, 10 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 1216 drb sertés, 67 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 86—90 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kg.-ig 84—88 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 102—116 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 102—116 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 104—116 fillérig. Belföldi süldő — 104 korona. Horvát süldő 100—104 korona. Malacz — korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősulyban értendők.) A vásár irányzata lanyha, az árak változatlanok.

VIZÁLLAS.

	febr. 15 febr. 14.		febr. 15. febr. 14
	m é t e r		m é t e r
inn	Shárding 0.20 0.18	Tisza	M.-Szépl 0.08 0.08
Uuaa	Paszau 1.09 1.16		Tekeháza 0.16 0.08
	Linz 1.48 1.45		V.-Namény 0.29 0.36
	Bécs 1.44 1.44		Tokai 0.05 0.52
	Pozsony 0.31 0.31		Tiszafüred 0.08 0.11
	Komárom 1.15 1.33		Szolnok 0.84 0.32
	Budapest 0.78 0.8		Csongrád 0.25 0.42
	Páks 2.62 3.08		Szeged 0.69 0.88
	Mohács 2.73 2.83		T.-Bocsa 0.38 0.44
	Gombos 2.27 2.87		Titel 1.38 1.48
	Ujvidék 1.15 1.29	Óndava	Hofr 0.70 0.74
	Pancsova 0.77 0.89	Tapoly	Bárfa 0.36 0.24
	Orsova 1.54 1.69	Bodroz	Ladmócs 0.68 0.68
Horva	Morvafalu 1.30 1.3	Sajó	Zsolca 1.38 1.49
Vág	Zsolna 0.20 0.18		Szabolc 0.24 0.17
	Trencsén 0.88 0.18	Hernád	H.-Némét 0.25 0.17
	Ezered 0.64 0.36	Berecstya	Margitta 0.11 0.15
Eába	Szt.-Gothárd 0.— 0.20	Körös	Gatesza 0.28 0.28
	Sárvár 0.— 0.03		N.-Várd 0.11 0.15
	Győr 1.50 1.58		Bélnyos 0.34 0.38
Óráva	Vasas 1.10 1.10		Fenke 0.16 0.—
	Zákány 0.56 0.58		Gurahonc 1.49 1.52
	Bács 0.62 0.50		Borosjenő 0.10 0.10
	Pezsék 0.36 0.64		Békés 1.78 1.80
Óra	M.-Szardab. 0.22 0.18		Gyoma 1.80 1.81
Száva	Zágráb 0.04 0.02	Haros	Gy.-Fehérvár 0.28 0.18
	Sziget 0.26 0.30		Branyicska 0.20 0.—
	Mitrovicza 1.50 1.50		Soborstin 0.— 0.—
Szamos	Dács 0.24 0.32		A.-ad 0.83 0.83
	Szatmár 0.54 0.64		Makó 0.08 0.10
Kraszna	N.-Majtény 0.90 1.00	Imes	K.-Kostoly 0.04 0.10
Latorca	Munkács 0.22 0.11	Béga	Kiszető 1.60 0.09
Iabercs	Homonna 0.20 0.15		Tomorvár 0.36 0.64
Ung	Pereszény 0.— 0.—		Bécskerék 4.31 0.00

IDEGENEK UTMUTATOJA

Ajánlható beszerzési források Budapesten.

Élelmezési cikkek.

Wikus Tátra tejeskoládá gyára Budapest. V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom csukorka-bombongyár, teasütemény készítése. Megrendeléseket a cég a legpontosabban eszközi.

Fleischmann Lipót szalámi és füstölt húsáru gyára Budapest, Király-utca 11. Telefon 27—08. Keleti Export. Előállítás naponta 17.000 pár. Állandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assicurazioni Genrali (Trieszti ált. biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap: 300 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint finellátási és leánykihazásitási biztosítások. — Tűz-, szállítvány-, betörésses lopás elleni és üvegbiztosítások. — Jégbiztosítás a Magyar jég- és vízöntőbiztosító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 7 millió korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset elleni biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvénytőke és készpénztartalék 19 millió korona.

Első Leánykihazásitási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-körút 40—42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Ed-dig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztályosorszájként főelárúsi helye: VI., Andrássy-ut 5. Kézi zalogüzletek: IV., Károly-körút 18; IV., Ferenciek-tere 4. Irányi-utca sarkán. VII., Király-utca 57; VIII. ker., József-körút 2., VIII., Üllői-út 6. sz.

Háztartási cikkek.

Droga és háztartási cikkek V., Báthory-utca 9. sz. („Szabadság”-kávéház mellett). Rendeléseket pontosan házhoz szállítunk. Telefon-szám: 12—30. Hesz Izidor és Társa „Korona”-drogeria.

Hazai vas- és rézbutorgyár.

Bruck I. Henrik, Budapest. Gyár: IX. Liliom-utca 8. Mintaraktár és iroda: Andrássy-ut 32. Ajánlja különösen legdivatosabb rézbutorait legmodernebb kivitelben. Arak a legutányosabbak. Vidéki megrendelésekre különös súlyt fektetünk. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Víz- és légszeszvezeték és csatornázás.

Piszurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII. Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalat, épületbádós műhely és borganyú díszítmények gyára. Légszesz- és vízvezeték, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékosítók, vízellék, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvíz-gyógyintézetek-, melegvízkészítő-berendezések fűtő-tűzhely összekötéssel vagy saját tűzhelyvel. Ambergi légszeszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszesz-készülék minden házban. Telefon 20—83.

Angol férfi- és nőiszabó.

Pohner Ferenc férfi és női szabó Váci-utca 26, Párisi-utca sarkán. Állandó nagy választék a legújabb divatszövetekben.

Villamossági berendezések.

Magyar Siemens Schuckert Művek villamossági részvénytársaság. Igazgatóság: Budapest, V., Lipót-körút 5. Telefonszám: 211. és 212. Távíratcim: Siemenschuckert. Gyár: Pozsonyban. Készít: villamos világítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos-vasutakat. Bánya-vasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozó áramu generátorokat és motorokat, valamint az erőáram körébe vágó minden egyéb cikket. Különlegességek: felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos furógépek, villamos berendezések mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.

Ezüst. Ezüsttárgyak Bachrach A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüsttárgyára. IV., ker. Királyi Pál-utca 13. szám. 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárati földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztaldísz, tálak, fényűzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári árakon, melyek minden tárgyon láthatóan föl vannak tüntetve.

Selyemárak.

Szénásy, Hoffmann és Társa selyemáruháza IV., Bécsi-utca 4. Az összes farsangi ünnepeknek dus választékban már megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk. Miután helyben többféle szakmájú „Szénásy” cég van, tisztelettel kérjük, selyemáruházunknak szóló b. rendelmenyeknél a pontos címünknek szives kiírását, Szénásy, Hoffmann és Társa selyemáruháza kizárólag IV., Bécsi-utca 4.

SZÍNHÁZAK
 Vasárnap, 1908 február 16 án
Nemzeti Színház   **Népszínház-Ógopera**

Délután fél 3 óraker
Mary Ann.
 Vigjáték, 4 felv. Irta Zangwil
 Izrael ford.: dr. Mihály József
 Személyek:
 Péter   Róza gyi
 Brahmsohn   Bartosyi
 Samuel Smedge   Gabán A.
 Mrs Leadbetter   Jászai M.
 Rosie, lánya   Nagy I.
 Kitty   Demjén
 Golly   Keczeri
 Fady Chelmer   Helvey
 Foxwell grófné   Szacsvayné
 Jitigeorge   Meszlényi
 Lady Glynn   Munkácsi
 Lady Gladis   Paulay
 Rowenna   Kelemen
 Mary Ann   D. Ligeti J.

Este fél nyolcz óraker
Hazug törvény.
 Színmű 3 felvonásban. Irta Molnár Gyula.
 Nalacay Pál   Szacsvay
 Márta, a felesége   Helvey L.
 Kálmán   Mihályi
 Erzsike   a gyermekei   Ligeti J.
 Szegedy Boldizsár   Bartos
 Bornemisza Atala   Szacsvayné
 Kólos   Rózsaheryi
 Evelin   a gyermekeik   Paulay E.
 Popescu   Gabányi
 Evila   Jászai M.
 Coriolán   Hajdu
 Marci   Abonyi

M. Kir. Operaház
Eliána.
 Zenedráma 3 felvonásban. Szövegét írta Herrig H., fordította Abonyi E. Zenéjét szerzerelte Mihálovich Odón.
 Artusz   Takács
 Ginevra   Szamosi E.
 Lancolet   Anthes
 Eliána   Vasquez L.
 Eavinius   Pichler
 Kyot   Varday
 Remete   Erdős
 Kezdeté 7 óraker.

Várszínház
 Zárva

Délután 3 óraker
Tündérszerelm
 Fantasztikus operett 8 felvonásban. Irta Marics Ferencz. Zenéjét szerzer: Huszka Jenő.
 Máté   Kürthy
 Borbála, a felesége   V. Agh I.
 Gergő, a fiuk   Környei
 Orszo, a lányuk   Tallián
 Csabaló, baktör   Nagy
 Csabalórné   Jászóné
 Vizi király   Horváth
 Ceilla, leánya   Della Donna
 Czincszár, tucók király   Virág
 Remete   Székely
 Marj, parasztleány   Bátori G.

Este fél nyolcz óraker
A nagymama.
 Énekes vigjáték 3 felvonásban. Csiky Gergely darabjából színpadra alkalmazta Péter Árpád, zenéjét szerzerelte Mádor Rezső.
 Szerény grófné   Blaha L.
 Márta   Turcsányi
 Piroka   Della Donna
 Báro Orkényi   Horváth
 Gróf Szerény   Pázmán
 Br. Orkényi Kálmán   Bálint
 Koszta   Kúrti
 Langó Szeráfina   Marosi A.
 Tódorka Szilárd   Nagy

Vigszínház
Délután 3 óraker
Az ördög.
 Vigjáték 3 felv. Irta Molnár G.
 Az ördög   Hegedüs
 Jolán   Varsányi
 János   Fenyvesi
 Elza   Gezzi M.
 Czinka   Hegedüs
 András   Gyöző
 László   Szerény

Este fél 8 óraker
Sámson.
 Színmű 4 felvonásban. Irta Bernstein Henry. Fordította Góth S.
 Braehard Jacques   Góth
 Anne-Marie   G. Kertész
 Le Govain Jerome   Fenyvesi
 D'And line Honoré   Szerény
 Amarquise   Haraszthy
 Rí herford Grace   Gaze M.
 Flatch, üzlevezető   Tapolczai
 D'Andeline Maximil   Tanay

„METEOR” SZÁLLODA

Budapest, Erzsébet-körút 6.
 Tu'ajdonos: **RENDES SZIDOR.**
 120 kényelmesen berendezett szoba.
 Melegvízfűtés.
 Teljes 24 órai liftszolgálat.
 Vácuum-Cleaner.
 Fürdők a házban.
 Szállodai automobil.
 Szalonok, társalgók.
 Figyelmes kiszolgálás.
 Mérsékelt árak.
 Feltétlen tisztaság.
 Fekvés a Keleti és Nyugati pályaudvar között.
 A technika minden vívmányával felszerelve.
 A város központján.

Budapesti Polgári Takarékpénztár r-t.
 Budapest, VII., Rákóczi-ut 40. I.
 kölcsönt nyújt hitelképes egyéneknek környékbeli ingatlanokra bekebelezés mellett. Tárczaibtel. **Takarékbetéteket** elfogad 5 százalékra.

CIMBALMOK,

legjobb szabadalmazott acél belső szerkezetű, melynek hangja, hangtartalása rendkívül jónak bizonyult, részletfizetésre is legmoszszőbbmenő jótállással kaphatók. Fonográfok, gramofonok, hegedűk, fuvolák, osterák, okarinák stb. olcsón legjobbak. Kétféltre elismert lo munkáert.
Arjegyzéket ingyen küld
Mogyoróssy Gyula
 m. kir. szabadalmazott hangszergyáros
 Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.
 Telefon 58-20.

MÁRCZIUS 15-IKI IRODALOM.

- SAS EDE: Hősök-hőse. Nyolcz képmelléklettel. Diszkötésben ... 7.-kor.
- SEBOK ZSIGMOND: Kossuth Lajos életrajza 50 fillér. Diszkötésben ... 80 kor.
- BÁKOSI VIKTOR: Korhadit fakeresztek. Harmadik ifjusági kiadás. Diszkötésben ... 4.-kor.
- BÁKOSI VIKTOR: Hős fiuk. Regényes történet a szabadságharczából. Diszkötésben ... 6.-kor.
- PÓSA LAJOS: Száll az ének. Szavalni való hazafias versek. Füzve 2 kor. Diszköt. ... 4.-kor.
- PÓSA LAJOS: A szabadság hősei. Képek az 1848-49. szabadságharczából. Képekkel ... 60 kor.
- PÓSA LAJOS: Haza és szabadság. Hazafias szavalmányok és költemények ... 60 kor.
- GAUSS VIKTOR: A piros köpenyeg. Elbeszélés a magyar szabadságharczából. Képekkel ... 60 kor.
- GAAL MOZES: A vasember fia. Történeli elbeszélés képekkel ... 150 kor.
- GAAL MOZES: Bem apó. Történeli elbeszélés ... 60 kor.
- HAVAS MIHALY: A hősök. Hazafias elbeszélések képekkel ... 60 kor.
- RRUDY GYULA: A komáromi fiuk. Történeli elbeszélés ... 1.-kor.
- RRUDY GYULA: Előre. Hazafias elbeszélés. Képekkel ... 60 kor.
- LENGYEL LAURA: A virradat napja. Történeli elbeszélés. Képekkel ... 150 kor.
- LENGYEL LAURA: Magyar hősök. Történeli elbeszélés képpel ... 1.-kor.
- MADARASSY L.: A kis hadsereg. Történeli elbeszélés ... 1.-kor.
- PERÉNYI LAJOS: A hazáért. Hazafias elbeszélések képpel ... 60 kor.
- TÁBORI RÓBERT: Gábor Áron. Történeli elbeszélés ... 60 kor.
- PARKAS IMRE: A kapitány. Jelenet. Előadja: 2 férfi és 1 nő. ... 30 kor.
- ILLYÉS BALINT: Hazafias költemények. Ára füzve 3 korona, kötve ... 5.-kor.
- ÜNNEPI VERSEK: Szerkeszti Dr. Vajda Gyula. Szavalkönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. 2 kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjuságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavalkokat csoportosítja, másrészt remekírónk költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza.

A vastos kötet 300 költeményt tartalmaz. Ára füzve 3 korona, diszkötésben 5 korona.
SINGER ÉS WOLFNER kiadása
 Budapesten, VI., Andrassy-ut 10

Csak ROGÁTSY-féle BORAX-ot kérjünk!
MAGYAR ASSZONYOK

és leányok, ha az arc-, test- és kéz-bőrötökét üdén, tisztán, rózsásan és egészségesen akarjátok megtartani, használjátok kizárólagosan és állandóan a magyar gyártmányu, kitünő és elismert **Rogátsy-féle Magyar Pipere Borax-ot,** mely mint testápoló és széplítő szer felülmúlhatatlan, hatása biztos és gyors.

Angyal Borleka, Jászberény. Arany kanál. Nincs jobb pipere!	Arany Gáborné, H. Bösörmény. Ezüst kanál. A magyar pipere borax a legjobb bőrápoló.
Gállk Aranka, Borszterczobánya. Ezüst kanál. Kérek meg egy postacsomagot.	Lizskey Ferenozné, Losonc. Aranykanál. Kitünő eredménnyel használom a magyar pipere boraxot.
Vida Andrásné, Kassa. Arany kanál. Arczom és kezeim tisztaságát a magyar pipere boraxnak köszönhetem.	Medgyessy Paua, N. Kikinda. Ezüst kanál. A magyar pipere borax meghozta a kívánt eredményt.

FOLYTATJUK.
 Egy doboz ára 30 és 75 l., 10 nagy doboz vidékra hármentve **Magyar Pipere Borax-Crém** 1 tégely 1 korona. **Magyar Pipere Borax-Szappan** 1 drb 30 fill. Kapható minden gyógytárban, drogériában és fúszterdzletben vagy az egyedüli gyártónál:
ROGÁTSY RALMAN drogueria BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. sz.
 Figyeljünk a „ROGÁTSY” névre.
Csak ROGÁTSY BORAX-ot fogadjunk el!!

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásviz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.
Dr. Preisz Hugó
 a m. kir. Állami bakteriológiai intézet vezetője.
 A Csillaghegyi forrásviz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Veszek zálogcédulákat

elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyógyóket és éskzereteket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSKERESKEDŐ BUDAPEST, Király-utca 34. Petöfi-utca sarok

A sárospataki malomkö-gyár egylet ajánlja:
kitünő hírnevű sárospataki kovamalomköveit,

Megrendelések előaditának: A sárospataki kovamalomkögyárban Sárospatakon. (Posta- és vasúti állomás). Uryan-onnan árjegyzék ingyen és hármentve kapható. Minthogy nagyon sok más esakélyebb értékű malomkö a sárospataki névvel kerül forgalomba, ezüstérté vagy közzvetlenül a gyárban, vagy megbízható cégek útján tenni a megrendeléseket, különösen kiemelkedően, hogy kovamalomköveink „Sárospataki kovamalomkögyár” jelzővel „Sárospataki malomkögyár egylet” jelzéssel vannak ellátva.

FÖVÁROSI ORFEUM
 WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17.

Két nagy előadás
 kezdetük d. u. 4. és esti 8 óraker.
 Mindkét előadásón:
E. MERIAN kutyaszínhaza
 Bővebbet a falragaszok.
 Jegyelövétel: 10—1 és 3—6 óráig.
 A télikertben reggel 5 óráig **VÖRÖS ELEK** cigányzenekara hangversenyez.

Varieté-Színház
 ezelőtti Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.
 Február 1-től új műsor.
The Elrados kómikus nyújtó tornászok.
The Great 4 Longs akrobata csoport.
A TOLYAJ. Bohózzal egy felvonásban. Irta Tábori Emil.
 Éjjeli 12 órától, reggeli 5 óráig
zene és táncz.
 Hegedüs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez. Vasár és ünnepnapokon délután fél 4 óraker délutáni előadás mérsékelt helyárrakkal.

Nagy élvezetet nyújt a
„Világpanoráma”
 Budapest, IV., Városház-tér 4. (Piaristák épületében.) Jövő héten Párh-vasut, Sztajerszágot a Szalkammerguttal összekötő érdekes alpeai vasut. Minden héten új műsor. Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Belépti-díj 40 fillér, tanulóknak 20 fillér.

SZÍNHÁZAK

Vasárnap 1908. február 16-án

Magyar színház

Délután 3 órakor.

Kerülő ut.

Ezennel 3 felvonásban. Irtá Henry Bernstein. Ford. Salgó Ernő. Raymondo Wilson. Fogár I. Aquilone, a leánya. Halmi M. Cyri. Armand Rousseau. Garas. Az öreg Rousseau. Váró. Rousseau Lucienne. Hara P. Pradesné. Harmos I. Michelon. Forrai R. Michelonné. Csizser. Tárnoky G.

Este fél 8 órakor

GRETCHEN.

Tréfa 3 felvonásban. Irtá Dawis és Lipschütz. Fordította Hajó Andor.

Von der Plein gróf. Léran I. Dr. Schwegelmann. Forrai R. Mosquiné. Tárnoky G. Bojnage. Tárnoky G. Milli. Hara M. Tilda. Harmos I. Gréte Gloom. Mészáros G. Francziska. Somlyó J. O. tuncsége. Csontos. Von Ströhe. Réthely. Emma. Németh I. Eins. polgármester. Boross. Tobiasch. Köröndi. Niemann. Ratkay.

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 98-16.

Utazás egy sikker körül.

Tréfa, irta Hiltai Jenő.

MICZI HERCZEG

öné Lohár Ferenczről, operettje 1 felvonásban Személyek. Miczi hercegné - Nyári, Jerzabinka - Boros, Piza - Keleti Juliska, Amorante - Medgyaszay Vilma.

Szép asszony kocsisa.

Parisi kocsitörténet.

Kabaretszámokat adnak elő: Medgyaszay Vilma, Nyári, Keleti Juliska, Sarkadi, Vörös II, Kardos, Kókny II, Pócs Lili, Boros, Hársony.

CHICAGO

színház.

VII. István-ut 39 szám.

Telefon 93-09. szám.

London. - Fel zenére! -

Olasz vérbosszu (Vendetta.)

Utazás a holdba. - Az

elegáns Páris. - Utazás a

belga partok mentén. -

Csöke Rózsika. - Az or-

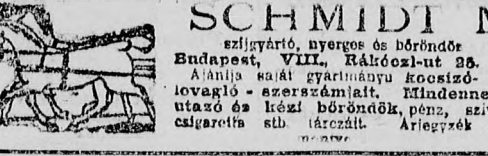
vosnő fértje. Előadások kez-

detek 8. u. 5 órakor.

A gége, torok, tüdő, gyomor, bél, vese, hólyag hurutos bántalmainál felülmulthatatlan

FŐ- BRÁZAY KÁLMÁN CZEGLÉ PAKTÁR BUDAPEST VIII. JOZSEF-KÖRUT 37/39 Csak SICULA névvel ellátott üvegek valódiak. Egy üveg ára 60 fillér.

HA FÁJ A FEJE, Beretvay Tamás győgy-szerésznél Kispest, Rákóczi utca 4. Minden gyógyszer-tárban és drogeriában kapható. Beretvay Tamás győgy-szerésznél Kispest, Rákóczi utca 4. Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

Nem kell többé 10.000 frtos régi hegedű mert Reményi Mihály műhegedű-készítő, a m. kir. Zene Akadémia házi hangszerese legújabb találmánya által (>hangfokozó gerenda) annak bármely hegedűbe vagy gordonkába illesztése után az sokkal jobb, nemesebb és erősebb hangot kap. Kezesség minden egyes hangszerért. Reményi szaktársai minden új hegedűt pótolják a drága mesterhegedűket, miután a legnagyobb hangversenyteremben megfélemlenek, bizonyítottul szolgál, hogy Geyer Stej a legnagyobb hegedű-művész a Vídó nagy tanában egy Reményi-féle új hegedűn sikerrel hangversenyzett. Hegedű készítés és átvitási műtőrcm. Budapest, Király-u. 58. Árjegyzék bérmentve.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok Motoros gép-alkészletek. A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessenék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük. Dobry Ant. motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képviselője: Kovács Mihály és Társa Budapest, V., Hold-utca 23. sz.

Végyen minden magyar ember. Fonyeremény 40 000 K. Összes nyeremények: 90 000 K. Nyereménytárgyak kiállítás: IV. Kossuth Lajos-utca 4. és VII. Erzsébet-körút 34. HUZÁS március 15-én este 7 órakor a m. kir. lottó-igazgatóságánál (Budapest, Vámpalota). EGY SORSJEGY EGY KORONA. Kapható a dohánytözsdekben. Megrendelhető a sorsjegyirodában: Budapest, IX., Boráros-ter 2.

MÜBUTOR csak kiváló jó minőségben. Szolid munka. Olcsó árak. Modern kivitel. Fáy Antal butorgyárosnál BUDAPEST, Sommelweis-Ujvilág-utca 4. sz. a sarkon.

Siessünk árunkat beszerezni, mivel tetemes áremelkedés lesz. - Kérem a hirdetés kivágni és összegyűjteni, mivel mindég más árut hirdetek úgy, hogy a t. vevő közönségnek összes áruimról meg lesznek az árak.

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Kiselejtezek most eszezealjakat (2 kr.), Kávé vagy tea eszeze (6), 6 szem. cukortartó (18), 6 " kávé kanna (20), 6 " tea (25), 6 drb desert tányér (30), 6 " lapos " (42), 6 " mély " (54), 1 " leveses tál (40-50), 1 " főzelékes tál (35-40), 1 " salátás " (35-40), 1 " pecsenyés " (35-40), 1 " tésztás " (30-35), 1 " sz szos aljal (25), 1 " sótartó (10), 1 " gulás tál (5), 1 " erős finom boros pohár (5), 1 " vi zespohár (6), 1 " köpölkáda azelőtt (80), most (30).

Tessenék figyelemmel lenni a legközelebbi hirdetésre. Nászajándékok nagy választékban, Ingyen láda, ingyen csomagolás! Takács Ferencz BUDAPEST, VIII., Baross-tér 4. sz.

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCZA 18. Igazgatók: GEITNER KELETI. Rendező: COTT SANDOR. Az előadás kezdete 7/8 órakor. 7/10 órakor Ma Ujdonság. „A Házibarát” bohózat Irtá Nemő. Rendező Werner Manó. Végül Was Männer tesselt? 11 órakor. Bohózat irta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor. Nappali pénztár 9-11-ig és délután 3-6 óráig. Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggel 5 óráig zene és tánc.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körút 28 (BONBONNIERE). Három színdarab, öt színpadi tréfa és huszonöt cabaret-szám körül minden este színes nagyvilági kabaré körútban. Fellépnek: Nagy Endre, László Rózi, Ferenczy Károly, Balogh László, Fehér Kornélia, Kopló József, Szécsi Magda, Huszár Károly, Saló, Gabányi, Mahr, Kövály. Jéyek: Bárt-nál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy ut. Zipszer-nél, Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körút. 28.

„MINTA” szálloda Budapest, Nagymező-utca 62. szám. Teljesen újonnan berendezve 40 szobával rézagyakka és villanyvilágítással. Szobák 30 kr.-tól feljebb. A szállodal kávé ház egész éjjel nyitva. Híres orgányzene. Telefon 315. Strausz Jakab, szállodalás és kávé.

TATRA-MULATÓ VII. KIRÁLY-UTCZA 77. Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest legelőkelőbb család mulatója. Ma, 1908. február hó 1-10-én Teljesen új szenzációs műsor. Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás. Nemes Lessenő Mella Cabaret-díva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné cocotádok (harrakisztréttel). La belle Sylvia dán soubrette. Umberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrette. Szugár Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista. Pénztárnyitás 5 órakor. Kezdetek 8 órakor. Telefon 15-10.

Szálloda Az „ARANY BÁRÁNYHOZ” BÉCS, Wieden, IV., Hauptstrasse 4. Elsőrangú szálló. - A magyarok találkozó helye. - Szobák 2-60 koronától felfelé. 2 percznyre az Operától és Kärntnerstrassétól. Világos szobák. Világos szobák.

uar 16... kérjünk!... NYOK... s kéz-bő... és egész... asználja... magyar... mert... ax-ot... felülm... vors... ornó... mény... nál... ere borax... trapoló... enozné... nykanál... mőnyel... magyar... axot... Pau a... sítet kánál... ere borax... vánt erud... kro bérmentve... 11 korona... 80 fill... fűszerüzletben... DAPEST... ut 10. sz... vte... junk el!!... forrásvíz... kifogástalan... Hugó... riológiai intézet... ponti iro... telefon 77-98... ulákat... ezüstöt... agasabb... teljes... ERKESKEDÉ... dí-úcsa sark... egylet... ja:... irnevű... ataki... alom-... eit... ovamalomkő... (ás.) Ugyan... ó. Minthogy... sáropataki... nál a gyar... rendelőseket... k. Sárosp... malomkőgyar... lezések... valamint Kellor... SUTAK... ktrészek stb... oblikok... folazeroiva... cikkek... szakmabeli cikkek... szerzők... JOS-nál... SZÁR...

SZINHÁZAK

Vasárnap, 1908, február 16-án.

Király színház

Délután 3 órákor
János vitéz.
 Dalgatók 8 felvonásban. Írták Hel-
 tai Jenő. Zenéjét szerzezte Ka-
 csóh Pongrácz János.
 Kukoricza Jancsi Szegeci
 Huska Hornyik J.
 A francia királyleány T. Harmat
 A gonosz mostoha Tari S.
 A francia király Német
 Falu cséze Csizsór

**Este fél 6 órákor,
 Varázskeringő**

Operett 8 felvonásban. Írták
 Dörmann és Jacobssohn. Fordi-
 totta Mérei Adolf. Zenéjét szer-
 zette Strauss Oszkár.
 XIII. Joahim Németh
 Lohár Papir
 Helén Petrács S.
 Niki Ráthonyi
 Gusztó Csapó
 Friderika Orley G.
 Franczi Ötvös G.
 Vendolin mintzler Szabó

Apollo színház.

(Telefon 68-39.)
 Alléa-verseny a Vanderbilt
 serlegért.
 Önteláldozó asszony. Spa-
 nyol táncz.

A hirnök.

Baleset egy kiránduláson.
 Póstkocsi megtámadása
 Texasban. A ravasz fiu.
A köpeniec kapitány szobra
 Kezdeté fél 5 órákor.

Uránia színház

Délután fél 4 órákor.
A virágok városa.

Este fél 8 órákor
A szerelem története.

Pénteken február 21-én a Royalteremben

Culp Julia

2-ik és utolsó előestéje.

Jegyek: 10-3 K.-ig kizárólag Méry Bélánál András-
 sy-ut 12. szám.

Hétin, február 17-én a Royalteremben

Brüsszeli

vonósnyegyes 2-ik és utolsó kamaraestéje.
 Jegyek 10-3 kor.-ig kizárólag Méry Bélánál
 András-sy-ut 12.

Slaviansky

d'Agrenoff Dimitri 40 tagból álló világhírű orosz
 nemzeti vegyes énekkara
**3 hangversenyt rendez a Vigadó nagyter-
 mében február 27., 28. és 29-én.**

Népszerű helyárak: 6, 4 és 2 kor. fenntartott helyek 10 kor.
 Rendező: Méry Béla zeneműkereskedése, András-sy-ut 12.

**Megnyilt a
 HUNGÁRIA BUFFET.**

Dohány-utca 56. (Akácfa-utca sarok)
 Kifőné magyar konyha. Valódi jó
 Női kiszolgálás. Minden este cigányzene italok.
Egész éjjel nyitva. o Egész éjjel nyitva.

Kertalakításokat elvállal Weber Károly
 iskola-tulajdonos Be-
 kásmegyeren (Buda-
 pest mellett), Gyü-
 mölcsfa, díszta és rózsza árjegyzék ingyen.

Ma megnyilt átalakítva a

Grand Caffé LOUVRE nagykávéház.

Andrássy - ut 54. András-sy - ut 54.

**Fényesen berendezve,
 A főváros éjjeli életének központja**

S.-A.-Ujhelyi **LUKÁCS KÁROLY** híres kuruczprimás
 zenekara hangversenyez.

Buffet! :: Külön fülkék! :: Télikert!

HAGGENMACHER Szent-Gellért-sör

csapolása:

- Szivós Zsigánál**
I., Krisztina-ter „Zöldia”
- Wehrmann Bélánál**
I., Fehérvári-ut 48.
- Kubancz Venozelnél**
II., Pó-ut, Budai vigadó
- Borovszky Lajosnál**
II., Pallfy-ter
- Derer Józsefnél**
III. ker., Zeigmond-utca, Lukács-
fürdő mellett
- Schneider Lipótnál**
V., Lipót-körút 2.
- Nemosák Mihálnál**
V., Lipót-körút 21.
- Wagner Vilmosnál**
VI., András-sy-ut 46.
- Kossa Jánosnál**
VI., Király-utca 100.
- Osv. Jahn Edénél**
VI., Király-utca 59.
- Putnoki Istvánnál**
VIII. ker., József-körút és József-
utca sarok
- Fettlök Gyulánál**
VIII. ker., József-körút 8, Baross-
utca sarok
- Mertl Istvánnál IX., ÜNG-ut 111.

Szólóhirtokosok,

kiknek eladó Sauvignon vagy Semillon, esetleg
 más francia fajszőlőből szűrt borai vannak,
 felkéretnek cégünknek ajánlatot tenni. Bármily
 mennyiséget megvásárolunk.

**Orgona-
 harmoniumok**

mindkét rendszer szerint, legelőssébban szállítanak
Pajkr Rezső és Tsa
 Budapest, X., Delej-utca 11/II.
 (Tiszviselő-telep).
 Fedőlos harmoniumok pontos orgona
 méreteikkel.
 Bőrmontes szállítás az utolsó vasúti állomálg.
 Tanszerek és lelkészreknak külön szállíték-
 engedélyezve.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve.

RÓZSATEJ
 kitűnő telet-ápolószer 2 K
 balzsamszappan hozzá—60
OSAN kitűnő fog-ápoló
 szájviz 1 K 76 fill.
 Fogpor —88 K.
TANNINGENE
 legjobb háffestőszer 5 kor.
 ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. I., Wallisohlgas.
 Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

Nászajándékok
 jubileumra díszárgyak, evő-
 eszközök, műipari cikkek
részletfizetésre
 is kaphatók jutányos áron
POLGÁR KÁLMÁN
 műfőrás ékszerterelepén
 Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em.
 Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Michelstädter Utóda
Oska Géza
BUDAPEST.
IV., Váci-utca 3. sz.
 Cipő-
 különlegességei.
 Szabottárakja talpba vésve.

HETI MŰSOR.

Február	Nemzeti Színház	N. kir. Operaház	Vigaszínház	Király-Színház	Népszínház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia színház
17 Hétfő	—	—	Sámson	Varázskeringő	Czigánybáró	A császár katonái Mária	Bohémélet	A szerelem tör- ténete
18 Kedd	—	Varázsfuvola	Az ördög	Varázskeringő	A nagymama	A császár katonái Mária	—	A szerelem tör- ténete
19 Szerda	—	Aida	Sámson	Varázskeringő	A nagymama	A császár katonái Mária	—	A szerelem tör- ténete
20 Csütörtök	—	Elisza	Baccarat	Varázskeringő	A nagymama	Gretchen	—	A szerelem tör- ténete
21 Péntek	—	Rigolettó. Tánccs- nyelőz	A Krentzer-szo- nata	Varázskeringő	Parasztbecsület Balkirálynő	A császár kato. ál- Mária	—	A szerelem tör- ténete
22 Szombat	—	Bolygó hollandi	Tatárjárás	Varázskeringő	A nagymama	A császár katonái Mária	—	—
23 Vasárnap d. u. este	—	Trobador Magyar táncgyűjtemény	Tatárjárás	A vig ózvegy Varázskeringő	Tunderezelem A nagymama	Gretchen A császár katonái Mária	—	A táncz A szerelem tör- ténete

MAGYARHON ELSŐ CERNÁGYOS ÉS LEFÜDÉS MIREVÜ ÓRAZLETÉ

Alapították 1842

Bräusweller János

Szegeden C. a bio. kiedelgesen
 a. chronometron és műtelo, filialéja
 a. emantóit fage-zárakak,
 ut. ost.

**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
 RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzők bérmentés, javítások pontosan eszközöltek.

1900. Párisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda Ferencz János
 kerületi gyógyszerész Korneuburg, Bécs mellett
 Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és
 bolgár fejedelem udvari szállító.

KWIZDA-féle szabadalmazott
szorító szárvédő-szalag | ruganyos szorító szárvédő
 légvánkossal ellátva

szürke, fekete, barna és fehér színben,
gummiból csak feketeszínben.

4 nagyságban készülnek és pedig hal és jobb lábnek. A
 szorító z-b-nél megmérve,
 20-22 cm. átmérőtől megf. az 1.60 sz. nagyság
 23-24 : : : a 2-ik : :
 25-27 : : : a 3-ik : :
 28-30 : : : a 4-ik : :
Egy darab ára:
 Szürke színben darabonként 1. sz. 5 K 50 f., 2. sz.
 5 K 90 f., 3. sz. 6 K 40 f., 4. sz. 7 K 80 f.
 Fekete, barna, vagy fehér színben: 1. sz. 5 K 90 f.,
 2. sz. 6 K 40 f., 3. sz. 6 K 80 f., 4. sz. 7 K 70 f.

Kapható: Duloz A. utóda IV., Egyetem-utóza 2., Freund és fia IV., Koronaherezeg-utóza 3., Glass József
 IV., Koronaherezeg-utóza 9., Hejli és Stlassny VIII., Muzeum-körút 10., Huzella M. IV., Váci-utóza,
 Keleti J. IV., Koronaherezeg-utóza 17., Kutschera S. VII., Kerepesi-ut 32., Oltich L. VI., Teréz-körút 8.,
 Weszely István IV., Váci-utóza.

Téli üdülő- és gyógyhelyek a déli vasut mentén.

Vonat összeköttetések és menetárok Budapestről (déli vasut pályaudvaráról).

Abbazia	Nagykanizsa— Pragerhofon át	Budapest d. v. ind. gy. v. 8 ⁰⁵ reggel, 8 ⁰⁰ este. Abbazia-Mattuglia érk. >> 9 ³⁸ este, 9 ²¹ d. e.	Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 109.10 K, II. oszt. 77.90 K, III. oszt. 49.50 K.
Görz	Nagykanizsa— Pragerhofon át	Budapest d. v. ind. gy. v. 8 ⁰⁵ reggel, 8 ⁰⁰ este, sz. v. 10 ⁰⁰ este. Görz érk. >> 9 ⁵⁰ este, 10 ⁰⁴ d. e. >> 6 ²⁶ >	Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 109.10 K, II. oszt. 77.90 K, III. oszt. 49.50 K.
Bozen- Gries	Nagykanizsa—Pra- gerhof—Marburg Franzensfesten át	Budapest d. v. ind. sz. v. 6 ⁵⁰ regg., gy. v. 8 ⁰⁵ regg., 8 ⁰⁰ este, sz. v. 10 ⁰⁰ e. Bozen-Gries érk. gy. v. 12 ⁰² d. u., >> 5 ⁵⁸ > 4 ⁰³ d. u. >> 12 ²¹ éj.	Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyors- vonatokra: I. oszt. 132 K, II. oszt. 94.80 K III. oszt. 60.70 K, továbbá 90 napig érvényes menettértijegyek megszakítható utazások v gyorsvonatokra: I. oszt. 138 K, II. oszt. 102.80 K III. oszt. 70.90 K.
Meran	Nagykanizsa—Pra- gerhof—Marburg Franzensfesten át	Budapest d. v. ind. sz. v. 6 ⁵⁰ regg., gy. v. 8 ⁰⁵ regg., 8 ⁰⁰ este. Meran érk. >> 1 ¹⁹ d. u., >> 7 ²⁵ d. e., 5 ³⁴ d. u.	Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 138.80 K II. oszt. 101.60 K, III. oszt. 64.80 K.
Arco	Nagykanizsa—Pra- gerhof—Marburg Franzensfesten át	Budapest d. v. ind. sz. v. 6 ⁵⁰ regg., gy. v. 8 ⁰⁵ regg., 8 ⁰⁰ este. Arco érk. >> 3 ²³ d. u., >> 9 ¹⁵ d. e., 7 ¹⁷ este.	Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 144.80 K, II. oszt. 105.— K, III. oszt. 66.80 K.

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGENY. —

Írta: FRED VILLER

10

Ezalatt Holt ismét visszatért a kajütbe.
 — Még egyelőre csend uralkodik. De meg-
 halljuk, mihelyt zugni kezd a szél.
 — Nem tudjátok az ajtót kinyitni? Váratok
 egy keveset! Félre az utból! . . .
 Nekitámasztotta széles hátát az ajtónak,
 hosszú lábaival pedig nekifeszült az asztal lábá-
 nak, melyet a padozathoz erősítettek. Az ajtó
 reccsenve omlott be a rekeszbe s vele gyűlt
 Holt is bezuhant. Lassan mászott ki a sötét
 helyiségből és felhorszolt kariait dörzsölgette.
 Hirtelen gyenge kiáltás kéré és esdő kiál-
 tás hallatszott, mely embertől . . . nőtől eredt.
 Lámpát vettem a kezembe és bevilágított-
 tam a helyiségbe, Monk az összetörött ajtót
 húzta ki.
 A látványt, mely szemünk elé tárult, a leg-
 kevésbé sem vártuk. Bent a fal mentén nagy
 szelfogó kosár állott. A függöny félre volt huzva,
 a kosár közepén pedig — egy szép fiatal leány
 ült. A fehér bluz szabadon engedte látni a nya-
 kát, nagy, kibontott fekete haja a keblére omlott
 és félig eltakarta az arcját. Az egyik kezével
 hátrátámaszkodott, a másikkal pedig a szemét
 árnyékolta be, amint a lámpa fénye hozzáért.
 Ijedten bámultunk rá, mialatt a kaja érthetel-
 len panaszos szavakat mormoltak.
 Egy kis ideig szinte megkövülten álltunk,
 azután lassan visszahúzódtunk a kajütbe, mi-
 alatt egymásra néztünk.
 — Virgen santissima! — — misericordia!
 — Spanyolul beszél! — kiáltottunk Holt és
 én egyszerre.
 — Ha értitek, amit beszél, hát szólítsátok
 meg.
 Monk volt az első, ki magához tért.
 Igyekeztem néhány spanyol szót össze-
 szedni; de legnagyobb csodálkozásomra Holt az

ajtóba lépet és folyékony spanyol nyelven biz-
 tosította a fiatal nőt, hogy ne féljen semmitől.
 A hangja olyan lágyan csengett, mint egy
 anyáé, midőn a gyermekéhez szól.
 Azután meggyújtott egy halvány üveg-
 buráiú lámpát, mely a rekesz egy oldalán füg-
 gött, mialatt folytatta megnyugtató szavait. Vé-
 gül a leány nyugodtabbnak látszott.
 — Hol vagytok? — mormolta.
 — Az „Oceán“ hajón van és jó barátok
 között — felelte Holt. Nem kell félnie.
 — De nem ön a kapitány? Hol van a barát-
 ságos don Antonio és donna Severina? Olyan
 jók voltak hozzám és ápoltak engem, mikor be-
 teg voltam.
 — Nem tudom, hogy ön kiről beszél, ked-
 ves kisasszony; mi ma jöttünk a teljesen üres
 és elhagyott hajóra.
 A leány mintha nem is hallotta volna az
 előtte álló férfi beszédét.
 — Itt van az atyám a többi férfivel? —
 kérdezte.
 — Nem, rajtuk kívül senki sincs itt.
 A fiatal teremtes felsóhajtott, de ez a meg-
 könnyebbülés sóhaja volt és kezét a szeméi elé
 tartva, visszahanyatlott párnáira. De kissé ké-
 sőbb felemeledett és olyan pillantással, mely-
 lyel kutatni látszott Holt bensőjét, ránézett és
 gyenge hangon kérdezte tőle:
 — Ön az mondta, hogy jó szívvel van irán-
 tam — és ön jönnek látszik — kérem, vigyen en-
 gem a jó barátaimhoz; szárazföldre — —
 Azután ismét gondolkozni látszott.
 — De hol van don Antonio és donna Seve-
 rina? . . . És igaz az, hogy az atyám és em-
 berei nincsenek többé a hajón?
 Raitunk hármónkon kívül senki sincs a haj-
 ón — ismételte Holt. — De teljesen nyugodt le-
 het, mi megvédiük önt és néhány nap múlva jó
 barátai védelme alá helyezzzük.
 — De én nem értem — — a fiatal leány le-
 feküdt párnáira és gondolkozni látszott valamin.
 — Ön beteg volt, kisasszony?
 — Igen, nagyon beteg, amióta a hajó fedél-
 zetére jöttünk; de én nem értem, hol maradtak
 — —
 Fent a fedélzetről hirtelen sóhajtó, fütyölő

zaj és a kötélzet és vitorlák esőrenése hallat-
 szott.
 — Semmi veszély nem forog fenn, kisas-
 szony és egy pillanat múlva itt leszünk ismét
 önnél.
 Holt óvatosan betette a rekesz aítaját és
 mindhárman felrohantak a fedélzetre.
 Nyári zivatar vonult el felettünk. Folyton
 folyvást villámlott, az ég pedig úgy dörgött,
 mintha Napoleon összes ágyui tüzelnének fe-
 jünk felett. A szél az árboczok között fütyült és
 hajónkat a tengerbe akarta borítani.
 Leoldottuk a két viharvitorlát és igyekez-
 tünk rendbehozni a többi szétzilált ponyvát is.
 A szél erősen süített. A vitorlák nem
 tudtuk az árboczokról leoldani. Nemsokára en-
 gedett egy kevéssé a vihar, a jármű ismét fel-
 egyenesedett. A szél olyan hirtelen keletkezett,
 hogy a tengernek nem volt ideje megnövekedni
 — ahogy a tengerészek mondják — és a hajó
 olyan csendesen feküdt a vizen, mint egy tem-
 plom.
 Különben is csak olyan nyári zivatar volt
 és amint az eső hullani kezdett, elhallgatott a
 szél, a vihar pedig folytatta az utját dél és ke-
 let felé.
 — Ne ázzunk itt meg hiába, szóljt végre
 Holt. Menjünk be és nézzük meg legujabb uti-
 társunkat. Talán fél egyedül lenni, ebben a pokoli
 dörgésben.
 — Igen, felelte Monk. Mikor hiába tapoga-
 tóztunk, nyilások és vitorla-tekercek fölött
 botorkálva; olyan sötét volt, mint a zsákban,
 az eső pedig csak úgy ömlött, ennél jobbat ugy
 sem tehetünk és a fiatal hölgy talán felvilágosít-
 hat bennünket a hajót és annak rejtélyét illető-
 leg. Mit is mondott?
 Holt szóról-szóra ismételte a fiatal leány
 szavait.
 — Ugy-e így van, Frederik vagy talán töb-
 bet mondott?
 — Nem, semmivel sem többet, csak ugy
 rémlett nekem, hogy valamit mormol az apjáról,
 donna Severináról, don Antonióról, vagy ehhez
 hasonló nevekről.
 (Folyt köv.)

Szájpadlás nélküli

higiénikus légszivókamarás fogsorok.

A modern technika legnagyobb vívmánya. Bárki is, ha egyszerűen saját fog, vagy gyökér sincs már a szájban. Azonnal megszokható és rájár a kiülő. A fent említett fogsor saját találmányom. Készíték saját módszerem szerint, ki nem vehető 22 és 24 karátos arany hidakat stb. 10 évi jótállás.

Guttermuth János műfog-specialista,
a szájpádás nélküli hig. légszivókamarás fogsorok és hig. fogkefe stb. feltalálója.

Budapest, VII., Baross-tér 20, I. em. 3.
Körem a nőre és az ajtószámra figyelni mert kottán vagyunk a házban. Válaszbélyeg.

Meghívás.

A Zólyomi Takarékpénztár részvényfarsaság t. c. részvényesei meghívotnak az intézetnek 1908. évi március 1-én délután 2 órakor a városház termében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére ki küldendő bizottság választása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. Az 1907. évre szóló zárszámadások és a mérleg bemutatása, felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. Tiszta nyereségnek s évi osztaléknak mikénti megállapítása.
5. A kilépő igazgatósági, felügyelő-bizottsági és választmányi tagok helyeinek választás utján való betöltése.
6. A részvény és tartalék tőke fölemelése és ebből kifolyólag az alapszabályok módosításának elrendelése.
7. Más esetleg beérkező indítványok tárgyalása.

Figyelemztetnek a t. c. részvényesek, miszerint, amennyiben szavazati jogukkal élni akarnak, részvényeiket az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlés megtartása előtt 3 nappal, folyó év február hó 26-án déli 12 óráig térítvény mellett az intézet pénztáránál letétevényezni sziveskedjenek.

Zólyom, 1908. január 27-én.

Drottner Pál igazgató.

Os. és kir. szab. déli vas-pálya-társaság.

Hálólhelyekkel berendezett kocsik forgalma Budapest d. v. és Meran között.

Az eddig Budapest déli vasutól Franzensfesteig (Pragerhof-Marburgon át) és viszont közlekedő közvetlen kocsik, melyek I. és II. osztályú kocsizakaszokon kívül négy I. osztályú hálólhelylyel bírnak, f. évi február hó 1-től kezdve a merani idény alatt Meranba és Meranból fognak közlekedni.

Indulás Budapestről este 8 órakor, érkezés Budapestre délelőtt 10 óra 12 perczkor.

Az I. osztályú hálólhelyek használatáért a rendes I. oszt. menetjegyeken felül Budapest d. v.-ről Meranba vagy viszont hálólhelyenként 21.60 korona pótlétek fizetendő. Ugyan ezen hálólhelyilleték számítatik a részvonalakon megtett utra is.

A hálókocsijegyek a vonatok kiindulási állomásain (Budapest d. v. és Meran) a személypénztáraknál továbbá naponként délután 5 óráig a Budapesti városi menetjegyirodában (Vasút-tér 1.) válthatók, míg utközben, ha hálólhely még rendelkezésre áll, a jegyet a kálauz adja ki.

11 Egyesületek figyelmébe!

ZASZLOKAT

készít művészes kivitelben, rajzokkal díjmentesen szolgál.

HERZEMMA

Első magyar azanyhúzó-gépek

BUDAPEST 7290

Deák Ferenc-utca 17.

DIESEL-motorral
a tényleges löerő
óránként csak 1 fillérbe kerül.
Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a
Fegyver- és Gépgyár R.-t.
Budapestben.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUYZA (háro Splényiné) szimfónikus legkedvencebb arcziszpora. Valamennyi arczot legjelesebbje egy nappalra, mint este, tekintélyek által megvizsgálatván, vogytisztának és tökéletesen ártalmannak találtatott. Mint pipereczkék nélkülözhetetlen, az arczbőrnek a legyöngyöcskébb fehérséget, ifjúkori fédséget, szépséget és rozsepirt kölcsönöz.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összekött. téseln folytán sikerült a világhírű és föllőtte hatásos „Greme Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erejében összejálatanom. És ezen szer, melyvel a hírnemes Pompadur asszony egész agy koráig fenn tartani csodaszépséget, anélkül, hogy az egészégének ártott volna. E kiűző szer jóval fellimul minden eddigi enemi gyártmányt. „Greme Pompadur” este és reggel alkalmazatik, arcot és kezét bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

os. és kir. udvari illatszerezés és pipere-csappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaheczeg-u, 2. Az országban mindenütt kapható.

KÜLÖNFÉLÉK.

Én.

Ábrándoknak vagyok szegény lovagja,
Tünékeny álmok kóbor kergetője,
— Ki nehezen poroszkál csak előre.

Vesztett csaták zaján felett kesergő,
Álmatlan éjek árva siratója,
— Kinek új bút hoz minden újabb óra.

... Forró daloknak szilaj dalolója,
Balga, hiszékeny, szörnyű dőre, kába,
— Egy üzött vad az Élet vadonába.

Egy hajszolt vad vérző, sajtó sebekkel,
Kinek — mert tud szeretni a szíve —
Az életben nem is lesz semmije.

Se hir, se kincs, se pompa, fény, babér,
Csak fájdalom s töméntelen sok gondja,
— S úgy tűnik el, mintha itt se lett volna ...

Pártos Szilárd.

(Ki volt Henry Clay?) Van-e olyan dohányszó, aki nem ismerné, ha másképp nem, hát hírből, a pántlikás „Henry Clay” havanna-szivart? De azok már nagyon kevesen vannak, akik azt is tudják, hogy ki volt ez a Henry Clay. A legtöbben valami szivargyárosnak tartják, pedig Henry Clay amerikai államférfi volt, akiten soha semmi köze sem volt a szivargyártáshoz. Clay az amerikai virginiai államnak szülött, kit 1811-ben a lexingtoni kerület a szövetségi tanácsba választott. 1814-ben a béke megkötése ügyében Genibe küldötték. Midőn a délamerikai spanyol gyarmatok az anyaországtól elszakadtak, Clay volt az, aki a kongresszust annak a kijeletésére bírta, hogy az európai hatalmak mindennemű beavatkozását Dél-Amerika belső ügyeibe, az Egyesült-Államok ellen intézett hadüzenetnek fogja tekinteni. Clay volt az északi államok védvampolitikájának legbuzgóbb védelmezője és ő volt a híres Missouri-kompromisszum megoldója, mely a legelső gátat állította az amerikai rabszolgakereskedés elé. Róla nevezte el a negyvenes években a hannoveri Bances és Alvarez szivargyáros cég egyik illatos gyártmányát, mely az egykor

oly népszerű államférfiúnak, kinek híre már rég elfelejtette Európa, megszerezte az örök halhatatlanságot.

(Különös ország.) Roy Gusztáv francia egyetemi tanárnak az a terve támadt, hogy a belga—német határon levő, semlegesnek minősített Moresnet községhben eszperantó-országot alapít, amelynek hivatalos nyelve kizárólagosan az eszperantó. Moresnet a belga Liège tartomány és a porosz Achen kerület között van, s a tizenhét századik évszázad végéig Ausztriához és Franciaországhoz tartozott, 1816. június 16-án kelt szerződés erejével pedig belga és porosz főhatóság alá került, mint semleges terület. A vállalkozó professzort meglátogatta a minap a Petit Parisien egyik munkatársa s megkérdezte, mik a tervei.

— Ön tehát félesztendő alatt független eszperantó államot akar alapítani Európában? — kérdezte az újságíró. — Nem emlékszik már rá, mennyivel több idő kellett Lipót királynak ahhoz, hogy Afrikában a független Kongó-államot megalapítsa?

— Az egészen más. Amit én akarok, azt félesztendő alatt meglehet csinálni. Most február van, augusztusban már készen lehet az eszperantó-ország. Nézzon csak erre a térképre. Európa két legnagyobb vasuti vonala: a lisszabon—madrid—páris—berlin—pétervári és konstantinápoly—bécs—brüsszel—londoni vonal Namournál szelik át egymást. Namournban tehát több idegen fordul meg, mint bármely más városban. Szükséges tehát, hogy megtaláljuk a sok idegen érintkezésének a módját. Ehhez az eszperantó nyelv a legalkalmasabb, amelyet 30 óra alatt akárki megtanulhat, de kell hozzá olyan viláfgalmai központ is, amely tüzhelye legyen az eszperantó törekvéseknek. Erre pedig Moresnet a legalkalmasabb, mert semleges terület. Nagyon csinos hely, s most mindössze 2700 lakója van.

— Ön tehát megvásárolja Moresnet városát?
— Esembe sem jut. De szükség sincsen rá. A város eszperantóvá teszi az, hogy csupán eszperantó nyelven fognak benne beszélni. Augusztusban nemzetközi eszperantó-kongresszus lesz Drezdában, akkor idesereglenek a kongresszuson összegyűlt idegenek, akiknek érdeklődésére nagyon számítok. Tulajdonképpen a nemzetközi békekonferenciát is itt kellene tartani, mert az eszperantó is a világbéke megteremtésén fáradozik. Augusztusban tehát új országot fogunk birni Európa földrajzában. Ha ugyan még valami közbe nem jön.

(Rendőri mesterfogások.) Ha figyelembe vesszük azt a tőkélyt és azt a művészetet, amelylyel a modern rendőrség a vizsgálatokat és nyomozásokat

végzi, el kell ismernünk a manapság annyira kapós rendőr-legények létjogosultságát. A rendőriügynökök igen gyakran bámulatos élelműségről tesznek tanúságot. Ezelőtt husz esztendővel történt, hogy Lyonban egy rosszleltű nőt megfojtva találtak szobájában. A kutató rendőrnek feltűnt, hogy a hullán talált kéznyomás formája rendellenes alkotásu ujjakra mutat. Megkísérelte a saját ujjlenyomatával a hullán talált alakot utánozni, ami csak úgy sikerült, hogy mutatóujját erősen eltörzítette. A gyilkos mutatóujja tehát torzalaku lehetett. Az egyik vádlottnak éppen ilyen mutatóujja volt s a vizsgálat során csakugyan beismerte, hogy ő a gyilkos. Egy kis belga faluban meggyilkoltak egy asszonyt. A rendőr figyelme hirtelen a szobájában talált hamutartóra esett. Maga is erős dohányos lévén, a hamu közt valami kevésbé ismert algiriai dohány hamuját ismerte fel. A dohányárutól azután megtudta ama férfi pontos leírását, aki nála algiriai cigarettákat vásárolt s e nyomon indulva, a bűnöst csakugyan sikerült elfognia. De a tudomány is nagy haladást mutat fel ezen a téren. A vakarás által elkövetett iráshamisítást, amelyet a szabad szem észre sem vesz, fényképezés utján állapítják meg: a fénykép ugyanis a vakarás helyén a többtől elütő szineződést mutat. Egy másik módja a hamisítás felismerésének az, hogy a papiros hátulsó oldalát forró vasalóval simítják végig; a vakarás helyén a papiros megbarnul. Érdekes, ahogyan a vérfoltokból, legyeknek azok bármily régiek, a vér minőségét biztosan megállapítják; az is bámulatos, az igaz, hogy nagyon körülményes, hogyan tudják azonosítani a legborzalmasabban eltörzített hullákat is. De a legbámulatosabb az az élelítés, amelylyel a legcsekélyebb jelenséget is észreveszik, amely a nyomozás során fontos szerepet játszik. Franciaországban egyszer egy gyújtogató felett íltek törvényt; a bűnös körömszakadtág tagadott s már-már felmentették. Ekkor az egyik tanu megjegyezte, hogy amint a gyújtogató lábnyomat megfigyelte, észrevette, hogy azon egy kis homorulat van, ami viszont arra mutat, hogy a gyújtogató talpán ennek megfelelően, egy kis keményedésnek kell lenni. Amint a vádlott lábáról a cizmát lehúzták, a talpán csakugyan megtalálták azt a kemény, csomósodást, amely a lenyomatba tökéletesen beleillett. Most már aztán halálra ítélték. Csakhogy a gonosztevők sem maradnak hátra s még a tudományt is szolgálatukba hajtják. Így például Franciaországban 1831-től 1853-ig mindössze 12.100 bűntény maradt felderítetlenül; de már 1896-tól 1900-ig, tehát ugyancsak öt esztendő alatt, 92.065 bűnös vitte el büntetlenül az irháját.

Emeljünk síremléket szeretett elhunytainknak
Kedvező havi részletfizetésre
 árfelemelés nélkül szállítunk
Sírkövet
 Síremléket és egyéb
 sírdiszitményeket

Síremlékek az összes márvány-fajokból,
 Vidéki megrendeléseket is a teljesi okpírt
 Képviseletet az ország összes részében keresünk.
 Tevések kerni síremlékeink albmát és árjegyzékét.
Műipari cikkek kereskedelmi vállalata
 IVAN és VARI
 Budapest, V., Teréz-körút 1/c.
 Márványpartelep: V. Lipót-körút.

Ekszerék
 ezüstneműek, egy
 házi szerek, ótvös.
 művek, órák, angol
 ezüst különleges
 ségek a legjutányosabb árban beszerezhetők
részletfizetésre is
SÁRGA JÁNOS ékszergyárosnál
 BOLOZSVART. Képes nagyárjegyzék ingyen.
 Gyár: Görög templom-u. Főraktár: Mátyás k. t. 19.

Ajtók ablakok,
VASREDŐNYÖK,
VASRÁCSOK,
 kapuk használ-
 lak és ujak ál-
 esőn kaphatók!
Lefkoviás Jakabnál
 Bpest, V., Csáky-utca 28.
 Korall-utca sarok, Lipót
 körút közelében.

ABBAZIA
Grand Hotel Bristol
 Ujjonnan épült, minden kényelemmel berendezett, elsőrangú fényes szálloda. Nagy
 szerű szobák, lift, központi fűtés, villamos világítás, telefon, melegvíz-vezeték stb.
 A déli és keletre nyíló összes szobák erkélylyel ellátva, Kávéházi étkező, olvasó-
 és zenetermek, Pompás kilitás a Quarnero egész vidékére. Igen mérsékelt árak.
 A BRISTOL-SZÁLLODA IGAZGATÓSÁGA:
RUDOVITS W. tulajdonos.

Berlini Victoria Általános Biztosító
 Részvény-Társaság.
 Alapított 1853.
 Biztosítási Állomány 1907. dec. 31-én 7,212,039.50 | Helyélet az 1905. évben --- -- -- 153,748.00
 Vagyondílmány 1905. dec. 31-én --- -- -- 630,857.79 | Évi nyereséme --- -- -- 61,712.00
Különös előnyök: Megtámaszthatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után szemiféle
 alapon sem támasztható meg. — Párba vagy öngyilkosság: Az
 első évben a teljes díjazaték és azután az egész biztosítási összeg fizetett ki halálos esetben. —
 Világkötvény: Kezdeti tőra tartózkodás és utazás az egész földön pótlók nélküli megengedve.
 — A biztosítás megszűnésének kizárása: Három évi fennállás után a biztosítás nem váthat
 érvénytelen. — Legmagasabb kölcsön- és visszavásárlási érték három évi fennállás után.
 Magasbút biztosítások érvénybe helyezése 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül eszköz-
 zőbeli — Háborúbiztosítás: teljesen költségmentesen. — Nyeresémyrészesedés: A lista
 nyereséme 90% a a biztosítottaknak szavaltották. Az 1903. élelet vte a lista nyereséme 69% a, azaz
 26,722,638.31 K utaltatták át a biztosítottaknak mint nyeresémyrészt. — Már 1878. óta az összüibeli-
 zetések 30%-ával emelkedő osztalék fizeteltek ki. — Példa: 10,000 koronára szöb megéles és halál ese-
 tére 25 évi időtartammal kötött biztosítás egy 30 éves egyén részére összesen 6000. — koronába kerül.
 Rövid, világos biztosítási feltételek, fenntartások nélkül. Gyges képviselők alkalmaztatnak.
Igazgatóság Magyarország és a Keleti országok részere
 Budapest, V. kerület, Széchenyi-utca 1. szám.

Mindenütt kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
Csokoládé dessert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
 csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA

KIS HIRDETESEK

Réthly
 név látható a valódi pe-
 metetűl cukorka minden
 egyes darabkáján 721v

Ügyes fodrászno
 házhoz ajánljokzik. Cim:
 Sziv-utca 37/b. ajtó 4.

Régi ezüsttárgyakat
 és zálogcédulákat veszek
 és eladok mindennemű
 arany- és ékszerűt, egy-
 mint régiségeket, drága-
 követ, arany- és ezüst-
 órákat, lánczokat, gyűrűket,
 ezüst-éveszközöket. Kér-
 jen árjegyzéket ingyen.
 Fuchs Dávid utóda Buda-
 pest, IV., Váci-utca 18, I
 emelet. 26764

Singer varrógépek,
 eadsz uj 30 frt, szakértő-
 leg javítottak 12 frittól föl-
 jebb, jóállás mellett szál-
 lit Hiabán József műszerész,
 Almássy-tér 14. Képes ár-
 jegyzék ingyen. Javítások
 jutányos árban. 27965

Ki a YES-OUI-SI
 ezimű lapot megrendeli, látzva
 minden megrendelés nélkül és
 onálban az

angol és francia
 nyelveket alaposan megtanul-
 hatja. Előfizetési ár negyedéven.
 ként minden kladásra 3 korona.
 Megrendeléseket elfogad és mu-
 talványaszámokat küld a kladót
 hivatal, Budapest, Andrássy-
 út 97. szám. 27798

Onnek éveni kell a
feleségét!
 Minden család részére leg-
 fontosabb illusztrált könyv
 a tulbó gyermekáldás ellen,
 melynek eredményét a há-
 lairatok ezrei igazolják,
 diszkrétén küldöm 90 fillér
 magyar levélteljegért. Frau
 Anna Kaupa, Berlin, 247,
 Lindenstr. 50.

Ugynökök,
 a kik törvényesen engedé-
 lyezett sorozatok eladásá-
 val foglalkozni akarnak, a
 melylyel naponta 10—20
 koronát keresni lehet, küld-
 ték ajánlást foposta posz-
 taléik 237. Budapest.

Szabók részere
 mindennemű zsinór, uomb
 és szabó-kellék képes
 nagy árjegyzékét kívánatra
 ingyen küldi a Budapesti
 Paszománygyár Részvény-
 társaság Nagymező-utca
 46. 27903.

Eladó birtokok.
 1000 hold Békés-megvé-
 ben. 1600 hold Szabolcs-
 megyében 3300 hold Arad-
 megyében 400 000 korona.
 350 hold Pest-megyében
 400 korona holdanként.
 Ugyanott 1500 holdas is,
 ebből 2/3 erdő, 1/4 mező
 200.000 korona. 3300 hold
 Zala-megyében, 286 hold
 erdő és mező Szatmár-
 megyében igen olcsón.
 Ugyanitt 700 hold elsőren-
 dű talaj gyárral együtt
 30.000 gyümölcsfa 260.000
 kor. Felvilágosítást ad:
 Hoffmann Jakab bankbizom-
 iroda, Budapest, Teréz-
 körút 1/a. III. em. 8.

BELHURUT,
 (hasmonés) gyomorézés
 legjobb gyógyszer a
 BARTA-féle PERKETE-
 APONYA GYÖGYBÖR
 gyógyszerészek és fil-
 szereseknél 1 üveg ára
 K 1.60, 5 üveget 8.
 koronaert bérmentve
 szállit a FELKAI KON-
 ZERVGYAL Felka, Szep-
 es-m. 26971

Diszkerkedvelők
 kérjenek árjegyzéket az
 első magyar diszfenyőfa-
 iskolából Tulajdonosa:
 Copony Ede Körményen.
 120 fajta üvevelűfák, lomb-
 fák, sorfák, diszserjék és
 rózsafák kaphatók, 28030

Villamos
világítás
 saját dynamóval, lakó-
 házak, gazdaságok rész-
 ére. Telefon és villa-
 mos cikkek árjegyzékét
 ingyen. Arajánlat és
 felvilágosítás ingyenes.
 Strig és Gärner, elek-
 tromérnökök, Budapest
 VI., Gyár-utca 1. sz.
 27855

Urasági
butorokat,
szönyegeket,
csillárokat
 és legteljesebb berendezé-
 seket (gyárakat és uzla-
 eket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3
 (a Váci-körút mellett).
 Gyönyörű választék a leg-
 finomabb modern
 stilszerű matt és fényezet
 mahagoni plisander vagy
 másfajta háló, ebédlő, uz-
 szoba és szalonbutorokban
 Rézhálószobák, börgarnitú-
 rák és kárpitosfélékben
 Porzsa, smyrna és más szö-
 nyegekben és függönyökben
 modern bronzszallárokkal
 gáz, villamos stb.-hez. 279

INGYEN!
 os bérmentve küldöm szöb-
 olvány és vesszőkről ár-
 jegyzékemet, mely minden
 szöb- és kertvilágosításnak
 nélkülözhetetlen tudnivalókat
 tartalmaz.
 Az árak meglepő olcsók.
 Számos elismert levél iga-
 zolja olvány- és vessző-
 anyagom lösségét.
Delawarét okvetlen
 rendeljen.
 mert ezen lajt nem kell sem
 beoítani, sem permetezni.
Szöcs S. fia szöbtelepe
 Biharószeg.

200 korona
 a modern
 technika
 legujabb
 remeke, a
 »MIGRON«
 írógép.

Bárki tanulás
 nélkül rögtön
 ír. Azonnal és
 állandóan lát-
 ható írás. Leg-
 egyszerűbb
 szerkezet.
 Fémbetűk. Má-
 sol és sokszo-
 rosít. Bármely
 írógéppel
 egyenrangú.
 1 évi jótállás. 278
 Szabadalmazott ipar
 Budapest, VII., Csengery-utca 24/b.

BUTOR
 árverésről, finom és egy
 szerű butor, hálószobák és
 garzon szobák Szalon bór-
 fotellek, gyönyörű tükkör,
 diván, börszék, íróasztal,
 porzsaöngyöz és egyes
 darabok; Földes B., VII,
 Kertész-utca 43. Király-
 utca sarokházban.

Polgári árak!
 Pontos kiszolgálás!!
Kitinó szabás!
 Vidékre mintát küldök,
 nagyobb rendelésnél sze-
 mélyesen elmegek.
Zeliszka János
 angol uri szabóterem-
BUDAPEST,
 Andrássy-út 56. I. em.
 Állandó vánszók a leg-
 divatosabb angol és bol-
 földi szövelekből.

FRIED J.
 műbutoraktár, kárpitos és
 díszítő
Bpest, V., Nádor-u. 14
 Elfogad teljes lakberende-
 zéseket, valamint minden-
 nemű kárpitos- és díszítő-
 munkákat. 27881
 Mintaraktár művészi kivi-
 telű butorokból, francia
 és angol szövelekből
 : Költségvetés díjmentes. :

Csemegealma
 től nemes fajalma
 és óriás birsalma
 porfakosarakint 8 kor.
 25 kiló ára 12 kor. Há-
 zilag főzött barack lek-
 vár 2.40 kor. Különö birs-
 alma-sajt 2 kor., Cukor-
 édes szilvaizs 1.40 K. kilója
 Fajboroknak hecitolter-
 jét 50 koronáért szállítja
 Szabó Xil. Csongrád.
 28010

Gramofonok
 kizárólag eredeti elsőrangú
 gyártmányok
részlet-fizetésre is
 kaphatók.
**MAGY. IPAR ÉS KE-
 RESKEDELMI R. T.**
BUDAPEST,
VI., Teréz-körút 19.
 Kérjen árjegyzéket. 27804

2 hirdetés rovatban minden adó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden adó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Bálvány-utca 6/C. 28d

Vadászlegyver

brőkségből származó gyűjtemény, potlom áron egyenként is eladó. Modern Toplever kulcsu 18 frt. Grener záru angol lakatu visszaugró kakasu 25 frt. Öntöltő és töltényvető sörétes Winchester 35 frt. Több szép Hammerles és Drilling feltűnő olcsó áron. Ismétlőpisztolyok és revolverek között velodogg-hammerles és Brauning is ugyszintén fényképező gépek alkalmi vételárban. Radó. Egyetem-tér 5E.

Zongorát,

hegedűt, gordonkát, cimbalmot játszó hölgy, esetleg nem teljesen kiképzettek is, leánvonnak egy sextett megalakításához, állandó jó fizetéssel járó alkalmazást nyert. Ajánlatok Onczay, nyug. tiszt., viselő, Ecsér, Pestmegye

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvántartva.

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Egy kis ház

eladó Muschinek János Budaörsi-ut 20. 5540

Urasági villa eladó.

Rákospalotán, Erzsébet-u. 30. a vasuti és villamos állomások közvetlen közelében 609 négyzetgözlöt szoba, fürdőszoba, 2 üvegeranda és melléképületek központi fűtés. Angol árnyaskert. 28068

Compound felstabil gépek:

12-es, 14-es, 16-os, 8 legkönyomással, azonnali szállításra, teljes garanciával ajánlatnak. A gépek kevéssé használtak, újakhoz hasonlóan vannak gyárilag át dolgozva. Kaphatók. Timár Ede cég-nél, Budapest, Lipót-körút 28. 5542

30-35 év körüli férfi,

esetleg özvegyet, keresek, ismeretségi hűján, vidéki háziasszonyt, a háztartásban és gazdaságban igen jártas aranyszívű izr. nőrokonom részére. Hozomány 4000 korona. Komoly ajánlatok címzendők: Portás Csengery-utca 31. 5541

Kispesten

templomtól közelében kis családiház, házmesteri lakással, 600 tőke finom termő szőlővel, gyümölcsös és veteményes kerttel, 300 négyzetgözlő szép fekvésű telekkel olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 5544

Hidegen folyó

oltóviasz dobozonként 1-2 korona. Fehértinta titkos íráshoz utasítással 1 korona. Gyümölcsfa oltványok 50 fillér. Pöszméték, ribizlik, vadrózsák, crimson ramblér, thuják, labdarózsák 1 korona. Akác-fák 40 fillér. Varga Sándornál, Túrkeve. 28055

Jogi,

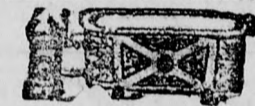
politikai szigorlatokra, alap- és államviszágára (egyestárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyszintén államszámvetéltani államviszágára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium, Budapest VI., Róssa-u. 44. III. 8.

Magán építő iparos

iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat, Vági lözsef műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felneveltek (hölgyek is) kik tanulmányait félbeszakították legrovidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárokat vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut S. I. 3. 27997

Fűthető fürdőkád.

50 koronától feljebb, kádak 12 koronától feljebb, mindenteliszivattyú és vízvezeték berendezést vállalok

LEFKOVICS ADOLF

Wesseli-utca 51/E. Erzsébet-körút és Harsfa-utca között. Árjegyzék bérmentve.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiváltoh és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám, Izabella-utcasarkán

Mérnöki műszereket

vez, elad, cserél, lejt mérők, Planiméter, Teleskop Goerz-Zeiss-Triader stb. HATSCHEK EMIL, Andrassy-ut 13, Fiókja: Erzsébet-körút 38

!! Figyelem!!

Cseplőgéptulajdonosok! Az elromlott gabonaosztályozó hengereket (Sortiercylinder) már most küldjék be Heizer és társa cégnek (Bpest. Népszínház-utca 1-3.), a hol a legszakavatottabban és legújanyosabban javítatnak, illetve újra befontatnak.

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok, Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta anilvántartva. 27665

Nősülni óhajt?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvényt, gyermekkel, testi hibával stb.) 5-500000 kor. vagyonnal, fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is) akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak jelge alatt e címre L. Sehlesinger, Berlin, 18. 28040

Tea

legfinomabb Ceylon és Assam, eredeti csomagolás egy negyed kiló 3-20 kor. Veinek, Kelenföld. 28026

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Méréleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

Asszonyok vigyázatok!

Tulnag gyermekáldás ellen okvetlen megtanít vedekezni Fischer Róza kézikönyve. Több ezer köszönő és hálaírat. 1 koronáért (esetleg bélyegekben) megküldi Fischer Róza asszony Budapest, Damjanich-utca 28. B. 2. 28015

Zálogcédulákat,

brilliansokat, ékszerket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árrban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Csemegeszőlőt

lagymentesen csomagolva, 5 kilónként 6 koronáért, leginomabb táblaalmát 4 koronáért, mézédés narancsot 3 koronáért szállít Rottmann Hermin Kiskunhalasán. 27850

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.-ko rona FELKA, KONZERVGYÁR Felka, Szepes. 86972

Gymnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgár egyéves önkéntességi, bármely erőttségű vizsga letovéséhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanított kítőnó philologus és mathematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok alakásban megtekinthetők. Goitein Heinrich Budapest, VII, Damjanich-utca 30. II. emelet 10.

STENOGRAFIA

Ha életpályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépírást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenografia országos Gabelsberger gyorsíró- és gépíró iskolában. Sokszorosított tenfolyamok, copying office. Biztos állásbiztosítás. V. Váci-körút 33

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gymnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 27792

A legelőnyösebb részletfizetés

zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt

bankhitel

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényeserítő körölmények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt., íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 frt. vagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 áru villany 14 frt. Árverési butoreladás, Dob-utca és Holló-utca szarkopiacza. 26616

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7,50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepes. 26973

Pénzkölcsönt

4, 4 1/2 és 5% alapon földirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törlesztethető. Személyhitel tisztviselőknak gyorsan eszközözöttetik. HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 11a.

30 korona

finom szövethöl dívatos férfilitény vagy felöltő mérték után romok szobák és finom kivitelben. Hazai verseny-szabóság. Budapest, VII, Thököly (Csömört) ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízatásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

Fénykép-készítéket

objectivet vesz, elad, cserél hires Appolo lemezek egyedül-elárúsító helye. HATSCHEK EMIL, Andrassy-ut 13., Fiókja: Erzsébet-körút 88. Alapítotott 1877. Sokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

Könyveket,

regénysorozatokat, egész könyvtárakat jó áron vásárolok. Ajánlatokat „Könyvkedvelő” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.

Modern urasági butorok

alkalmi vétel és eladása háló-, ebédlő-, szalon-, uriszoba és irodal teljes berendezések Dus rakár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rezbutorokban. GROSZ SANDOR és társa Budapest, Mész Ferenc-tér 8. sz. cselotti Gyár-utca. Telefon 14-09.

Kolozsvári

jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kimerítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya befőtlet, málna-, szamóca-, csepkegyógyított, gomba- és haskonzerveket, pástótomokat ajánl a FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Baromfi-tenyésztők

és gazdálkodók figyelmébe ajánlja a téli időben a Predmerszky-féle fűthető baromfi hűtőt, melyben a víz a legnagyobb hidegben sem fagy le, s a víz néhány fillér napi költséggel kellemes langyosan tartható. Használat mellett tyúkaink egésznapot ovjuk és sokkal korábban kezdik meg a tojást. Töltsék mesterséges kőtöltés Predmerszky-féle szab költőgéppel bármely időszakban a leghasznosabb kereset forrás. Árjegyzéket ingyen küld. Telefon 95-74. Predmerszky József ipartelep 27007 BUDAPEST, VI., Vösvömarty-u. 33A.

Nagy és Fia

BUDAPEST, Semmelweis-utca 21,

állandó nagy lakberendezési kiállítás. (az egész házban) TELEFON 17-77.

Urasági butorok, új és használt butorok.

Nagy és Fia

Lakberendezési összes tárgyak.

Nagy és Fia

modern butorok: mahagoni, palisander, ében- és citromfa.

Nagy és Fia

Angol börgarnitúra, francia olasz stílus butorok.

Nagy és Fia

Valódi perzsa és smyrna szőnyegek.

Nagy és Fia

Velencei tükrök üveg, csillárok festmények stb.

Nagy és Fia

CSILLAR ÜZLET.

Nagy és Fia

antique butorok és szövethöl, szalngarnitúrák.

Nagy és Fia

Nippek, bronzszobrok, olasz faragványok, meiszeni és altwien porcellán.

Nagy és Fia

Fiókküzet nincsen össze nem tévesztendő hasonló nevű céggel.

Nagy és Fia

Vesz és elvállal teljes lakás, szálloda és kastély berendezéseket vidéken is

Nagy és Fia

Állandó butor és antiktások beszerzése a bécsi, párisi, velencei és romai árveréseken.

Nagy és Fia

Megbizottak a kontinens minden nagy városában.

